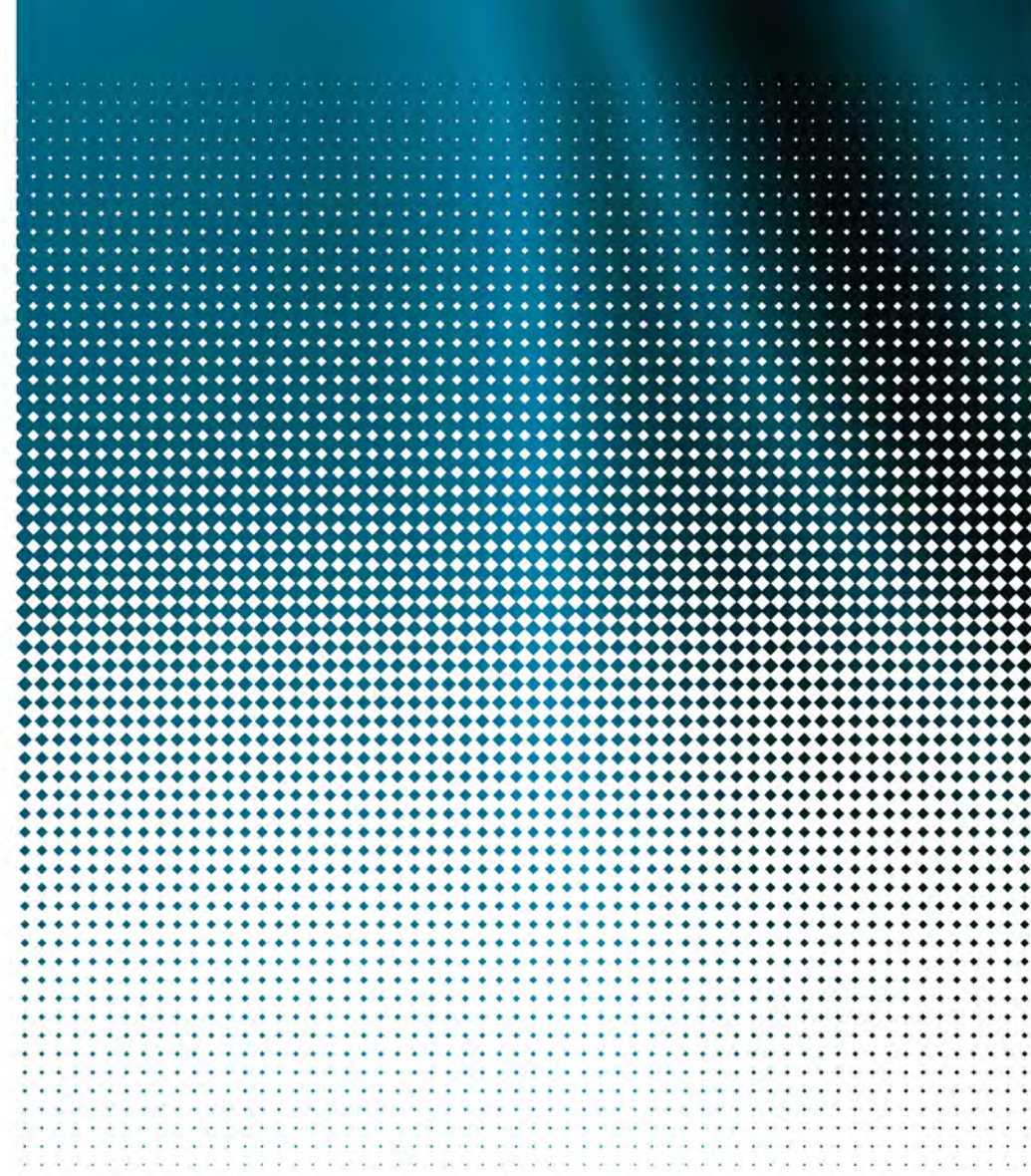

serbest

MIMAR

Via Green | Dalsan Yönetim Binası | Antalya Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası | Binh Thanh'da bir Apartman | Manzara Ev | Berlin İzlenimleri-2019 | İzmir Transfer Merkezi Yarışması

Serbest MİMARİ
Sosyal Medyada
Takip Edin

ŞİMDİ
DERGİLİK
UYGULAMASINDA

VE
ISSUU'DA

TürkSMD Üyesi Mimarlarla Çalışın

TÜRK SMD
TÜRK SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ

TürkSMD'yi
Sosyal Medyada
Takip Edin

TSMD MİMARLIK MERKEZİ
ARCHITECTURAL CENTER
TSMD MİMARLIK MERKEZİ
ANKARA

TSMD
Mimarlık Merkezinin
Etkinliklerini
İzleyin

KASIM | 2020 | 38

04 **MASAÜSTÜ**

08 **SMD'LERDEN**

10 **YAKA RESMİ**
Enzo Mari, Ziyaeddin Bilgin, Osman Gazi İlhan

14 **İYİ ŞEYLER**
Metro Künyesi Projesi, EnelX JuicePole-JuiceBox, Ulusal Mimarlık Ödülleri

18 **TELİF**
Yargıtay Kararları Işığında Telif Hakkı

20 **YARIŞMA**
İzmir Transfer Merkezi Yarışması - Haliç Kıyıları Tasarım Yarışması
Taksim Kentsel Tasarım Yarışması - Torbalı Belediyesi Proje Yarışması

46 **MODERN MİMARİ ESERLERE GEZİLER**
Nordik Modernizm(ler)in Mütevazı Başkenti Helsinki

56 **YENİ**
Via Green, Dalsan Yönetim Binası,
Antalya Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası

66 **DÜNYADAN**
Binh Thanh'da bir Apartman
Manzara Evi

74 **ORADAYDIK**
Berlin İzlenimleri-2019

82 **YİNE YENİ YENİDEN**

84 **ÖZETLER**

38. SAYI KAPAK KONUSU
Nurbin Paker&Hüseyin Kahvecioğlu
Antalya Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası,
Giriş Holü: Çatı Işıklıkları
Fotoğraf: Cemal Emden

SERBESTMİMAR
Üç Ayda Bir Yayınlanır

SAHİBİ
Önder Kaya | TürkSMD Başkanı

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Soylu

EDİTÖR
Gamze Köküm

YAYIN KOMİSYONU
Aslı Özbay, Aytaç Özen, Cüneyt Kurtay,
Damla Mercan, Deniz Güner, Dürrin Süer,
Emrullah Yıldız, Figen Kıvılcım,
Gamze Köküm, Gökhan Hezer,
Hasan Özbay, İlhan Selim Kural, Kadri Atabaş,
Kumru Alpaydın, Mehmet Soylu, Meral Ekincioğlu, Osman Tütal,
Ömer Mustafa Özen, Selin Nevrim, Şerife Meriç

YAYIN TÜRÜ
Yaygın Süreli Yayın

GRAFİK UYGULAMA
Gamze Köküm - Gökhan Hezer

YÖNETİM YERİ, ABONELİK, REKLAM VE DAĞITIM
Türk Serbest Mimarlar Derneği
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km. Mustafa Kemal Mah. 2123.
Sk. No: 164 Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr | info@tsmd.org.tr

İzmir depremi, koronavirüs, ekonomik zorluklar...

2020 yılının sonlarına doğru yaklaşırken kasvetli ve boğucu havasının da sonunun geldiğini umut ediyoruz.

2020'de hayat evlere, bizlerse maskelere ve bir sürü endişeye mahkum olduk. Yaşananlara duyarlı olmayı sürdürürken bir yandan da beden ve ruh sağlığını korumamız gereken zor zamanlar geçirdik.

Koronavirüs ile mücadelede en büyük riski alan sağlık çalışanlarının emeklerini takdir etmeden geçmek insafsızlık olur. Umarım asıl takdir etmesi gerekenler tarafından da takdir gördükleri, emeklerin karşılığını bulduğu daha adil bir yıl olur 2021.

30 Ekim günü yaşanan İzmir depremi, hepimizi Türkiye'nin içinde bulunduğu deprem gerçeği ile bir kez daha yüz yüze getirdi. Gördük ki deprem öncesi tedbirlerde ne kadar kötüyse deprem sonrası, birbirimize yardım ve destek sağlama, dayanışma konusunda da o kadar iyiyiz.

Bu acı süreci deneyimleyen herkese metanet, hayatını kaybedenlere rahmet, sevdiklerini kaybedenlere başsağlığı ve sabır diliyorum. Depremlerin yıkıcı ve tahrip edici etkilerinin önlenemediği, Türk mimar ve mühendislerinin, meslek erbaplarının bilgilerinin dikkate alındığı zamanların gelmesini umuyorum.

Bizlere düşen ya da elimizden gelen; bireysel tedbirleri almak, sorumlu kurum ve kimselere gerekli tedbirleri aldırarak için mücadele vermek. Deprem için de pandemi için de...

Dilerim 2021, hepimizin hayatını etkileyen bu konularda akli ve bilim temelli önlemlerin alındığı, mutlu bir yıl olarak bizleri karşılar. Hepimiz için sağlıklı, umut dolu, güzel bir yeni yıl diliyorum. Keyifli okumalar...

Gamze Köküm

İSTANBULSMD

Miralay Şefik Bey Sokak 13/2
Gümüşsuyu 34015 İstanbul
+90 212 251 09 58 (tel)
www.ismd.org.tr

TÜRK SMD

TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08 (tel)
www.tsmd.org.tr

İZMİRSMD

Fevzipaşa Bulvarı, No:14, Kat:8, D:803,
Hüseyin Egeli İş Merkezi, Konak İzmir
+90 232 483 53 53 (tel)
+90 232 483 53 20 (faks)
www.izmir-smd.org.tr

Yazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
Reklamlar, reklamı veren firmanın sorumluluğundadır ve serbestMİMAR reklamlarda verilen bilgilerden sorumlu tutulamaz.

OZK VILLA GÖKHAN AKSOY MİMARLIK

Projenin Adı/Yeri : OZK VILLA / Ankara
Proje Müellifi : Gökhan Aksoy
Tasarım Ekibi : Melike Soyal, Erald Varaku, Berkay Dokudur
İşveren : Özkan Özçelik
Proje Alınış Şekli : Teklif
İnşaat Alanı : 588 m²
Proje Yılı : 2018

Toplam inşaat alanı 588 m² olan yapının 358 m²'si zemin katta kullanılmıştır. Yapının mümkün olduğu kadar zemine temas etmesi hedeflenmiş olup, zemin kullanımı arttırılmıştır. Zemin kotta salon, mutfak, misafir ve hizmetli odası mahalleri, üst katta ise ebeveyn odası ve 3 yatak odası bulunmaktadır.

Kütle ve plan tasarımında gece ve gündüz mekanları ayrı olarak tasarlanmıştır. Kütlede görülen tek kat yüksekliğine sahip blok gündüz mekanlarını, iki katlı blok ise gece mekanlarını barındırmaktadır. Yapının farklı yüksekliklere sahip kütlelerinin arasında tanımlanan alan, yeşil alan ve teras olarak değerlendirilmiştir. Bu yapıda yeşil alan sadece yapı çevresinde var olan bir öge olmaktan çok, yapının içine dahil olan, kütle tasarımına yön veren bir eleman olarak değerlendirilmiştir.

Yapının şeffaf ve çevresi ile iletişim halinde olması önemsenmiş, malzeme seçimleri de bu doğrultuda yapılmıştır. Geniş cam yüzeylerin tercih edildiği yapıda, yer yer masif yüzeylerin kullanımı ile denge sağlanmıştır.

OTEL CABEA HOD MİMARLIK

Projenin Adı / Yeri : Otel Cabeda / Çeşme, İzmir
Proje Müellifi : Hüseyin Onur Dinmez (Y.mimar)
Tasarım Ekibi : Hüseyin Onur Dinmez, Zeki Parlak, Armin Hasanzade, Alp Buğra Nazar
Statik : Mesut Demirkesen (İnş. müh.)
İşveren : Dinmez İnşaat Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Proje Alınış Şekli : Teklif
İnşaat Alanı : 750 m²
Proje Yılı : 2020

On iki ay boyunca cazip turistik bir merkez olan Çeşme'nin Mamur-baba bölgesinde konumlanan proje, ilçenin her noktasına eşit uzaklıktadır. Kuzeyden gelen rüzgarlar ile denizin etkisini içerilere kadar alan bölge yaz aylarında serin ve temiz deniz havası ile tercih edilen bir bölgedir. Kış aylarında ise güney rüzgarları bölgede ılıman bir havanın hakim olmasına vesile olur. Yerel mimarının ve karakteristik renklerin modern çizgiler ile buluştuğu projede, yalın ve bir o kadar da kuvvetli olan form ait olduğu parselde, yeşil alanların mümkün olduğunca geniş bırakılabileceği şekilde konumlanmıştır.

On beş adet süit odanın yer aldığı otel, kullanıcılarının konfor, eğlence, dinlenme gibi tüm ihtiyaçlarını karşılayacak donanıma sahiptir. Bünyesinde barındırdığı restoran ve bar ile bölgenin ve yarımada'nın lezzetlerini de sunacaktır. Bu yaklaşım, projenin hem mimari hem de işletme olarak yerele saygısının da bir ifadesidir. Bölgenin iklimine uygun peyzajı ile yıl boyunca yeşil kalacak, ferah bir bahçe etkisi düşünülmüştür. Bu etki ile aynı zamanda iç mekanlar da kullanıcıların konfor ve rahatlığına olanak sağlayacak şekilde tasarlanılmıştır. Proje, Çeşme turizmde ve bölgenin mimari karakterinin oluşmasında önemli bir yer edinmeyi amaçlamaktadır.

İZMİRLİOĞLU VİLLA PROJESİ H1N1 MİMARLIK

Projenin Adı/Yeri : İzmirlioğlu Villa Projesi / Urla, İzmir
Proje Müellifi : H1N1 Mimarlık
Tasarım Ekibi : Hazel Şen, Nisan Hacet
Statik : Raşit Dur
Mekanik : Ozan Özen
Elektrik : Ozan Özgün Yıldız
İşveren : Eyüphan İzmirlioğlu
İnşaat Alanı : 270 m²
Proje Yılı : 2020

Proje, Urla Zeytinalanı mevkiinde yer almaktadır. Projede farklı kotlar kullanılarak kütle/peyzaj bütünlüğü sağlanması hedeflenmiştir. Kütle, fonksiyonların ilişkisi üzerinden şekillenmiştir. Merdiven kuzeyde ve doğal taş cepheli olup dışarı doğru kütle hareketiyle ve küçük açıklıklarla arka bahçeye, manzara ve doğal ışık kazanımı sağlanmıştır. Kış aylarında soğuk rüzgarlardan mümkün olduğunca az etkilenmek için, bölgenin hakim rüzgarının vurduğu kuzey cephesindeki pencere açıklıkları en düşük seviyede tutulmuştur. Bina'nın girişi içeri girinti şeklinde bir kütle hareketiyle tanımlanmıştır. Malzeme olarak; yöresel doğal taş, ahşap ve kumlama gibi doğal malzemeler tercih edilmiştir. Islak hacimlerdeki havalandırmalar cephe- de ahşap çıtalarla gizlenmiştir. Kütlenin güney cephesindeki yatak odalarında, manzaraya hakim büyük pencereler bulunmaktadır. Salon ve mutfak'ın büyük ve yüksek cam kayar kapıları açıldığında, bahçe iç mekanın bir uzantısı olarak kullanılabilir. Arazide bulunan zeytin ağaçlarına zarar vermeden konumlanılmış, peyzajda zeminde ve bahçe duvarlarında yöresel doğal taşlar kullanılmış, bölgeye uygun bitkilendirme ile koku havuzları tasarlanmıştır.

GÜNEŞTEKİN GENEL MERKEZ BİNASI ARTDE TASARIM MİMARLIK

Projenin Adı/Yeri : Güneştekin Genel Merkez Binası / İncek, Ankara
Proje Müellifi : ARTDE Tasarım Mimarlık
Tasarım Ekibi : İsa Parlak
İşveren : M. Salih Güneştekin
Yüklenici : Güneştekin İnşaat Tic. Ltd. Şti.
İnşaat Alanı : 1050.00 m²
Proje Yılı : 2019-2020
İnşaat Başlangıç : 2020

Güneştekin Grup Genel Merkezi projesinin, Güneştekin Şirketi'nin kendi çizgisini, felsefesini ve modern yansımasını simgeleyen bir tasarım olması hedeflenmiştir. Plan şeması ve bina kütlesi yalın ve sadedir. Şirketin tüm idari birimlerini bir arada toplayan, konforlu çalışma alanlarının ön planda tutulduğu; cam yüzeyler ve iç boşluklar ile doğal ışığın bina içine alındığı, çağdaş bir ofis yapısı ortaya çıkmıştır.

Bina; zarif, yatayda etkili, net ve yalın kütsel kompozisyonu ile güçlü, saydam, dinamik bir etkiye sahiptir. Kentsel bağlamda çevresi için de referans olacak bir tasarım hayata geçirilmiştir.

Projenin kat planları tasarlanırken; özellikle servis ve sirkülasyon çekirdeği kuzey-doğu bölümünde konumlandırılarak, geriye temiz ve net ofis alanları bırakılmıştır. Bu sayede cephenin maksimumda günışığı ile değerlendirmesi sağlanmıştır. Ofis çalışanları ve ziyaretçiler için arsanın eğimi kullanılarak farklı kotlarda alternatif girişler düzenlenmiştir.

YALOVA ÜNİVERSİTESİ MERKEZİ DERSLİK BİNASI EBC MİMARLIK

Projenin Adı/Yeri : Yalova Üniversitesi Merkezi Derslik Binası / Yalova
Proje Müellifi : Ekrem Bahadır Çalışkan
Tasarım Ekibi : Merve Dadanlar, Fatih Zorer
Statik : Metin Başaran
Mekanik : Melih Özöner
Elektrik : Kemal Aykaç
İşveren : Yalova Üniversitesi
Proje Alınış Şekli : İhale
İnşaat Alanı : 13.600 m²
Proje Yılı : 2019

Proje, yerleşke içerisinde merkezi bir konumda, tüm fakülte ve bölümlerin erişimine eşit uzaklıkta tasarlanmıştır. Tüm bölümlerden gelecek öğrenciler için farklı büyüklükte ve düzende tasarlanan derslikler, kütle içinde doğal ışığın bina içine yayılmasını sağlayan bir galeri etrafında ve bu galeriye eklenen kollara yerleştirilmiştir. Bu sayede hem toplama, toplanma hem de etkileşim mahalleri oluşturulmuştur.

Bina, eğimli bir arazinin üst ve alt kotunu birbirine bağlayan iç mekân düzenine, denize görüş veren küçük dersliklere ve öğretim üyesi alanlarına sahiptir.

Binanın düşük kotunda var olan açık amfi ve kafeterya birimleri ile ilişki kurularak, kullanıcıların ders dışı aktivitelere erişimi ve ilişkisi kuvvetlendirilmeye çalışılmıştır.

Yaklaşık 600 kişilik bir konferans salonu, fuaye, depo ve atölye birimleri, binadan bağımsız da çalışabilecek şekilde binaya entegre edilmiştir.

Bu sayede bina hem eğitim faaliyetleri için gerektiğinde kullanılabilecek büyük bir hacme hem de kongre, sempozyum gibi birimleri ile etkinlik amaçlı bir düzene sahip olmuştur.

VALS KULE MS BAŞKENT MİMARLIK

Projenin Adı/Yeri : Vals Kule / Ankara
Mimari Proje : MS Başkent Mimarlık
Proje Müellifi : Mete Sezer
Proje Türü : Ticari ofis, Dükkan
İşveren : Hiem İnşaat
İnşaat Alanı : 18.000 m²
Proje Yılı : 2019
İnşaat Tarihi : 2019-2021

Projede kütesel kararda, hem algılanabilmesi açısından hem de minimum trafik gürültüsü amacıyla ofis kulesi arazinin güneydoğu kısmına yerleştirilmiştir. Ofislerin tamamı Protokol Yolu'nu (Özal Bulvarı'nı) görecektir. Bir kat plan şeması oluşturulmuştur. Topografyadaki 14 metrelik kot farkı, kule bazası kademelendirilerek kullanılmıştır. 1. baza üzerine 2. ve 3. kat bazalar yerleştirilerek, hem hacimsel dağılım düşey ve yatayda dengelenmeye çalışılmış, hem de kuledaki ofisler ve yol kotundaki dükkanlar hariç teraslı dükkanlar olarak bir üçüncü kullanım şekli oluşturulmuştur. Güneybatıdaki yoldan başlayan ve ofis bloğu girişini de içeren kuzeydoğudaki plaza, dükkanların sürekliliğini keserek kentsel boşluk oluşturan bir yaya yolu ve yolu dik kesen ikinci bir yaya yolu oluşturulmuştur. Bu yol, Protokol Yolu yönündeki dükkanların arasından girer; terasları kat ederek birinci yaya yoluna bağlanır; 2. ve 3. kat bazadaki mekanların canlanmasını sağlar.

Kütle denemeleri esnasında, farklı platformlara oturan kütlelerin birbiriyle dans ettiği hayal edilmiş, bu nedenle "dansın dinamizmi mimarlığa aktarılabilir mi" gibi bir soru sorulmuştur. Vals metaforundan yola çıkılarak, final formu oluşturmak adına kuleden akan parçaların arazide yerleştiği bir senaryo kurgulanmıştır. Yaratılan yeni kamusal yaya yolları ve teraslarda, bina kullanıcıları ve kentliler arasında kurulacak yeni ilişkilerin dans edeceği düşünülmektedir. Kule cephesinde de dans adımlarını andıracak şekilde bir hareket aranmış, kule terası kullanılabilecek alan olarak düşünülmüştür. Yaratılan teraslar, hem daha yaşanabilir olması hem de karbon dengesine katkı sağlaması açısından yer yer yeşil çatı olarak düşünülmüştür. Batı güneşini engellemek adına ofis önleri balkon olarak düşünülmüş ve hareketli güneş kırıcılar planlanmıştır. Kule terasında, temiz enerji kullanarak ortak alanların elektriğini üretmek adına fotovoltaik paneller düşünülmüştür. Enerji ve suyla ilgili tüketimi azaltma ve geri dönüştürme gibi çevresel sürdürülebilirlik önlemlerinin yanında projenin özellikle, yarattığı kamusal alanlarla, sosyal ve kültürel sürdürülebilirlik konusunda başarılı olacağı düşünülmektedir.

MUSTAFA ÇAĞATAY İLKOKULU OFİS16 MİMARLIK

Projenin Adı/Yeri : Mustafa Çağatay İlkokulu / KKTC
Proje Müellifi : Eser Köken İşleyici, Sevda Özkan İmamoğlu, Yücel Köken
Tasarım Ekibi : Eser Köken İşleyici, Sevda Özkan İmamoğlu, Yücel Köken, Seçkin Dingil, İlgin Şenses
Statik : Ali Özcan Rende
Mekanik : Cemil Çağra
Elektrik : Akın Kirgin
İşveren : K.K.T.C. Milli Eğitim Bakanlığı
Proje Alınış Şekli : İhale
İnşaat Alanı : 2300 m²
Proje Yılı : 2019
Hizmete Açılış : 2020

Okul, KKTC'de Girne şehir merkezine yakın bir konumda bulunmaktadır. Proje 20 öğrenci kapasiteli 10 sınıf, farklı işlevler için atölyeler, çok amaçlı salon, 200 kişilik bir yemekhane, kantin, idari birimler, açık spor sahası ve tarım alanından oluşmaktadır. Girne'nin iklim koşulları yıl boyunca açık hava etkinliklerine olanak sağlamaktadır. Bu bağlamda mimari, açık planlı ve tüm araziye yaygın olanaklar sunacak şekilde tasarlanmıştır. Yapı yerleşimi yapılırken alanda bulunan önemli ağaçların oluşturduğu doğal sınırlar gözetilmiş, mevcut ağaçlar tasarımın parçası olarak ele alınmıştır.

Proje çocuk gelişimi için mimari bir arka plan yaratmayı amaçlar. Oyunu projenin kalbi yapmayı hedeflemiştir. Bu hedef doğrultusunda tüm işlevler ile ilişkili bir merkezi oyun rotası, tasarımın omurgasını oluşturur. Ana girişten itibaren çelik saçak öğrencileri merkezi oyun rotasına alır. Okul işlevlerinin her birine bu rota üzerinden ulaşılabilir. Merkez bina oyun rotasının içindeki açık aktivite alanlarıyla beraber çalışan gelişim atölyelerini barındırır. Sınıflar açıldıkları yarı kapalı ikincil avlu ile ana oyun rotasına bağlantılıdır. Spor sahası, tarım alanları, kantin, çok amaçlı salon, idari bina ve yemekhane de yine oyun rotası ile bütünleşir. Çocuklar duyarlılıklarını ve yeteneklerini geliştirirken, mimari de onların gün boyu doğa ile iç içe olmaları, oyunla heyecanlanıp harekete geçmeleri için destekleyici mekânları oluşturmak üzere tasarlanmıştır.

E-WAY RESIDENCE BAYKAN MİMARLIK

Projenin Yeri : E-Way Residence / Ankara
Proje Müellifi : Deniz Ceyhan Baykan
Tasarım Ekibi : Deniz Ceyhan Baykan
İşveren : Bozlar Yapı
Proje Alınış Şekli : Proje Talebi
İnşaat Alanı : 9980 m²
Proje Yılı : 2018

E-WAY Residence, Ankara-Eskişehir ana aksı üzerinde, yaklaşık 3.500 m² alanda ve 9.980 m² toplam kullanım alanına sahip olacak biçimde planlanmıştır. Orta yoğunluklu bir residence projesi olmakla birlikte, tamamen ticari ayrı bir ön blok ile de oturma alanı genişletilmiştir.

Projede, günün getirdikleri! doğrultusunda talep edilen ihtiyaç programı, 1+1, 2+1, çok amaçlı, esnek planlı vb. gibi çoklu plan şemaları ile karşılanmaya çalışıldı.

Yapının bütün yan ve yardımcı birimleri yaklaşık olarak bir otel programı niteliğinde çözümlenerek konaklama ve çalışma dışındaki hemen hemen bütün ihtiyaçların bu yan ve yardımcı alt birimler tarafından desteklenmesi hedeflendi.

Yapı strüktürü, kat döşemelerinin ardışık kotlardaki farklı eksenlerle çekirdeğe eklenmesi ile alışılmışın dışında bir konstrüktif bir deneme içermektedir. Bu yapısal deneme aynı zamanda yapının, birçok açı ile kent ve çevre uzamı üzerinden iletişim kurabilme olanağı bulmasını hedefler.

Döşemeler arasındaki eksen kaymaları sonucu ortaya çıkan kapalı ve yarı kapalı kat bahçeleri ise bu hedeflerle kurulmak istenen iletişim olanaklarının plan düzleminde artırılmasına yardımcı olmaya çalışır.

İzmir Depremi Kader Değil, Çözüm İçin Başlangıç Olsun...

İzmir Depremi SMD'ler Ortak Bildirisi

Türkiye maalesef son olarak İzmir depremiyle tekrar derinden sarsılmıştır. Yıllardır devam eden depremler, deprem sonrası yıkımlar, can kayıpları büyük acılara ve ekonomik kayıplara sebep olmaktadır.

Depremi neden olduğu zararların kader olmadığını hepimiz bilmekteyiz.

Hiçbir şehrimizde, insanlarımızın hayatlarına, sağlığına mal olmayacak şekilde, gelişmiş ülkelerde meydana gelen örneklerinde olduğu gibi maddi, manevi kayıplar ve acılar yaşanmadan atlatılsın istiyoruz.

İzmir depremi şehirlerin ve yapıların tasarım ve imalat sürecinde gerekli planlama, denetim ve önlemlerin hassasiyetle alınmasının mevcut yapılaşma koşullarının ve yapı stoğunun çok ciddi ve en hızlı biçimde sağlıklı hale getirilme zorunluluğunun önemini acı bir şekilde bir kez daha hatırlatmıştır. Yapıların doğal afetler esnasında ve sonrasında kullanıcılarının yaşamına zarar vermeyecek şekilde sağlıklı, uzun ömürlü üretilebilmesi adına teknik yeterlilik sahibi kişi veya firmalar tarafından ciddi ölçüde denetlenerek gerçekleştirilmesinin gerekliliği bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

Türk mimar, şehir plancısı ve mühendisleri bu süreçleri yönetecek teknik bilgi ve tecrübeye sahiptir. Bu bilgi ve tecrübeye kamu ve tüm toplum kesimlerinin de güvenerek, destek olarak yapı edinim süreçleri yeniden tanımlanmalı, etğin rekabetçi piyasa koşullarına yenik düşmesinin önüne geçilecek adımlar atılmalıdır.

Türk Serbest Mimarlar Derneği, İstanbul SMD, İzmir SMD, bu konuda kamu ve sivil bütün kesimlerle işbirliğine hazırdır.

Son İzmir depremi hepimizin yüreğini yakmıştır, hayatını kaybedenlere rahmet, yaralılara acil şifalar ve geride kalanlara sabırlar diliyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TÜRK SMD
TÜRK SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ

İSTANBUL SMD

İZMİR SMD

SMD'ler Federasyon Hazırlıkları

TAMER AKSÜT - İZMİRSMD

Pandemide, mimarlık eylemi anlamında yaşadığımız durağan süreci tersine verimli kullanmak üzere, İstanbulSMD, TürkSMD ve İzmirSMD yönetim kurulları yaptıkları seri Zoom toplantıları ile uzun yıllardır SMD'lerin gündeminde olan Federasyon olma hedefini öncelikli konu olarak konuşmuşlar ve net sonuçlara ulaşmışlardır.

İzmir, Ankara ve İstanbul'dan çok kıymetli ve duayen 3 üyeden oluşturulan ortak komisyon, öncelikle bir taslak çalışması hazırlamışlar, toplantılarda maddeler üzerinden tek tek tartışılarak taslak netleştirilmiştir. Bir yol haritası belirlenerek, pek çok alternatif bölge konuşulduktan sonra Bursa ve Muğla grupları oluşturulması üzerine çalışmalar yapılmasına karar alınmıştır. Yeni iki şubemizin kuruluş aşamalarının tamamlanması ve nihayetinde ilk genel kurullarının yapılması sonrasında federasyon oluşumu süreci sonlanacaktır ve 5 şubenin de katılımıyla, yolumuza daha da güçlü bir şekilde ve artık umuyorum ki, TSMDF olarak devam edebileceğiz. Tüm emeği gençlere teşekkürlerimle.

İzmirSMD Mimarlık Müzesi Çalıştayı

İzmir Serbest Mimarlar Derneği'nin Mimarlık Müzesi Çalıştayı, 4 Eylül 2020 günü Çeşme Arinnanda Otel'de gerçekleşti.

Toplantıda üyelerle Mimarlık Müzesi konusunda son gelinen noktanın paylaşımı yapılarak üyelerden öneriler alındı. Dernek üyelerinin yoğun katılımı ile gerçekleşen akşamda; Mimarlık Müzesi konusu, işlevleri bilahare netleştirilecek olsa da 'İzmir şehri, Kemer Mahallesi ve tüm mimarlar için bir kazanımdır ve İzmirSMD bu oluşumun hayat bulması için tüm desteğini vermelidir' fikri benimsenerek ortak görüş oluşturuldu. Toplantı sonrasında üyemiz Başak Akkoyunlu'nun ev sahipliğinde keyifli bir akşam yemeği yenildi.

İzmirSMD Yaz Buluşması 2020

San Deco sponsorluğunda İzmirSMD Yaz Buluşması 2020 gerçekleşti.

İzmirSMD "Yaz Buluşması" Kokteyli, SAN DECO firması sponsorluğunda ve Withco Coworking ev sahipliğinde gerçekleşti.

Çok keyifli bir mekan olan Withco'nun, Whall salonunda San Deco firmasının başarılı sunumu ile başlayan akşam, kokteyl alanında üye sohbetleri ile devam etti.

"Yaz Buluşması" etkinliği, pandemi dönemindeki zor koşullara rağmen, derneğimize yeni giren üyelerimizin de aralarında bulunduğu yaklaşık otuz beş mimarın katılımı ile sosyal mesafe kurallarına uyularak gerçekleşti.

ENZO MARI

1932 - 2020

Enzo Mari 1974'te l'Autoprogettazione maketleri ile

MEHMET ASATEKİN

19 Ekim 2020 günü dünya endüstriyel tasarım topluluğu çok kıymetli bir değerini kaybetti, Enzo Mari vefat etti...

1974 yılının bir bahar günü Enzo Mari'nin Milano Piazzale Baracca'daki ofisinin kapısını çaldım. Yüksek lisansını bitirip öğretim asistanı olmuş yeni yetme bir akademisyen olarak İtalyan tasarımını incelemek üzere bir burs almış, hem Milano'nun tasarım havasını soluyor, sergilere, fuarlara gidiyor hem de belli başlı tasarımcılardan randevu alıp onlarla kısa görüşmeler yapıyordum.

O gün beni nezaketle kabul etti, tasarımla ilgili birçok görüşünü büyük bir tevazu içinde aktardı, görüşme bitince beni geçirmek için Piazzale'deki parka kadar inip kısa bir yürüyüş yaptı. Kısa bir süre sonra bir galeride Proposta per un'Autoprogettazione sergisini açtı. Hem o gün anlattıkları hem bu sergi deneyimi benim endüstriyel tasarım bilgime, düşüncelerime ve yapılanmama çok etkide bulunan tecrübeler oldu. Ürün semantiğinin konuşulmadığı yıllarda benim bu faktörü duyumsamamı sağladılar.

Enzo Mari 1932'de Novara kentinde doğmuş, Milano'da sanat okulu Accademia Brera'nın resim ve sahne tasarımı bölümlerinden mezun olmuş, sanatçı duyarlılığı ile endüstri-

yel tasarıma yönelmiş bir kişi. Po vadisinde, İtalya'nın endüstri çekirdeğinde, ailenin çalışan ve evi geçindiren bireyi olarak yetişmiş olmanın getirdiği sınıfsal farkındalığı bir tasarım konsepti ve dili haline getirmiş, kendisi için kullanılan komünist tasarımcı nitelemesini bihakkın kazanmış bir tasarımcı. Birçok eserinde, afiş, kitap kapağı ya da üç boyutlu nesneler tasarımında orak-çekiç sembolünü kullanması, bazı mobilya tasarımlarında işçi sınıfının yapısal niteliklerine yönelik ifadeler ve sonuçlar elde etmesi tesadüf değil kuşkusuz. Kişiliğinin bu niteliğinin uzantısı olarak 1902'den beri fabrika işçilerinin yaşamlarını kolaylaştırmayı amaçlayan Societa Umanitaria'da çalışmış, bu kuruluşun çatısı altında 1970'lerde Nuova Tendenza sanat akımını kurmuş bir sanatçı aynı zamanda.

Mesleğinin ilk yıllarında, 1960'larda, kitap çalışmaları var, çocuklar için. Yalnızca renkli resimlerden oluşarak bir hikaye anlatan kitaplar. Bunlardan en bilineni eliptik bir yaşam döngüsünü anlatan Elma ve Kelebek (La Mela e la Farfalla)'tır. Gene aynı yıllarda görsel algılama, görsel iletişim ve tasarım üzerine çalışmalar yaptı. Parma Üniversitesi'nde, Bergamo'daki Carrara Güzel Sanatlar Akademisi'nde ve Milano Politecnico'da dersler yönetti. Bunlar, bana gösterdiği ders notları ve dosyalarından anımsadığım kadar, iç mekanın algılanmasına, iç mekanın belirsizliğinin tanımlanmasına ilişkin derslerdi. Bu tür çalışmalarını 1970'te yayımladığı Funzione della Ricerca Estetica (Estetik Araştırmacının İşlevi) başlıklı monografide topladı. Nesnenin üç boyutluluğunu araştırdığı seramik ve mermer objeleri giderek prestijli, pahalı ürünler haline geldiler. Burada edindiği birikimin, daha gündelik ürünleri plastikten üreterek pazarda yaygın olarak topluma ulaşmasını sağladı.

Aynı yıllarda çeşitli firmalar için mobilya ve aksesuar tasarımlarına başladı. Bu çerçevede Danese, Kartel, Driade, Zanotta gibi firmalarla çalışmaya başladı. Otuz yıllık bir sürede dört tane Compasso d'Oro ödülü kazandı: 1967'de tasarım araştırmalarıyla, 1979'da Driade firması için tasarladığı "Delfina" sandalyesiyle, 1987'de Zanotta firması için tasarladığı "Tonietta" sandalyesiyle ve 2001'de gene Driade firması için tasarladığı "Legato" masası ile. Ödül almasa da çok bilinen Danese üretimi 16 Animali çocuklar için çok başarıyla tasarlanmış bir ahşap yap-boz, yaratıcı strüktürü ile öne çıkan Sof-Sof sandalye, çift taraflı işlevselliği ile Tortiglione

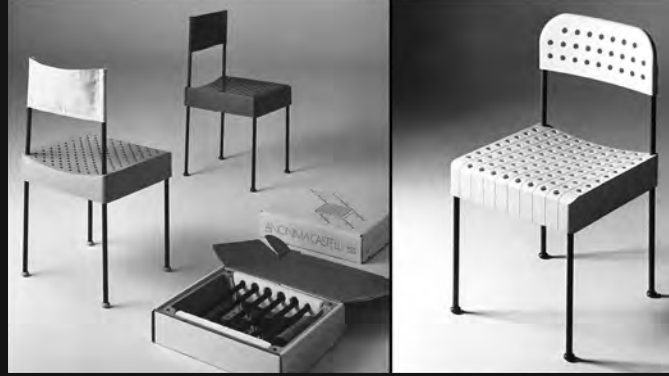
16 Animali yap-boz

Sof Sof iskemle

vazo ve adeta bir temel tasarım projesi olan Colleoni kalemlik ve daha niceleri... Yaşam boyu 2000 civarında tasarıma imza attı.

1972'de New York MOMA(Museum of Modern Art)'nın düzenlediği ve harp sonrası İtalyan tasarımında bir kilometre taşı olarak kabul edilen "Italy: The New Domestic Landscape" sergisinde Varsayım Olarak Karşı-Tasarım bölümünde yapıtlarını sergileme çağrısı alan Mari kendine ayrılan alanda bir mekan ya da ürün sergilemeyi

Box iskemle, ilk tasarım ve sonraki model

nesnelerin üretilip satılmasına ve dolayısı ile tasarlanmasına inanmadığı gerekçesiyle reddetti ve yazdığı bir deneme metniyle sergi kitabında yer aldı. Metin bir manifesto yapısı içinde Mari'nin politika ve iletişim öncelikli ve anti-tasarım ağırlıklı görüşlerini belirtiyordu.

1974'teki görüşmenin devamı olarak bir başka Enzo Mari olgusu yaşadım. Milano'nun kuzeyinde bir galeride açtığını söylediği Proposta per un'Autoprogettazione sergisine gittim. Bu sergi gelecek yıllarda Mari'nin en önemli idea/yapıtlarından biri olacaktır. Benim için ise endüstriyel tasarımın anlamsal boyutu üzerinde düşünmemeye açılan bir kapı oldu. Mari bu sergide bir dizi kendin-yap şablonu sunuyor ve kapitalist düzende "bir Mari tasarımı" almaya parası yetmeyen işçi sınıfına Mari tasarımlarını kendilerinin de üretebileceği fikrini öneriyordu. Farklı bir açıdan yaklaşıldığında da Mari, kullanıcıyı üretim sürecinin bir parçası yaparak onların tasarımı daha iyi anlayacakları savını deniyordu demek olasıdır.

O yıllarda çok öne çıkmadıysa da, tasarımın demokratikleşmesi, tasarımların ulaşılabilmesi gibi tandanslar paralelinde giderek popüler örnekler arasına girdi. 2002 yılında Milano'da Corraini Edizioni sergi kataloğunun tıpkı basımını yayınladı, 2009 yılında Londra Architectural Association Mimarlık Fakültesi'nde sergi tekrar açıldı. 2012 yılında İstanbul İKSV Birinci Tasarım Bienali'nde sergilenen etkileyici yapıtlardan biri oldu. Mari'nin İtalyan fabrika işçileri için öngörüldüğü sisteme son dönemde Almanya'daki göçmen gençler sahip çıktı.

Mari 2014 yılında Autoprogettazione (Enzo Mari tarafından yazılan kitap)'nin haklarını göçmenlerin Berlin'de kurdukları Göçmenler Zanaat ve Tasarım Şirketi (CUCULA)'ne devretti. Şirketin atölyelerinde gençler birer çirak olarak projenin parçalarını üretiyorlar.

2000'li yıllarda Mari iki ödül daha aldı: 2000'de Londra'da RSA "HonRDI" yani Endüstri için Kraliyet Tasarımcısı unvanını aldı ve 2002'de Milano Politecnico Mimarlık

l'Autoprogettazione sergi broşürü - tasarımların çizimleri

Fakültesi'nden endüstriyel tasarımda onur derecesine layık görüldü. Tam 2000'li yılların eşiğinde, 1999 yılında Enzo Mari Türkiye'ye de geldi. Paşabahçe'nin davetlisi olarak proje görüşmeleri yapmak üzere İstanbul'a geldiğinde TÜYAP'daki ETMK standını ziyaret etti. Kendisini bir kez daha görüp elini sıkma fırsatını buldum. Ancak Paşabahçe projesi bir sonuca ulaşmadı, bu proje için geliştirdiği yedi adet bardaktan oluşan takımı daha sonra Driade firması Archetipo Driade adıyla pazara sürdü.

Asırlarca küresel katastroflar birçok değeri sanatçıyı, bilim insanını, düşün insanını kopardı aldı dünya toplumundan. Yerleri hiçbir zaman doldurulamadı. 2020'de de COVID-19 salgını Enzo Mari'yi aldı, götürdü. Yeri doldurulamayacak...

1. İstanbul Tasarım Bienali'nde l'Autoprogettazione sergisi

Paga Paga çift yönlü vazo

Dumbell lamba

"Falce e Martello" kanvas üstüne resim, 1952

"La Mela e la Farfalla"(Elma ve Kelebek) kitap

ZİYAEDDİN BİLGİN

1935 - 2020

Mimadü Mimarlık ile Hacı Osman Balcı Camii projesini çalışırken, 16 Mayıs 2017

UZAK GELENEĞİ YAKIN KILAN USTA ZİYAEDDİN BİLGİN ANISINA

ÖZLEM ERDOĞDU ERKARSLAN

1980 sonrası Türkiye’de mimarlık eğitimi, ülkede yaşanan siyasi ve ekonomik kırılmaların gölgesinde toplumsal yapının nerede ise hiç konuşulmadığı, otonom bir mimarlık varmışçasına anlatıldığı bir dönemdi. Öte yandan, bu dönem, Batı mimarlığında uluslararası modernizmin kısıya eleştirildiği, postmodern söylemin çok katmanlı toplum inşası etrafında kurulduğu yıllar olmasına rağmen, Türkiye’deki mimarlık pratiği bu eleştirinin toplumsal ve siyasal boyutuna değinmeksizin, daha önce tabu sayılan keyfi, bireysel ve kural dışı olan temaları büyük bir açıklıkla kullanmaya başlamıştı. Uygulama ve eğitimin o dönemdeki en önemli ortak noktası, mimarlığın düşünsel, sosyal boyutuna uygulanan oto-sansürdü. Ancak, uluslararası modernizmin, rasyonel mimarlığın dogmatik etkisi, stüdyolarda da kendini gösterirdi; biçimsel postmodern denemeler yarı yıl sonu jürilerinde hareketli tartışmalara, itirazlara neden olsa bile, bu tartışmalar hep formal dil ile sınırlı kalırdı.

Ziyaeddin Bilgin’i, hem uygulamacı mimar, hem de stüdyo hocası kimliği ile farklı kılan, mimarlığı insan, toplum, kültürel ve bireysel seçimlerin yanı sıra, gelenek ve yaratıcılık kavramları ile birleştirme arayışı oldu. Şablonşuz bir mimari yaratıcılığa olan inancının yanı sıra, formların tarihi sürekliliğine, geleneksel değerlerin günümüzde bizi bilinçli ya da bilinçsiz biçimleyen etkisine saygısı, kuşkusuz derin bir mimarlık tarihi bilgisinin sonucu idi. 1935 Eskişehir doğumlu bir genç olarak, 1960’lı yıllarda Almanya’da Karlsruhe Uygulamalı Bilimler Üniversitesi mimarlık programından mezun olan Ziyaeddin Bilgin, Avrupa mimarlık tarihi kadar Batı dışı

Narlidere Uğurlu Camii minaresi

mimarlık tarihi bilgisine de sahipti. Crystal Palace’dan bahsettiği kadar, Kurtuba Cami’sine de referans vererek ders anlatan, gözümüzü gerçek postmodern dünyaya açan bir hoca idi. Akademik yükselme hırısı yerine, öğrenme açlığı içerisinde Birgi’den tarihi Kemeraltı çarşısına, Manisa’dan Foça’ya birbirinden çok farklı dönem ve bölgelerin tarihi mimarlık mirasını çalıştı, anlattı, gezdirdi ve belgeledi. Bu çalışmaların birçoğu öncüllüğüne rağmen, Foça örneğinde olduğu gibi, uzun yıllar, nerede ise tek referans kaynağı olarak kullanıldı. Doktora yapmayı reddedererek her biri doktora düzeyinde birbirinden önemli çalışma yaptı ve yayınladı.

Sıra dışı eğitici rolünün yanı sıra, Ziyaeddin Bilgin’i bireysel, özgün ve tekrarsız mimari çizgisi ile tanıdık. İster, konut, ister cami, ister çarşı olsun, Ziyaeddin Bilgin’in her tasarımında renkli, çapraz tarihi referanslar ve çok katmanlı bir yaklaşım buluruz.

1995 Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Camii, 1998 yılı Narlıdere Uğurlu Camii birbirinden tamamen farklı kütle kompozisyonu ve mekan anlayışı ile ele alınmış, taşıyıcı sistem yaklaşımları farklı iki yapısıdır. Bununla beraber, çağdaş camiler üzerine yapılmış araştırmalarda, geleneksel cami şemalarından tamamen uzak olarak ifade edilen bu iki cami de Ziyaeddin Hoca’nın söyleşilerinde anlattığı gibi, geleneğin kuralları üzerine inşa edilmiştir. Ziyaeddin Hoca’nın kendi deyimi ile, gelenekten kaçmak, geleneği yok saymak, ‘(...) o kadar da kolay değildir’ (Mimarlıkta Cami, Söyleşi, Ege Mimarlık, 1996/3 s. 31). Biçimsel öykünme yerine, mekansal referansların geleneğin dünyası ile sıkı sıkıya ilişki kurduğu Ziyaeddin Bilgin mimarlığı, müşterisine en sıra dışı çözümleri bile kabul ettirecek denli rasyonel gerekçelere dayanır. Kuşkusuz, işverene bu kadar cesur yapıları kabul ettirmesinin bir diğer nedeni, huzurlu ve dingin iletişim biçimidir. Bornova’da ken-

Narlidere Uğurlu Camii iç mekan

Bornova’da apartman

AOSM Camii, İzmir

disinin de yaşadığı apartman bloğu zemine genişleyerek basan, yukarıya çıktıkça geri çekilen kütle çözümü ile birbirinin aynısı şablon parsel-yapı ilişkisine karşı direncin yansımasıdır (Ziyaeddin Bilgin, Bornova’da Apartman, 1993, Ege Mimarlık 93-3. 56-59)

Yaşam biçiminde, aile hayatında, mimari kimliğinde, stüdyo hocası olarak daima kendisi gibi olmayı tercih etmiştir. Bir süre Mimarlar Odası MYK üyesi olarak çalışmış olan Ziyaeddin Bilgin Hoca, mesleki örgütlenme konusunda da kendi özgün fikirlerini paylaşmaktan çekinmemiş, bulunduğu her kurumda yapıcı eleştirel kimliği ve çevresini motive eden güzel enerjisi ile İzmir mimarlık kültürünün içerisinde unutulmaz bir yer doldurmuştur. Işıklar içinde uyuyun Ziyaeddin Hocamız, uzak geleneğe gözlerinizi açtığınız öğrencileriniz size daima minnettar kalacak.

OSMAN GAZİ İLHAN

1959 - 2020

HASAN ÖZBAY

Osman İlhan ile 1990’lı yılların başında tanıştık. Projelerini yaptığımız Dışişleri Bakanlığı Ek Binası inşaatı başlamıştı. Biz mesleki kontrollük hizmetini yüklenmiştik. Osman da şantiye şefi olarak görev yapıyordu. 4-5 yılı bulan inşaat süresince bazen sahada koşturan, bazen detayları nasıl yapacağımız diye soran ustalara dert anlatan, bazen de takım elbiseyi üzerine geçirip işveren ile görüşen bu şantiye şefi, mimar olmanın yapının inşaatına nasıl katkı sağladığının canlı göstergesiydi.

İnşaat nedeniyle başlayan tanışmamız, zaman içinde yakın bir dostluğa dönüştü. İkimiz de aynı okuldan (eski adıyla ADMMA, şimdiki adıyla Gazi Üniversitesi) birkaç yıl arayla mezun olmuştuk, ikimizin de aynı yıl doğmuş erkek çocukları vardı, pek çok ortak mimar dostumuz vardı, aynı mahallede oturuyorduk ve (belki de en önemlisi) ikimiz de aynı takımı tutuyorduk.

Tabii Osman’ınki tutmaktan da öteydi, fanatik bir Beşiktaş taraftarıydı, ayrı konu. Bu ortaklıklar bizim dostluğumuzun sonraki yıllarda da sürmesine ve benim en yakın dostlarımın arasında yer almasına neden oldu. Bu arada çocuklarımızın Beşiktaş Futbol okuluna birlikte gittiğini, bizim de babalar olarak halı saha maçları yaptığımızı, hatta “Baba Kartallar” adlı takımımızla veliler arasındaki turnuvada şampiyon ol-

Richards Tıbbi Araştırma Laboratuvarları (L. Kahn) önünde, 2005

duğumuzu ve Osman’ın kalede penaltı kuratarak, galibiyette baş rolü oynadığını dün gibi hatırlıyorum.

Osman mesleki kariyerine maket yaparak başlamıştı. Bu da pek çok mimar ile tanışmasına neden olmuştu. İşlerin durgun sürdüğü bir dönemde maket alanından uzaklaşmış ve inşaat alanına yönelmişti. Maket yapmanın sayesinde nesneleri (ve tabii yapıları) üç boyutlu olarak kavrama becerisi çok yüksekti. Şantiyede bazen detayları üç boyutlu eskizler olarak çizerek ustalara anlattığına çok kez şahit oldum.

Detaylara çok hakimdi. Arada çözemediğim detay olduğunda arar ve “Osman şu imalatı nasıl yaparız” diye sorardım. Uğraşır, araştırır, detayını bulur ve bana anlatır, bazen de çizir yollardı. Detaycı yaklaşımında Gazi Üniversitesi Mimarlık Bölümü’ndeki başta Orhan Dinç olmak üzere dönemin hocalarının da etkisi olduğunu aramızdaki sohbetlerden anımsıyorum.

Tasarımcı bir kimliği olmamasına karşın, mimarlık dünyasını ve gelişmeleri çok iyi izleyen Osman, kendini çok iyi yetiştirmişti. Zengin ve donanımlı bir dünya görüşü vardı ve bu mimarlığı kavrayışını da zenginleştir-mektedir. Bu donanımı ile uzun yıllar Anadolu Üniversitesi’nde proje stüdyosu yürüttü. Yapma bilgisinin de özellikle öğrencilere

Madurodam-Minyatür-Kenti-Hollanda-2007

Hasan Özbay ve Erhan Kamaşlı ile birlikte, Houston Nehri Kiyısı, New York, 2005

çok yardımcı olduğunun altını çizmeliyim.

Osman ile yıllar içinde seyahatlere gittik, beraber tatil yaptık, stadyumda maça gittik, birlikte yarışmada jüri olarak görev aldık. Her yarışmada sıkışınca Osman’ın yardıma geldiğini, işini gücünü bırakıp maket yaptığını da eklemeliyim. Son zamanlarda ise her hafta evinde buluşup maç seyreliyorduk.

Kovid 19 nedeniyle hastaneye yattığında, son kez konuştuk. İyiyim demişti. Ne yazık ki öyle olmadı.

Sevgiyle anıyorum.

Yurt içinde ve dışında önemli binaların tasarımlarına imza atmış olan Mimar Ragıp Buluç, Serbest Mimar Dergisi’nin 38. sayısının yayımlanmasına kısa bir süre kala yaşamını kaybetmişti.

Zamanın çok kıstıtlı olması nedeniyle diğer Yaka Resmi anma yazılarından farklı olarak, kendisi ile daha önce yapılan bir söyleşi, tamamen iyi niyetli bir düşünce ile Ragıp Buluç’un anısına ithafen derginin Yaka Resmi bölümünde yayınlamıştık.

Ancak kısa zaman önce tarafımıza ulaşan ailesinin isteği üzerine bu söyleşi çıkartılmıştır.

#AnkaraAks Metro Künyesi Projesi

Günümüzde metro ulaşımı modern şehirlerin vazgeçilmezlerinden biridir. Başkent Ankara'da da en yaygın kullanılan ulaşım şekli bu raylı sistemlerdir. Günlük ortalama yüz bini aşkın yolcu ortalama 500 bin kişi ile önemli bir veriye sahiptir.(Kaynak: EGO) Bu veri şehirde yaşayan halk ile iletişim için önemli kanallardan birinin de Metro hatları olduğunu bizlere göstermiştir. Pandemi nedeniyle yakın dönemde bu verilerde ciddi düşüş yaşanmış olsa da mevcut veriler doğrultusunda AnkaraAks olarak oluşturduğumuz Metro Künye Projesi ile Ankara'nın bilinen, bilinmeyen ve tanıtılmaya değer olan taşınır, taşınmaz kültür varlıkları üzerine künye tasarımlarının metrolardaki tutunacaklarda bulunan reklam alanına yerleştirilmesi hedeflenmiştir.

Künyelerin yerleştirilmesi pandemi nedeniyle sınırlı sayıdaki ekip içi bir planlamayla yürütülmüş; 12 Ekim 2020 gecesinden Ankara'nın başkent oluşunun yıl dönümü olan 13 Ekim 2020 sabahına kadar sürmüştür. Bu anlamlı günde proje tüm Ankaralıları ile buluşmuştur.

İlk 24 seçkide Ankara'nın Cumhuriyet döneminin ihtişamlı eserleri ile çeşitli heykellerine yer verilmiştir. Görseller için Koç Üniversitesi Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (VEKAM) ile Anadolu Ajansı ile birlikte çalışılmıştır. Projenin gerçeğe dönüşmesinde ise Ankara Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı Projeler Şube Müdürlüğü ile çalışılmıştır.

Koz Susani Design tarafından tasarlanan EnelX JuicePole ve JuiceBox, 1954'ten beri İtalyan Tasarımının en iyi ürünlerini ödüllendiren en prestijli tasarım ödülü Compasso d'Oro'yu kazandı. Ödül, 9 Eylül 2020'de Milano'da yeni ADI Tasarım Müzesi'nin açılışına denk gelen bir törenle verildi. JuicePole ayrıca 2019 Core77 Tasarım Ödülünü "transportation" kategorisinde kazandı. Enerji sektörünün dönüşümüne liderlik eden küresel bir işletme olan Enel X, elektrikli araçları şarj etmek için binlerce halka açık şarj cihazı kurmak için 2017 yılında e-mobilité devrimi kampanyasını başlattı.

Koz Susani Design, bu elektrikli araç şarj cihazlarının tüm portföyünü tasarlamakla görevlendirildi. Benzeri olmayan böyle bir ürün tasarlamak yani yenilikçi bir işlevi sağlarken şehre aşına görünen bir tasarım, yeni bir kentsel simge oluşturmak için nadir bir fırsattı. Halka açık elektrikli bir araç şarj cihazı olan JuicePole, ister küçük bir İtalyan kasabasının tarihi merkezinde ister en modern alışveriş merkezinin otoparkında olsun, herhangi bir caddede mükemmel bir şekilde bütünleşen tasarım dili ile kentsel bir mobilya parçası olarak tasarlanmıştır.

JuicePole'un ikonik şekli, saf bir silindir, basit ve tanıdık bir formdur. Şarj istasyonunun boyutu, tepesinin görüş hattının altına sığmasını sağlamak için minyatürleştirilmiş ve caddedeki görsel varlığı azaltılmıştır. JuiceBox, aracı normal bir güç kaynağına bağlamadan çok daha hızlı, akıllı ve ağ bağlantılı, ev veya siteler için kompakt, duvara monte bir şarj cihazıdır.

Koz Susani Design'ın Tasarladığı EnelX JuicePole ve JuiceBox Compasso d'Oro Ödülünü Kazandı

DÜZENLEME VE ÇEVİRİ
SELİN NEVRİM

2020 Ulusal Mimarlık Ödülleri Sahiplerini Buldu

Mimarlar Odası'nın 1988 yılından beri her iki yılda bir düzenlediği ve bu yıl 17. dönem gerçekleştirilen Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri sahiplerini buldu.

Nişan Yaubyan'ın "Mimar Sinan Büyük Ödülü"ne, Vedat Dalokay'ın "Anma Programı"na, Reha Günay ve Mehmet Özdoğan'ın "Mimarlığa Katkı Dalı Başarı Ödülü"ne değer görüldüğü programda; yapı, proje ve fikir dallarındaki ödüller, 18 Eylül 2020 günü çevrimiçi olarak düzenlenen törenle açıklandı.

XVII. / 2020 Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri Seçici Kurulu
Zeynep Ahunbay (Başkan), M. Zafer Akdemir, T. Elvan Altan, A. Sinan Timoçin, Alper Ünlü

Mimar Sinan Büyük Ödülü
NİŞAN YAUBYAN

Anma Programı 2020-2022
VEDAT DALOKAY

Mimarlığa Katkı Ödülü
REHA GÜNAY

Mimarlığa Katkı Ödülü
MEHMET ÖZDOĞAN

Yapı Dalı Ödülü
TROYA MÜZESİ,
Merkez-Çanakkale
ÖMER SELÇUK BAZ

"Troya'nın tarihi ve topografyası ile yarışmadan son katmanını toprak altında genişleyerek yaratan tasarım yaklaşımı; ziyaretçileri yönlendiren ve ışık oyunları ile dinamizm kazanan sirkülasyon güzergahı ile mekânlar arası akıcılığın oluşturduğu zengin ve sürprizli plan kurgusu; zengin iç mekân tasarımını sakin ve çağdaş bir anlatımla yapı kabuğuna yansıtan kütle oluşumu; tarihî peyzaj içinde geleceğe meydan okuyarak geçmişi geleceğe bağlayan bir nirenge noktası yaratma düşüncesi ni tekillik ve yalnlıkla ortaya koyan sembolik anlatımı nedeniyle..."

Yapı Dalı Ödülü
GÖKÇEADA LİSE KAMPÜSÜ
Gökçeada-Çanakkale
ALİ ERAY, PINAR GÖKBAYRAK, BURÇİN YILDIRIM

"Yakın çevresiyle uyumunu sağlayan parçalı yapısı ve boyutlarıyla alışılmış eğitim binası algısının dışına çıkan; parçalı çözüm mantığının bir uzantısı olarak açık, yarı açık ve kapalı (avlu-bahçe, atölye,

toplantı vb.) mekân parçalarını eğitimin yanı sıra, ada sakinlerinin kullanımına açarak kentsel komşuluğun değerini artıran tasarım anlayışı; insan ölçeğine yabancılaşmayan ve çoğunlukla var olan yapı lekelerinin içinde çözülerek alandaki yeşil dokuya zarar vermeyen kütle oluşumu; kampüs içi geçişleri sağlayan ve avluları çevreleyen insan ölçeğinde tasarlanmış kütlelerin geometrik ayrışmalarını bir arada tutan bütünsel ve geçirgen plan kurgusu; cam ve taş kaplamalı cepheler, ya da beyaz betonarme saçak ve çıkmalarla zenginleşen yeni modernist tavrın basit ve anlamlı dokunuşlarla sıradanlığı

Yapı Dalı Ödülü
GARANTİ BBVA BANKASI TEKNOLOJİ KAMPÜSÜ
Pendik-İstanbul
ALİ HIZIROĞLU, ERTUN HIZIROĞLU

"Metropolitan alanda yer alan yapının peyzajıyla kurduğu ilişkiyi tanımlayarak, ana şeffaf kütesinin köprü formunda zeminden koparılmasıyla açık alan elde edilmesini ve çeşitli işlevleri barındıran yapay topoğrafik kütlelerin doğal topoğrafya ile güçlü ve uyumlu bir ilişki kurmasını sağlayan özenli kütle tasarımı; dikkat çekici kütle biçimlenmesini iç mekân-güneş ışığı ilişkisinin güçlü kılınmasını sağlayacak şekilde destekleyen plan kurgusu; yapı kabuğunun iklimsel dönüştürücü bir rol üstlenmesinin yanı sıra, ofis cephesinin yalın ve okunabilir dili; yüksek yapı teknolojisi sistemlerinin mekân üretiminde kullanımı ile yapının doğal çevresi ile ilişkisinin ortaya çıkardığı ikilemi mimari bir dille sentezleyen tasarım anlayışı nedeniyle..."

Yapı / Koruma Dalı Ödülü
MISIR ARAP CUMHURİYETİ İSTANBUL BAŞKONSOLOSLUĞU
Beşiktaş-İstanbul
AYŞE KARADEMİR, SÜREYYA SARUHAN

"Boğaz silüetinde önemli bir yer tutan ve Art Nouveau akımının İstanbul'daki temsilcileri arasında seçkin bir yeri olan sahil sarayının özgün tasarımının ve ayrıntılarının titiz bir kaynak araştırması ile

saptanması; yapısal sorunlarının çağdaş teknoloji yardımıyla giderilmesi; izleri bulunan tarihi ve sanatsal ayrıntıların açığa çıkarılması ve konservasyonu sonucu gerçekleşen başarılı uygulama nedeniyle..."

Yapı / Çevre Dalı Ödülü
270° SİVRİHİSAR, Sivrihisar-Eskişehir
EMRE TORBAOĞLU, ARİF BILTİR, EVRİM AKCAN

"Yerleştiği kayalık topoğrafyaya uyumlu geometrik bir dille kurguladığı katmanlı platformlarla kenti ve üzerinde yer aldığı doğal ortamı farklı düzlemlerde ve çeşitlenen bakış açılarından deneyimleme imkanı sunan tasarım kurgusu; platformların uç kısımlarında ahşap zemin döşemesinin cam malzeme ile şeffaflaşarak sonlandırılmasıyla panoramik görüşü sağlayan ve strüktürün baskın etkisini azaltan malzeme seçimi; kent simgesi ile bütünleşerek ve kent merkeziyle güçlü bir ilişki kurarak sahip olduğu temsili kimliğini zengin kurguyla güçlendirilmiş yalın bir tasarımla öne çıkaran mimari düşüncesi nedeniyle..."

Proje Dalı Ödülü
PALANGA KEÇİ KORUNAĞI, Merkez-Erzincan
KEREM ERGİNOĞLU, HASAN ÇALIŞLAR

"Kullanıcıların ihtiyaçları ve hareketleri ile şekillenen doğal yaşam pratiklerinin gözlemlenmesi sonucunda bu yaşama uyum sağlayan, önündeki engelleri yok eden ve ergonomik/psikolojik gereksinimlerine yanıt veren net, yalın mekân oluşumu; doğal yaşamın kendisini ifade etmesine izin veren ve ona göre şekillendirilen yapının yere/yerele ait ve doğal malzemelerle yapımına temel oluşturan sürdürülebilir tasarım anlayışı; yitirilmekte olan hayvancılık pratikleri ve ekolojik dengeye dikkat çeken, yerel ve doğal zenginliklerin korunması ve yerel mimarinin gerek kurgu gerekse malzeme kullanımı açısından önemini hatırlatan özenli mimari yaklaşımı nedeniyle..."

Proje / Koruma Dalı Ödülü
ZONGULDAK ÜZÜLMEZ KÜLTÜR VADİSİ, Zonguldak
EDA YAZKURT PELENK, BURAK PELENK

"Endüstriyel üretimi toplumsal hafızanın korunması gereken bir parçası olarak kabul ederek geçmiş endüstri kültürünün yok olmaya yüz tutmuş izleri ile yeni eklemelerin birlikte yaşamasını öne çıkaran ve bölgenin doğal yapısı ile farklı dönemlerde yapılan eklemelerle şekillenmiş olan endüstriyel yapı stokunun birlikteliğini vurgulayan özenli ve duyarlı tasarım stratejisi; geçmiş üretim süreçlerinin toplumsal anlamını mimari tasarımla ortaya çıkarma ve koruma hedefiyle tanımlanan kamuya dönük mesajı nedeniyle..."

Fikir Sunumu Dalı Ödülü
SOLID[IN]K
ECENUR SEZGİN

"Üretim sürecinde bağlayıcı maddenin 3D enjeksiyon yolu ile kalıp kütesinin içine enjekte edilmesi ve çevreleyen destek kalıptan çıkarılması ile farklı biçimlerin elde edilebilmesi; şekillendirici malzeme olarak geri dönüştürülmüş kum kullanılarak alışılmış üretim yöntemlerinden farklılaşan ekolojik bir çözüm geliştirilmesi; önerilen yöntemin mimari cephe elemanlarından peyzaj birimleri oluşturmaya kadar geniş bir yelpazede üretim yapmaya imkan sağlaması; çözümün temelinde yatan akılcılık nedeniyle..."

Fikir Sunumu Dalı Ödülü
KABUK
NİZAM ONUR SÖNMEZ, DERYA UZAL, FURKAN BALCI, TEVFİK SAYGIN ÖZCAN

"Doğa ve uygarlık izleri arasındaki gidiş-gelişi deneyimsel bir kurguyla ortaya koyarak yeryüzü ile yeraltı arasında güçlü diyalektik ilişkiyi projeye dönüştürme çabası; yeraltındaki milyarlarca yıla yayılan jeolojik zamandan, tektonik farklılaşma ve dönüşümlerden haber veren ve bunu yerüstü kentine yeni otonom kütleler topluluğundan oluşan bir doku olarak ortaya koyma potansiyeli; mimarlığın doğa ve tarih ile hesaplaşmasını epistemik bağlamda ortaya koyarak, oluşturduğu kamusal ve eğitsel öngörüsü nedeniyle..."

YARGITAY KARARLARI IŞIĞINDA TELİF HAKKI

Mimarların Telif hakları konusunda karşılaştıkları hukuki süreçlere örnek olacak Yargıtay kararlarının derlendiği bölüm, bu sayıdaki bir dava ile mimarlar için yol gösterici olacaktır.

YARGITAY 20. HUKUK DAİRESİ 2017/5494 E., 2019/426 K.

Davacı : Aynı sitede oturan komşu
Davalı : Sitede villa sahibi diğer komşu

Villada oturmakta olan kişinin açık teras alanını ahşap sundurma ile kapatıp çatıya da ilave yaparak cepheyi mimari projeye aykırı şekilde değiştirmesi gerekçesi ile davacı, kişiyi dava etmiştir.

Mahkeme, davacının lehinde karar vererek davalının yapılan değişiklikleri eski haline getirmesi için 30 gün süre tanımıştır. Davalı vekili kararı temyiz etmiş fakat Yargıtay kararı onamıştır.

“...Davacı dava dilekçesi ile davalı tarafın ... Evler Sitesinde ... nolu müstakil villada oturduğunu, ancak yapmış olduğu tadilatlar ile gerek mimari projeye gerekse mimari görünümüne aykırı imalatlar gerçekleştirdiğini, davalının mimari projede açık teras olarak gözüken alanı ahşap sundurmayla kapattığını, bu sundurmanın mimari projede olmadığını, aynı zamanda projeye aykırı olarak taşınmaza yükseklik kazandırdığını, ilave çatı yapılmasına neden olduğunu, davalı tarafından aynı zamanda binanın dış cephesinde mimari projede hiç bir şekilde olmayan bir kapı açıldığını ve bu kapının da üstüne kısa bir sundurma yapıldığını, söz konusu kapı ve sundurmanın da hiç bir şekilde mimari projede bulunmadığını, davalı tarafından yapılmış olan imalatların açıkça 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun amir hükümlerine aykırı olduğunu

...Mahkemece yönetim planına, mimari projeye göre, davalının, ... nolu bağımsız bölümdeki açık teras olarak gözüken alanı ahşap sundurmayla kapatmasının;

dış cephede açmış olduğu kapı ve kapının üzerindeki sundurmanın KMK'nın 19. maddesine, mimari projeye, site yönetim planına, yönetim kurulunca alınan kararlara aykırılık teşkil ettiği gerekçesi ile davanın kabulü ile ... ili, ... ilçesi, ... mahallesi, 46734 ada ... parsel, ... nolu bağımsız bölümde bilirkişi raporunda belirtilen, açık teras olarak gözüken ahşap sundurmanın ve aynı zamanda binanın dış cephesinde açılmış olan kapı ve kapının üzerindeki sundurmanın kaldırılmak suretiyle davalı tarafından eski hale getirilmesine,

eski hale getirme için kararın kesinleşmesinden itibaren işin mahiyetinin gerekli kılacağı süreç gözetilerek davalıya takdiren 30 gün süre verilmesine karar verilmiş, hüküm davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir....

yasaya uygun olan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı onama harcının temyiz edene yükletilmesine 24/01/2019 günü oy birliği ile karar verildi.”

YARGITAY 20. HUKUK DAİRESİ 2017/5343 E., 2019/463 K.

Davacı : Zemin kat mülk sahibi
Davalı : Apartman yöneticisi

Zemin kattaki mülkün sahibi olan davacı, apartmanda su depolarının projede belirtilen yerde değil otopark alanında olmasını, projede 80x140 cm gözüken bazı kapıların 95x210 cm olduğunu ve sığınakta bulunan ve sahibi belli olmayan bazı eşyaları sebep göstererek yöneticiye dava açmıştır. Su depolarının projedeki yerlerine koyulmasını, sığınaktaki eşyaların boşaltılmasını ve kapıların projedekine uygun hale getirilmesini ayrıca yargılama masraflarını ve avukat ücretini davalıdan talep etmiştir. Mahkemece, konunun çok büyük bir sorun yaratmadığı sebep gösterilerek dava reddedilmiş fakat davacı tarafından temyiz edilmiştir. Yargıtay mimari projenin kamu düzenini ilgilendirdiğini, mimari projeye aykırılıkların eski hale getirilmesini sağlamanın hakimnin görevi olduğunu belirtmiş ve davacının davasının kabul edilmesi gerektiğine işaret etmiştir. Ayrıca, sığınak ile ilgili özel yönetmelik olduğunu, yönetmelik hükümlerine uyulması gerektiğini belirtmiştir.

“...Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin dava konusu ana taşınmazda zemin kattaki ... numaralı bağımsız bölümün maliki olduğunu, ... 7. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2013/101 Değişik İş sayılı kararı ile de 5000 tonluk ve 1500 tonluk su depolarının projede olması gereken yerde değil otopark alanında olduğunu, 3 adet dubleks dairenin kapısının 80 x140 cm boyutlarına aykırı olarak 95 x 210 cm boyutlarında yapıldığını ve sığınakta bulunmaması gereken sahibi tespit edilemeyen eşyaların tespit edildiğini, tespit kararının yöneticiye ulaştırılmasına rağmen bugüne kadar bu hususta hiçbir somut adım atılmadığını beyan ederek; su depolarının otopark alanından alınarak projesine uygun yere konulmasına, projeye uygun olmayan 95/210 cm ebadındaki kapıların projesine uygun boyutlara getirilmesine, sığınaktaki kimin olduğu belirlenemeyen eşyaların sığınaktan çıkartılmasına, ... 7. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2013/101 Değişik İş sayılı dosyasından yapılan yargılama giderleri ve avukatlık ücreti ile iş bu dosyada yapılan yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin davalıdan tahminine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece; projeye aykırı yere konulduğu tespit edilen su deposunun binaya herhangi bir zararının bulunmadığı, ölçüleri itibarıyla proje fazlası genişletilmiş olan kapıların da yine binaya herhangi bir zararının bulunmadığı, sığınakta bulunan materyallerin esas itibarıyla kum ve çimento malzemesi olduğu, diğer eşyaların da her zaman için kaldırılabilir nitelikte ... gerekçesiyle; davanın reddine karar verilmiş, hüküm davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir. **Dava, Kat Mülkiyeti Kanunu uyarınca projeye aykırı yapıldığı bildirilen imalatların eski hale getirilmesi, ortak alanlara yapılan müdahalenin önlenmesi istemine ilişkindir.**

...) 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu hükümlerine göre, onaylı mimari projeye aykırılıkların giderilmesi ve eski hale getirme istemleri yönünden dikkat edilmesi gereken en önemli husus, tapu siciline esas alınan onaylı mimari projenin mahalline uygulanmasıdır. Zira; bir yapının onaylı mimari projesi doğrudan kamu düzenini ilgilendirir, bu nedenledir ki; kat maliklerinin projeye uygun hareket etmek yönündeki yükümlülükleri kamu düzenindendir ve mahkeme tarafından da resen dikkate alınmalıdır.

Bu kapsamda; mahkemece onaylı mimari proje doğrultusunda karar verilmiş olması gerekirken, bilirkişi raporu ile projeye aykırı oldukları açıkça tespit edilmesine rağmen; su deposunun ve ölçüleri itibarıyla proje fazlası genişletilmiş olan kapıların binaya herhangi bir zararının bulunmadığına yönelik fiili durum gerekçe gösterilerek davanın reddi yönünde hüküm kurulması doğru görülmemiştir.

2) 31/12/2010 tarih ve 27802 sayı ile Resmî Gazetede ilân edilen “Sığınak Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik”in 6. maddesi ile, Yönetmeliğin 13. maddesi; “Yapıların en alt ... katlarında ya da toprağa oturan kısımlarında veya içinde veya bahçelerinde yer üstünde veya yeraltında yapılacak sığınaklar kat maliklerinin müşterek mülkü olarak tapuya tescil edilir. Sığınaklar 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununda belirtilen ortak alanlardan olup bu hali ile yönetilir. Bu sığınaklar sığınmak amacı ile olsa dahi bağımsız olarak satılamaz, kiralanamaz, devredilemez ve amacı dışında kullanılamaz.” şeklinde değiştirilmiş olup, sığınakların sığınmak amacıyla olsa dahi amacı dışında kullanılamayacağını düzenlenmiş olması karşısında, mimari projedeki sığınakların başka amaçla kullanılamayacağı, başka amaca tahsis edilemeyeceği dikkate alınarak karar verilmesi gerekirken; sığınakta bulunan materyallerin esas itibarıyla kum ve çimento malzemesi olduğu, diğer eşyaların da her zaman için kaldırılabilir nitelikte olduğu ve kime ait olduğunun da tespit edilemediği gerekçesiyle hüküm kurulması doğru görülmemiştir...temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde iadesine 24/01/2019 günü oy birliği ile karar verildi.”

"Bu kararlar Yargıtay tarafından ücretsiz erişime ve kullanıma sunulan [https://kararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/](https://kararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/adresinden) adresinden TSMD Hukuk Danışmanı Av. Kemal VURALDOĞAN tarafından alınmış ve ilgisizi alanlar ayıklanmıştır. Kararların tam içeriğine anılan internet sitesi aracılığıyla ulaşabilirsiniz."

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ANA TRANSFER MERKEZİ MİMARİ PROJE YARIŞMASI

Yarışmanın amacı şartnamede, "yarışmaya konu tasarım alanında, ihtiyaç programı çerçevesinde ekonomik, özgün ve nitelikli tasarım yaklaşımlarının, işlevsel ve yenilikçi çözümlerin öne çıkarılması; çağdaş bir çevre ve mimari anlayışı ortaya koyan proje ve müelliflerin saptanması; güzel sanatların teşviki, ilgili mesleklerin gelişmesi, etik değerlerin yerleşmesi, ekiplerin uluslararası rekabet gücü kazanmalarına uygun ortamın sağlanması amaçlanmaktadır" şeklin-de belirtilmiştir.

İBB tarafından davet edilerek, projenin altyapısını oluşturan İhtiyaç Programı'nı ve Şartname'yi hazırlamak için bir araya gelen Jüri, öncelikle mevcut yapı ve çevresine ilişkin sorunları ve potansiyelleri kavramak ve kurumsal beklentileri anlamak amacıyla çalışmalar yapmış ve hazırlıklarını tamamlamıştır.

Bu bağlamda, Jüri öncelikle ve özellikle, mevcut yapının korunması konusunda duyarlılık göstermiştir. Lastik tekerlekli araç terminali olarak tasarlanmış olan İzmir Otogarı, Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli ile yapılarak 1998 yılında işletmeye açılmış olup işletim süresi 2023 yılında sona erecektir.

Mülk sahibi İBB mevcut yapının, depreme dayanıklılık, yeraltı suyu yalıtımı, enerji verimliliği gibi yapısal ve teknik sorunlar taşıdığını belirlemiştir. Yanı sıra idare; kullanıcı/yolcu profili kullanım alışkanlıkları, taşıma şirketleri hizmet ve organizasyon biçimleri, tesis işletim modeli kaynaklı sorunları da barındırdığı, güvenlik, hijyen, düzen açısından beklenen mekansal niteliği karşılayamadığı ve gelecekte raylı sistemler ile bağlantının kurulması durumunda bir ana transfer merkezi işlevini yerine getiremeyeceği görüşündedir.

Aktarılan bu bilgi ve değerlendirmeler, Otogara yapılan keşif gezi- siyle de gözlemlenmiş ve Jüri İdarenin mevcut yapının yıkılması kararında ikna olmuştur.

Şartnamede belirtildiği üzere yarışmacılardan;

- Toplu taşıma, bisiklet ve engelsiz yaya erişimine uygun bir şekilde çözümlenmiş, farklı ulaşım türleri ile bütünleşmeyi sağlayan,

- Yarışma alanı ve art alanındaki bölgelere aktif ulaşımı destekleyen, kolay erişilebilen, güvenli ve konforlu çözümler getiren,

- Farklı işlevler ile yakın çevresine hizmet edip, etkileşim halinde olan,

- Yapım ve işletme konularında enerji verimliliği ve çevre dostu teknolojileri dikkate alarak, sürdürülebilir yapı tasarım yaklaşımlarını benimseyen,

- Yaşam ve mekân kalitesi geliştirilmiş, aktif bir odak olarak kent yaşantısına katılacak bir ana transfer merkezi tasarlaması beklen- mekte idi.

Yarışmada toplam 74 adet proje teslim edilmiştir. Jüri; İzmir Ana Transfer Merkezi Mimari Proje Yarışması değerlendirme çalışmaları aslı, yedek, danışman üyeler ve raportörlerin eksiksiz katılımı ile 03.07.2020 tarihinde, saat 09:00'da toplantı ve sergi alanı olarak düzenlenen salonda başlamıştır. Yarışmacıların teslimleri ile ilgili raportörlük tarafından hazırlanan Teslim Raporu jüriye sunulmuş- tur.

Teslim edilmiş olan 74 adet projenin tamamının değerlendirmeye alınmaya uygun olduğu görülmüştür. Projeler jüri üyelerinin tamamının katılımı ile birlikte toplu olarak değerlendirilmiş, 1. ve 2. ele- meler gerçekleştirilmiştir.

1. elemelerde, projeler, teknik şartnamede belirtilen temel konular açı- sından değerlendirilmiş ve 7 adet proje oy birliği ile elenmiştir.

2. elemelerde, projeler; yaya, bisikletli ve araç dolaşım şemaları, yapı- nın çevre ile kurduğu ilişki, önerdikleri mimari ve yapısal özellikler, programın ele alınışındaki ve program elemanlarının birbirleri ile ilişkileri açılarından değerlendirilmiş ve 30 adet proje oy birliği ile elenmiştir.

3. elemelerde 21 adet proje elenmiştir.

4. elemelerde yapılan oylama neticesinde 8 adet proje elenmiştir.

Yapılan elemeler sonucunda 8 adet projenin 2. kademeye devam et- mesi kararlaştırılmıştır.

Jüri 2. kademeye geçilmeden kalan 8 proje için proje özelinde de- ğerlendimelerde bulunmuştur. Jüri; 2. kademede tüm projelerin bazı konuları dikkate almasını önermiştir. Projelerin:

- İhtiyaç programına uygunluklarına yönelik eksikliklerinin gideril- mesi,

- Üst ölçekten başlayan; yaya, bisikletli ve araç trafiği için 2 ve 3 bo- yutlu dolaşım şemalarının ayrıntılı olarak düzenlenmesi,

- Herkes için erişilebilirlik koşullarına uygun olarak tasarımlarının güncellenmesi,

- Otobüs peronlarının tasarımında araçların yanaşma/ayrılma açı- ları, manevra alanları ve diğer trafik akışları ile kesişmeler bakımın- dan sorunlara yönelik önerilerin geliştirmesi,

- Esneklik, yeniden işlevlendirilme ve değişen koşullara uyum sağla- ma olanaklarının artırılması,

- Kamusalılık ve çevre ile kurdukları ilişkilerin güçlendirilmesi,

- İzmir iklim koşullarına uygunluklarının irdelenmesi, doğal hava- landırma, mikro klima uygulamalarına yönelik pasif iklimlendirme ve enerji etkin tasarım yaklaşımlarının uzman görüşleri ile destek- lenerek geliştirilmesi,

- Sürdürülebilir bitkilendirme ve iklimlendirme gerekliliklerine uygun olarak peyzaj mimarı, makine mühendisi gibi uzmanlardan şartnamede rapor istenmemiş olmakla birlikte, bu aşamada danış- manlık hizmeti alınması,

- Yangın kaçışları ile ilgili gerekli düzenlemelerin yapılarak yönet- meliğe uygunluğunun kontrolü,

- Pandemi sonrası oluşan mekansal ihtiyaçlar gereği düşey sirkü- lasyonda asansörün yanı sıra rampa, hareketli rampa ve yürüyen merdiven uygulamalarının araştırılması beklenmektedir.

Danışman Jüri Üyeleri

- Buğra GÖKÇE - Şehir Plancısı - İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri

- Eser ATAĞ - Şehir Plancısı - İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yrd.

- Koray VELİBEYOĞLU - Şehir Plancısı

- Halil İbrahim ALPASLAN - Mimar

- Mert YAYGEL -Mimar- İzmir Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanı

Asli Jüri Üyeleri

- Tülin HADİ - Mimar (Jüri başkanı)

- Haluk GERÇEK - İnşaat Yük. Müh.

- Dürrin SÜER - Mimar

- Mehmet Murat ULUĞ - Mimar

- Boğaçhan DÜNDARALP - Mimar

Yedek Jüri Üyeleri

- Ahenk YILMAZ - Mimar

- Ebru TÜRKDAMAR - Mimar

- Cemal YILDIZ - İnşaat Müh.

Raportör

- Ayşe Didem YAYGEL - Mimar - İzmir Büyükşehir Belediyesi Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı

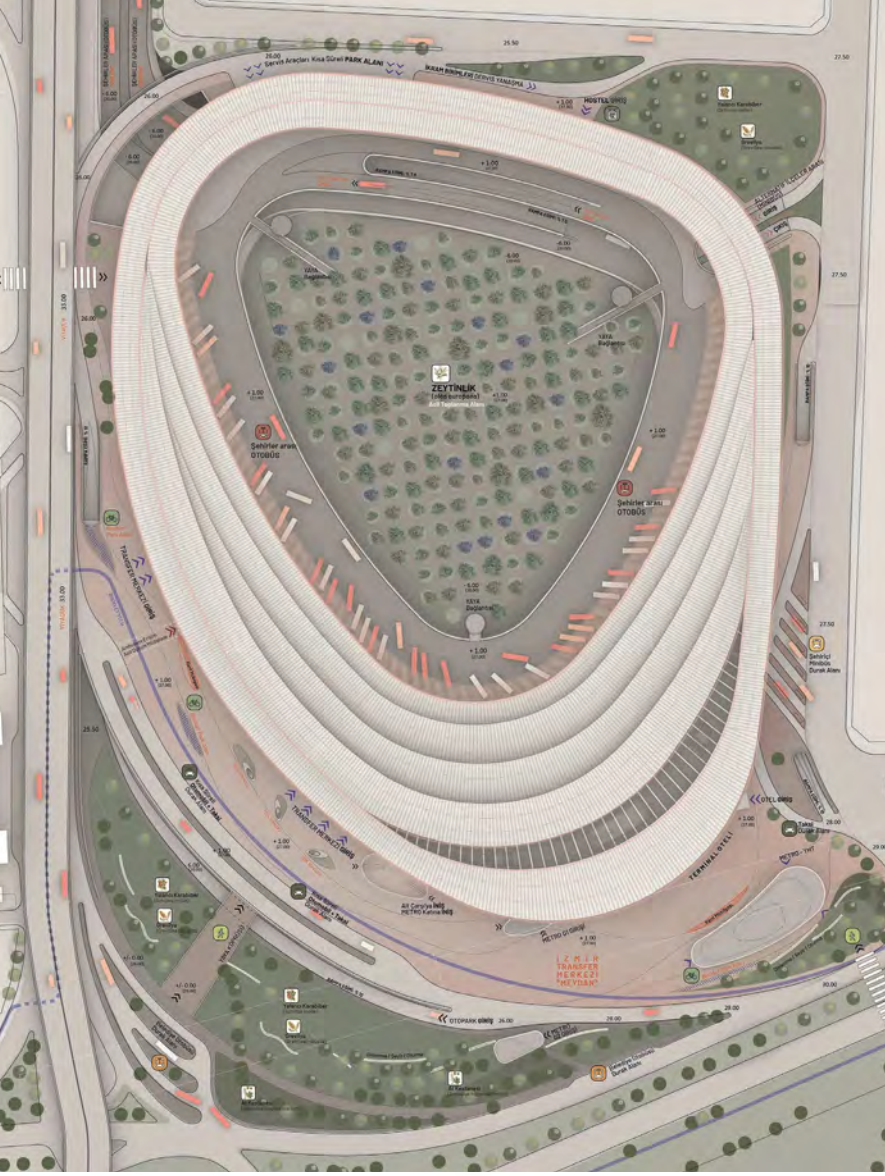
- İbrahim KIZMAZ - Mimar - İzmir Büyükşehir Belediyesi Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı

- Murat ÖZYILMAZ - Mimar - İzmir Büyükşehir Belediyesi Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı

Raportör Yardımcıları

- Zeynep BİLGİLİ - Ekonomist - İzmir Büyükşehir Belediyesi Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı

- Tufan TEMEL - V.H.K.İ . - İzmir Büyükşehir Belediyesi Etüd ve Pro- jeler Dairesi Başkanlığı

1.ÖDÜL

Müellifler

Nurbın Paker – Y.mimar
Hüseyin L. Kahvecioğlu – Y.mimar
Damla Turan – Y.peyzaj Mimarı
Hatice Ersoy – Mimar
Elçin Kara Vatansever – Y.mimar
Bahadır Özcihan – İnşaat Y.mühendisi

Danışmanlar:

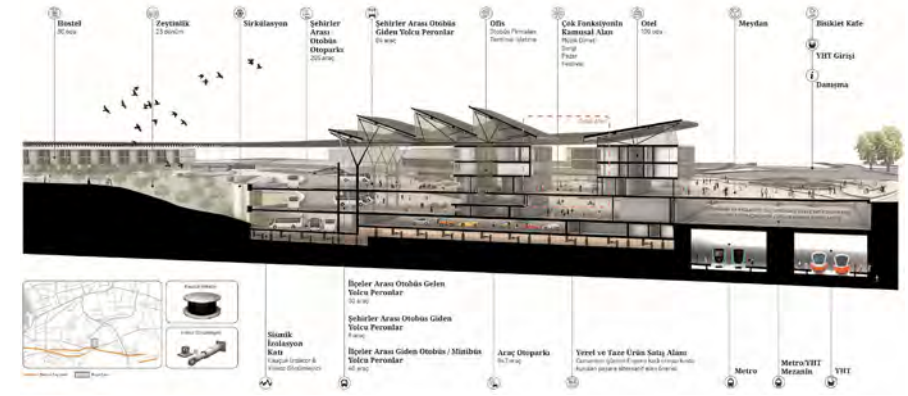
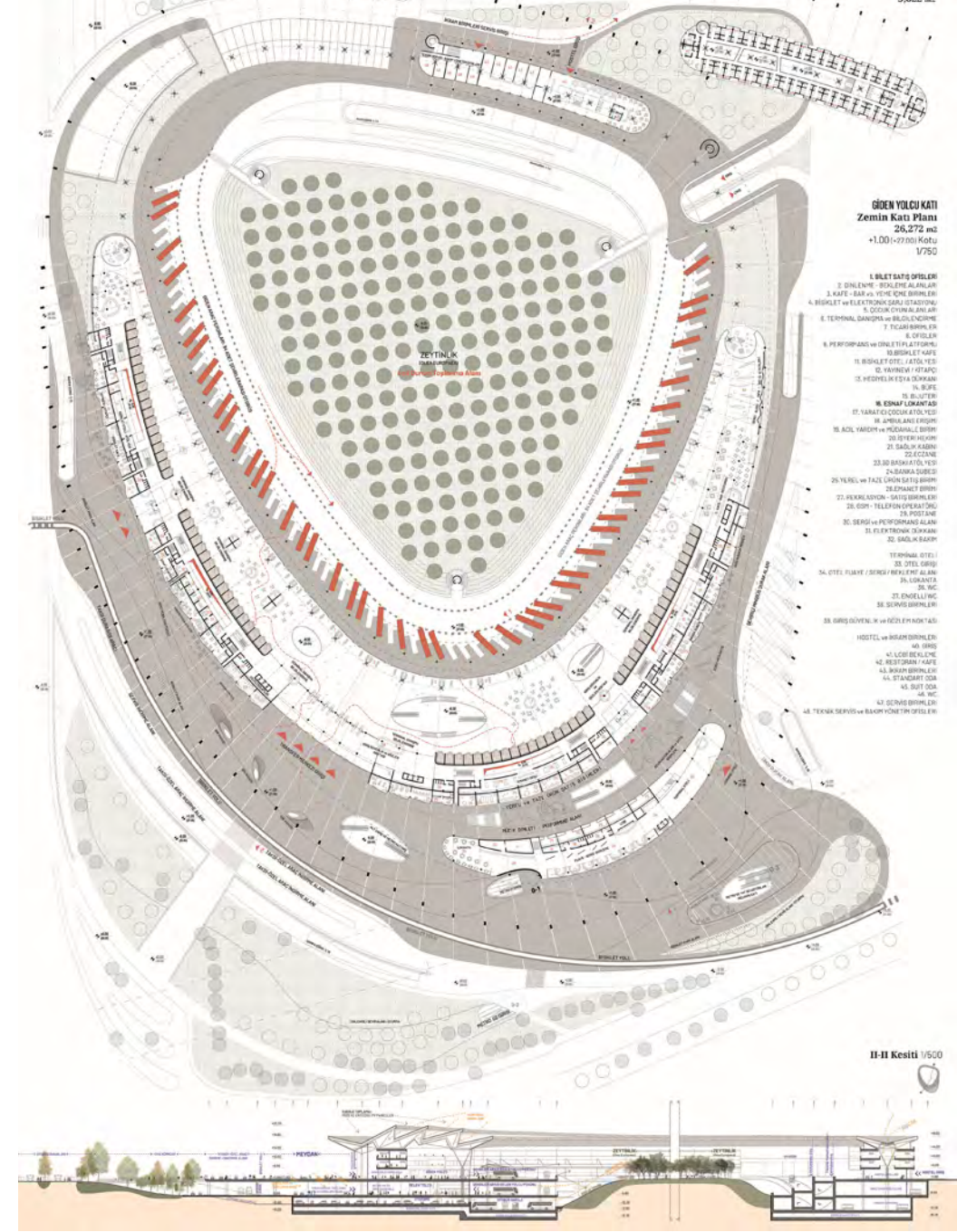
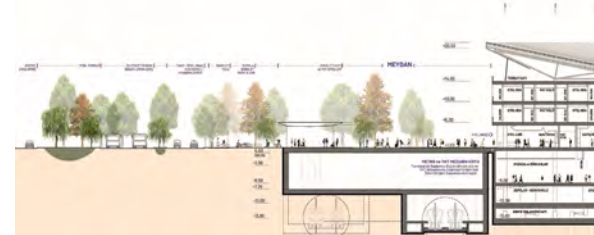
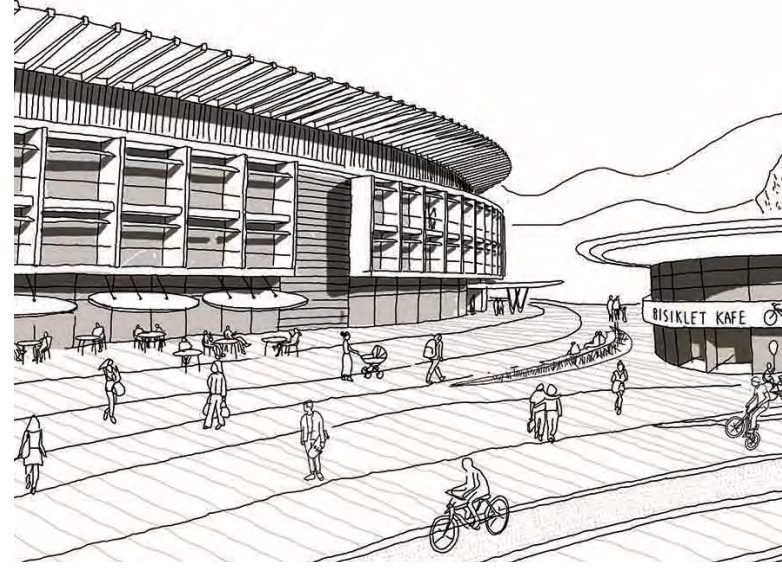
Melis Nur İhtiyar Varol – Y.mimar
Oğuz Cem Çelik – İnşaat Y.müh.
Cevat Tanrıöver – Makine Y.müh
Murat Küçük – Mimar

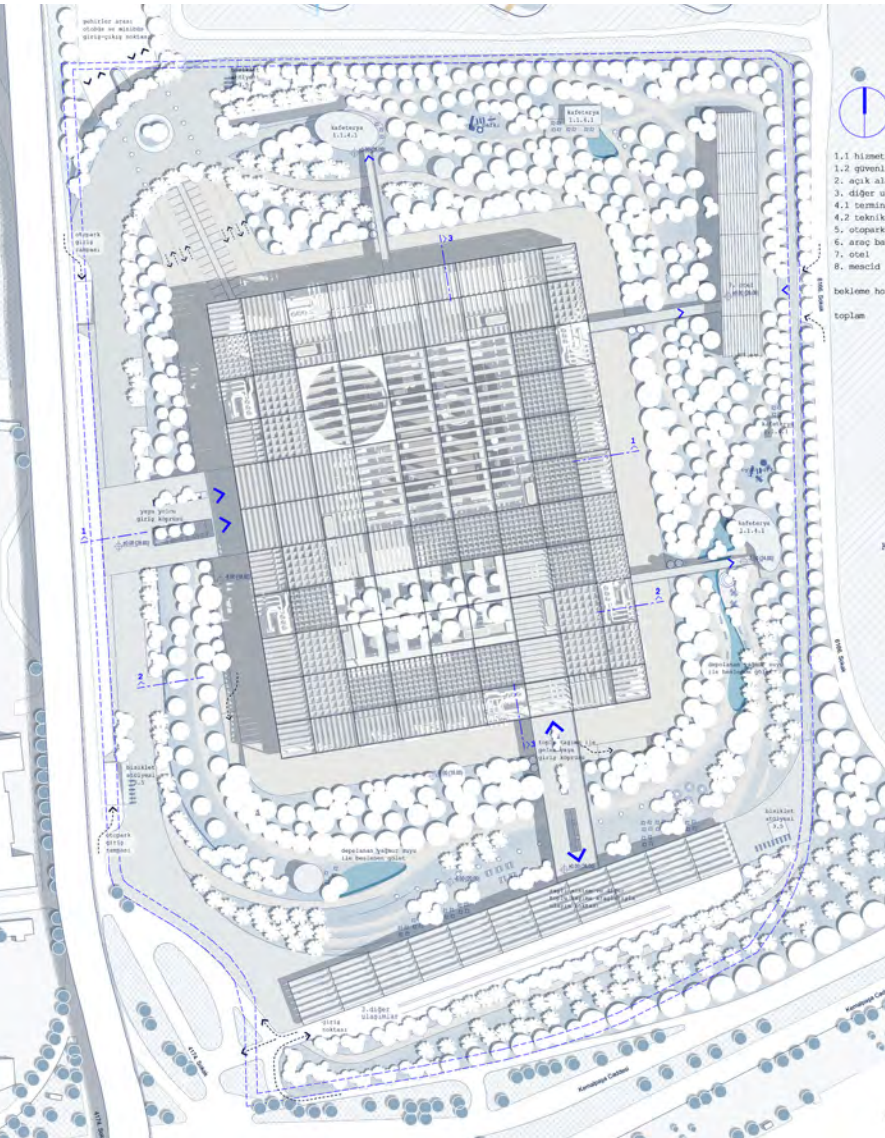
Yardımcılar:

Cansu Uçar – Mimar
Arda Orak Koçak – Mimar
Sibel Ürem – Y.mimar

Jüri Raporundan

Alışılmış otogar işleyişin dışında otobüs sirkülasyonunun iç tara-
fa alınarak kentle görsel ilişkisinin kesilmiş olması olumlu bulun-
muştur. Bu durum kent ile ilişkilerinde yapının bir arayüz olarak
ortaya çıkmasına olanak sağlamış ve bunun üzerinden geliştirilmiş
dönüşüm senaryoları olumlu bulunmuştur. Zeytinlik olarak ta-
nımlanmış alanın kotlarının yeniden düzenlenmesi, tüm kotlar ile
ilişki kurması ve giriş kotundan da algılanmasının, beklenen simge-
sel-törensel etkileri üstlenebildiği görülmektedir. Bu alanın sembo-
lik ifadesinin ötesindeki alt ölçek önerileri eksik görülmüştür. Afet
toplanma alanı gibi bu alana atfedilen programların tasarım olarak
karşılığı projede görülmemiştir. Saçakların oluşum biçimlerinin İz-
mir'e özgü iklimlendirme ihtiyaçlarına cevap verememesi, saçakla-
rın aynı zamanda yaya ölçeğinde gölge üretmekten çok, bir üst ölçek
algıya ait olarak dev boyutlara ulaşması ve bunun mekânsal etkileri
olumsuz bulunmuştur. Saçakların oluşumunda strüktürel zorla-
malar da gözlemlenmiştir. Olumsuz etkilerinin giderilmesi ve insan
boyutunda gölge üreten ortamlar olarak saçakların yeniden dü-
zenlenmesi için jüri tarafından olumlu bulunmuş alt senaryoların
izlerinin sürülmesinin bir koşul olduğu düşünülmektedir. Ayrıca iç
mekan kurgusunda yaratılan mekanların hacim, ölçek ve yoğunlu-
ğunun ve kent çeperinden zeytinlik alanına açılan kesitlerin süre-
kliliklerinin de tekrar ele alınması tavsiye edilmektedir. Ana Transfer
Merkezi'nden beklenen işlevlerin sağlanması için getirilmiş olan
ulaşım çözümlerinin girişten itibaren ana bünyeye dahil olmaları,
katlar arasındaki araç ve yaya akışları, peron düzenleri ve boyutları
olumlu bulunarak oy çokluğu ile 1. ödüle değer görülmüştür (Dürün
Sür ve Boğaçhan Dünderalp karşı oy kullanarak, projeyi 2. ödüle
önermişlerdir).

2.ÖDÜL

Müellifler

Ömer Selçuk Baz – Mimar
Ece Özdür – Mimar
Atakan Koca – Mimar
Ahmet Topbaş – İnşaat Müh.

Maket:

Murat Küçük
Hasan Hocaoglu
Mustafa Hacifazlıoğlu
Serap Parlak

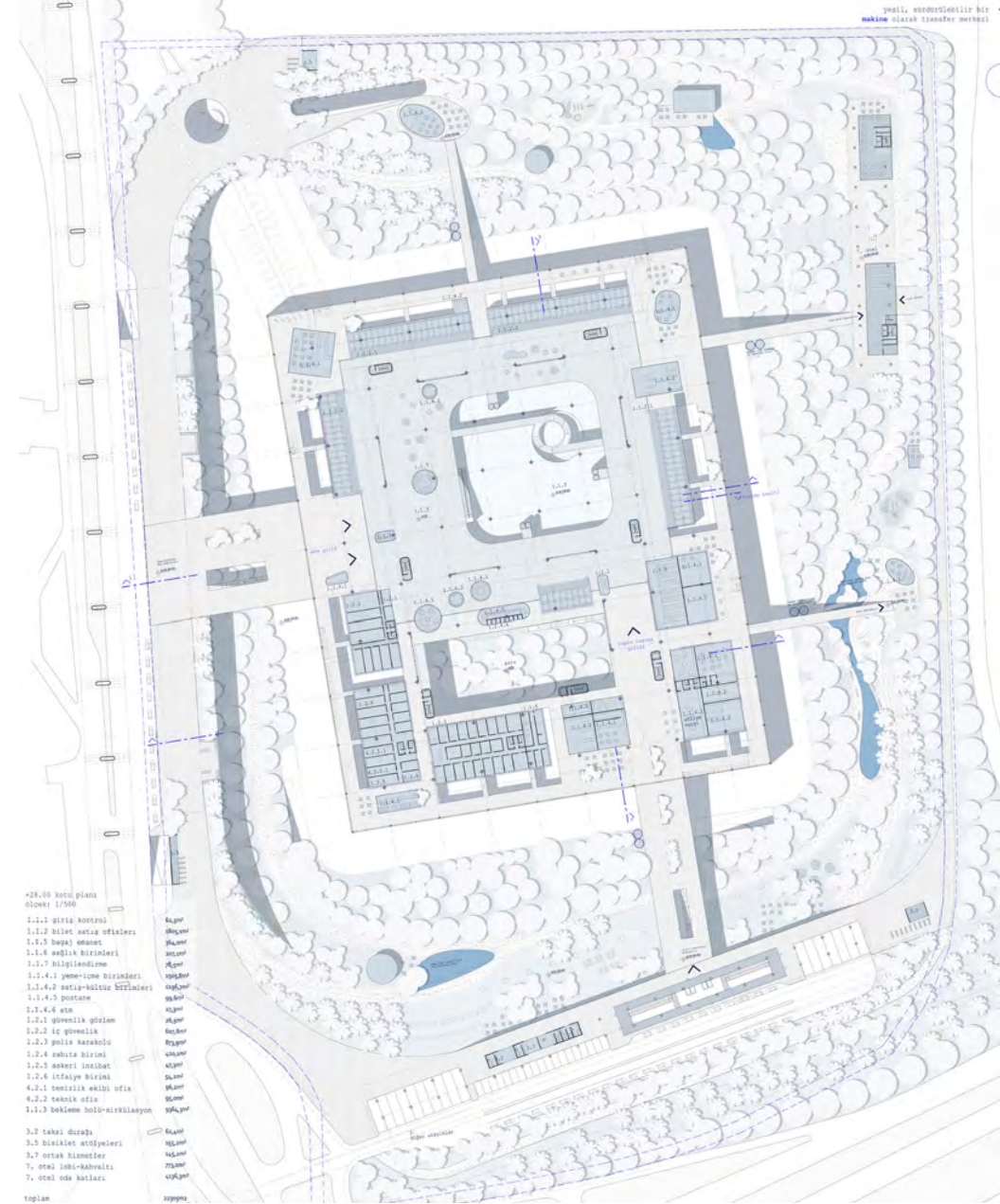
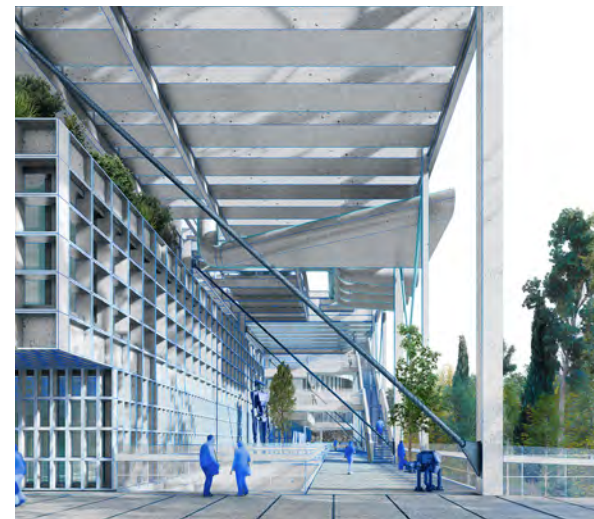
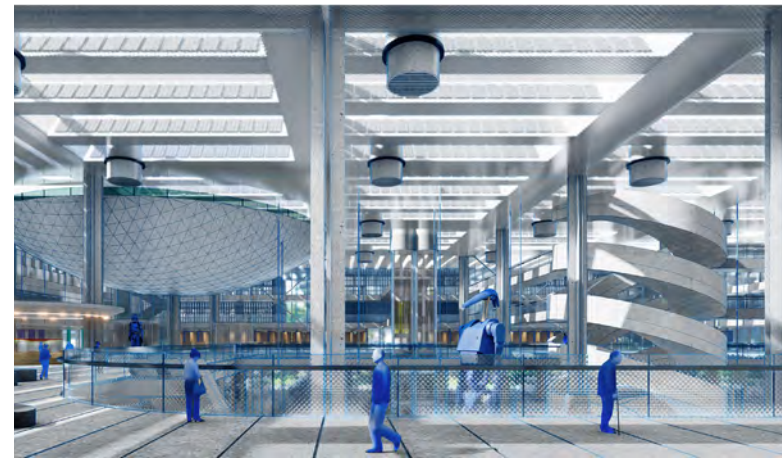
Danışmanlar:

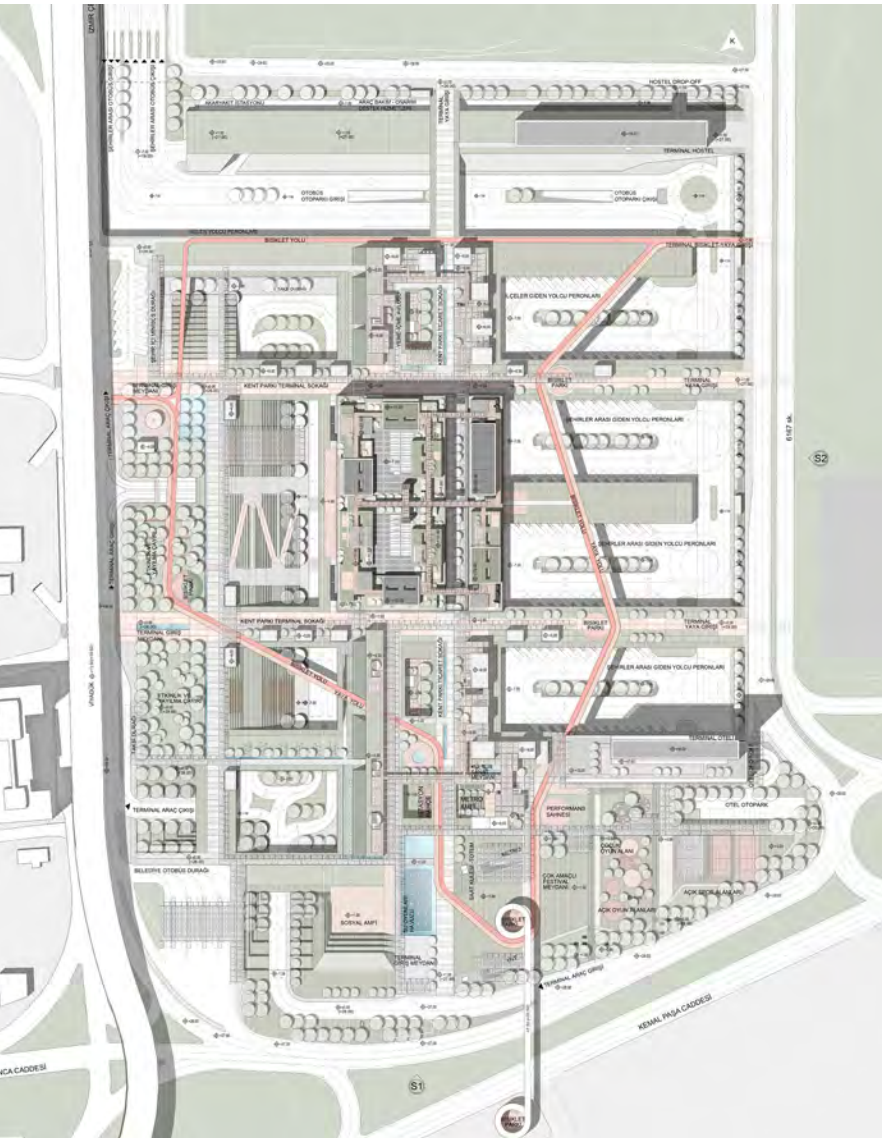
Ata Turak – Peyzaj Mimarı
Lebriz Atan Karaatlı – Mimar
Okan Bal – Şehir Plancısı
Yardımcılar:

Pınar Kılıç – Mimar
Elif Tuğçe Sarıhan – Mimar
Serenay Gürkan – Öğrenci
Mehmet Erdönmez – Öğrenci
Enver Yiğit Doğan – Öğrenci

Jüri Raporundan

Jürinin değerlendirme kriterlerine yönelik hedefte, projenin önerdiği minimum araç hareketini esas alan ve kentsel arayüzde kurduğu yeşil yerleşim ile entegre ettiği senaryo ve sistem önerisinin, gelecek senaryolarını da içeren bir projeksiyon ile sunulması projenin ayırt edici özelliği olarak öne çıkmıştır. Bu özelliğin yapı dilinde detay ölçeğinde değerlendirilmiş olması, sürdürülebilir yapı özelliğinin, sistemin ve senaryoların bir parçasına dönüştürülmesi, kompakt çözüm arayışı ve sistemin yapı olarak kendi içindeki tutarlı dili, yer ile kurduğu ilişkide de yok-yer etkisine ilişkin tavrının netliği ve bu ifadenin sembolik gücü olumlu bulunmuştur. Yapının ve kentsel arayüz olarak yeşil tasarımın çeper ilişkilerindeki başarısının, iç mekanlarını oluşturan döşeme-kapalı ve açık hacim ilişkilerine yansımamış olması eleştirilmiştir. Sistem olarak önerilen strüktürel ifadenin döşeme yapısının strüktürü ve kapalı mekanları bina olarak sınırlandırması yerine strüktür içindeki hacimsel boşluklar olarak ele alınmasının mekansal olarak vadettiği sistemi daha güçlü ifade edeceği belirtilmiştir. İç mekandaki düzenlemeler ele alınırken alt ölçekte bu şekilde detaylandırılmasının daha iyi sonuç verebileceği değerlendirilmiştir. Dik açılı tasarlanmış otobüs peronlarının manevraları kolaylaştırmak amacıyla, açılı yerleşimle tasarlanması ve dönüş yarıçaplarının buna göre düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Böylesi geleceğe yönelik olası dönüşüm senaryolarını öngören bir tasarımda, tasarımcıların “makina” analogisi kesinliğini kavramsal olarak merkeze alması eleştirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda, oy çokluğu ile 2. ödüle değer görülmüştür (Dürrin Süer ve Boğaçhan Dünderalp karşı oy kullanarak, 1. ödüle önermişlerdir).

3.ÖDÜL

Müellifler

Rifat Yılmaz – Mimar
Burcu Sevinç Yılmaz - Mimar
Süleyman Yıldız – Mimar
Şerif Süveydan – Y.mimar
Sezer Bahtiyar – Y.mimar
Özkan Çalışkan – İnşaat Mühendisi

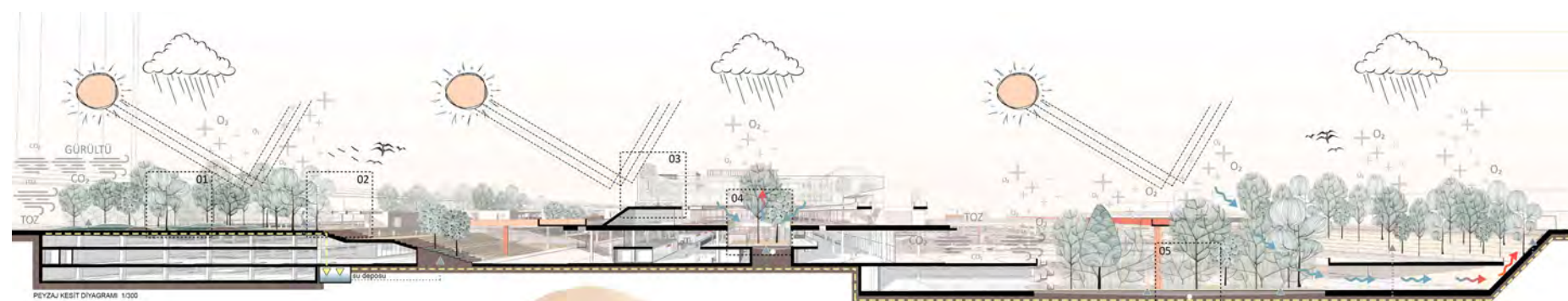
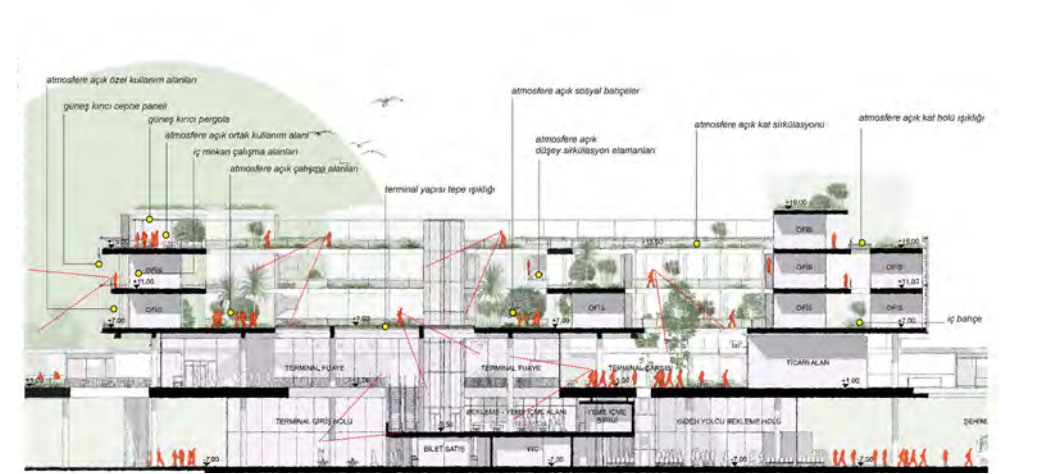
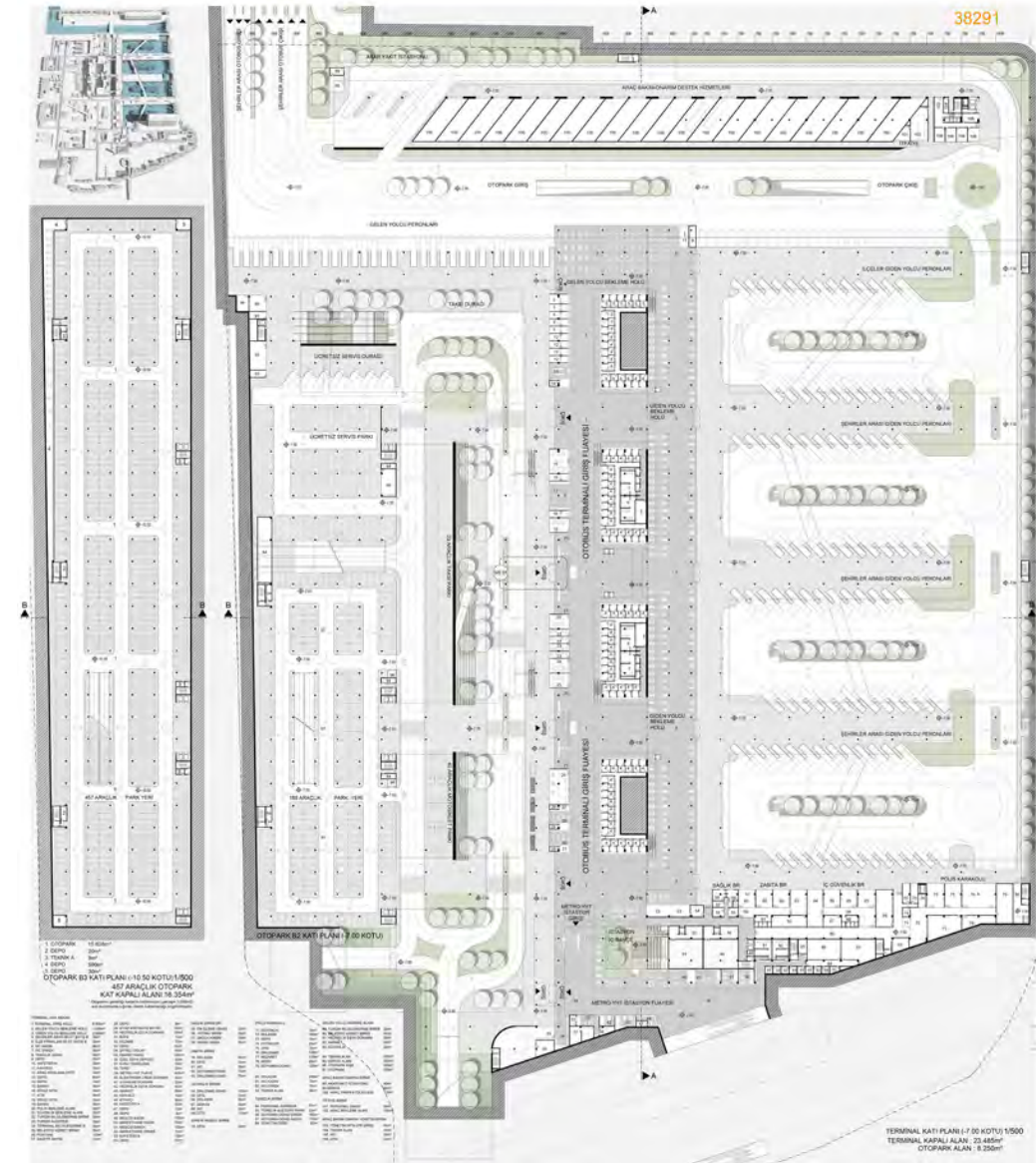
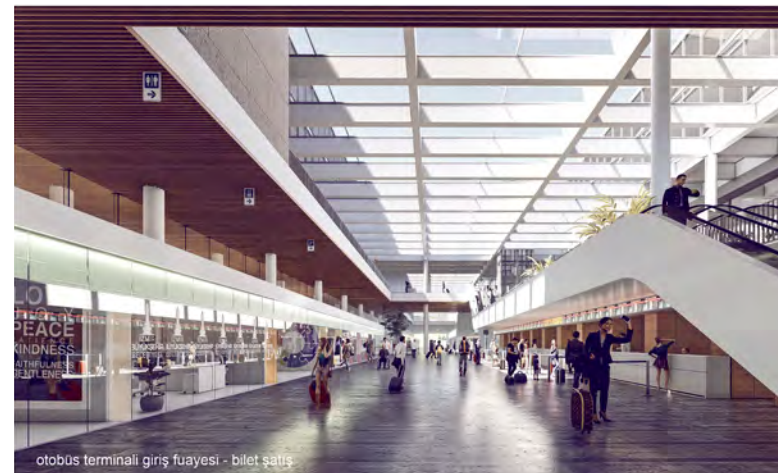
Danışmanlar:

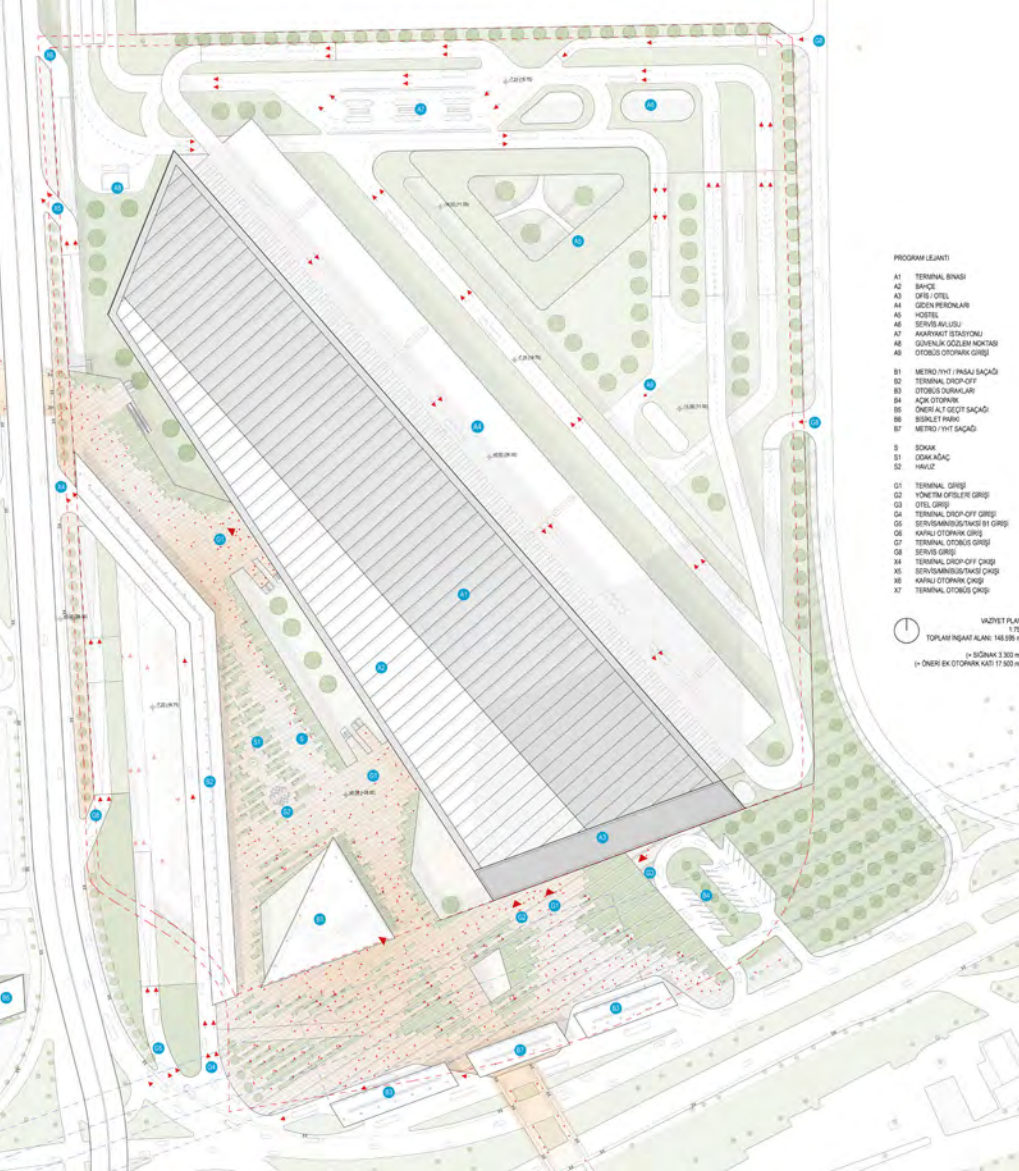
Emrah Erdem Özlü – İnşaat-Ulaşt. Müh.
Cantekin Turan – İnşaat-Ulaştırma Müh.
Deniz Aslan – Mimar
Evrım Gürel Süveydan – Grafik Tas.
Orhan Murat Gürson – Makine Müh.
Hakan Mintaş – Çevre Müh.
Ramazan Cumhur – Jeoloji Müh.

Jüri Raporundan

Tasarım; Ana Transfer Merkezi işlevleri ve kentle süreklilik ilişkisi içindeki yeşil alanlar arasında net bir ayırım önermektedir. Düşeyde net ayrımlara sahip terminal ve peyzaj alanları birbirine paralel üçüncü boyut karakteri sergilemekte, her iki alanda farklı kullanıcılara yönelik sorunsuz dolaşım şemaları önerilmektedir.

Terminal kotuna ışık ve hava alabilmek için bırakılan geniş boşluklar kentsel süreklilik sağlama niyeti ile çalışmakta, peyzajı fazlasıyla parçalayarak neredeyse bir köprü/geçit sistemine dönüştürmektedir. Peyzajdan terminal kotuna ulaşan rekreatif kullanıma yönelik eğimli yüzeyler jenerik çözümler olmakla beraber sonuç başarısı şüpheyle karşılanmıştır. Öneri, baştan sona her türlü detayı ele alan tutumuna karşılık karakteristik bir imge ortaya koyamamaktadır. Birinci kademedeki eleştirilere bağlı olarak geliştirilmiş olmakla beraber metro, YHT bağlantısının kısıtlı mekanda gelişen bir yeraltı bağlantısı niteliğinden kurtulamamış olduğu gözlenmektedir. Peronların arasındaki platform genişliklerinin 2 metrenin altında olması olumsuz bulunarak, öneri oy birliği ile 3. ödüle layık bulunmuştur.

1.MANSİYON

Müellifler

Nil Bıçak – Y.mimar - Ekip Tems.
Kemal Bal – Mimar
Erol Kalmaz – Mimar
Doruk Kemal Kaplan – İnş. Müh.

Danışmanlar:

Arzu Güler – Peyzaj Mimar
Mehmet Okumuş – Makine Müh.

Yardımcılar:

Ali Güler – Mimar
Demet Satı – Öğrenci

Jüri Raporundan

Birinci kademede olumlu bulunmuş olan 'sokak, bahçe, pasaj' kurgusunun ikinci kademede geliştirildiği ve çeşitlendirildiği gözlenmiştir. Ancak, yapının imgesinde birinci kademede olumlu bulunmuş olan strüktürel ifadenin yapısı ve vurgusunun ikinci kademede yüzeyleştirilmesi ve monolitik bir ifadeye bürünmesi eleştirilmiştir.

Kuzey ve doğu yönlerindeki araç yollarının karmaşık yapısı ve özellikle viyadükleşen yolların bu alanda yarattığı tanımsız boşluklar olumsuz bulunmuştur.

Ayrıca, ulaşım raporunun yer almaması, otobüslerin yanaşma/ayrılma manevraları için bırakılan alanların yetersizliği ve peronların arasındaki platform genişliklerinin 2 metrenin altında olması olumsuz bulunarak oy birliği ile 1. mansiyona değer görülmüştür.

2.MANSİYON

Müellifler

Hakan Evkaya – Mimar - Ekip Tems.
Kutlu İnanç Bal – Mimar

Danışmanlar:

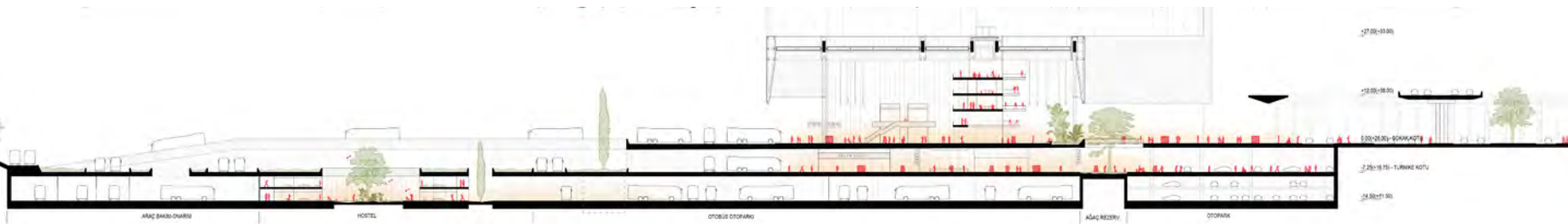
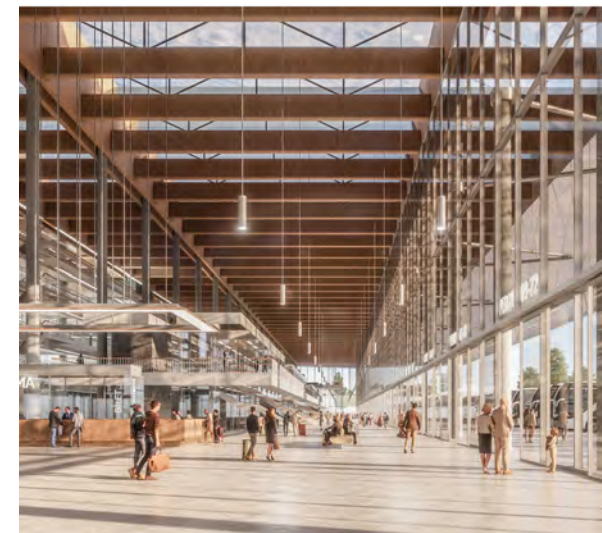
Münire Sağat – Peyzaj Mimar
Fatih Mustafa Şahin – İnşaat Müh.
Erdal Kara – Akustik Uzmanı

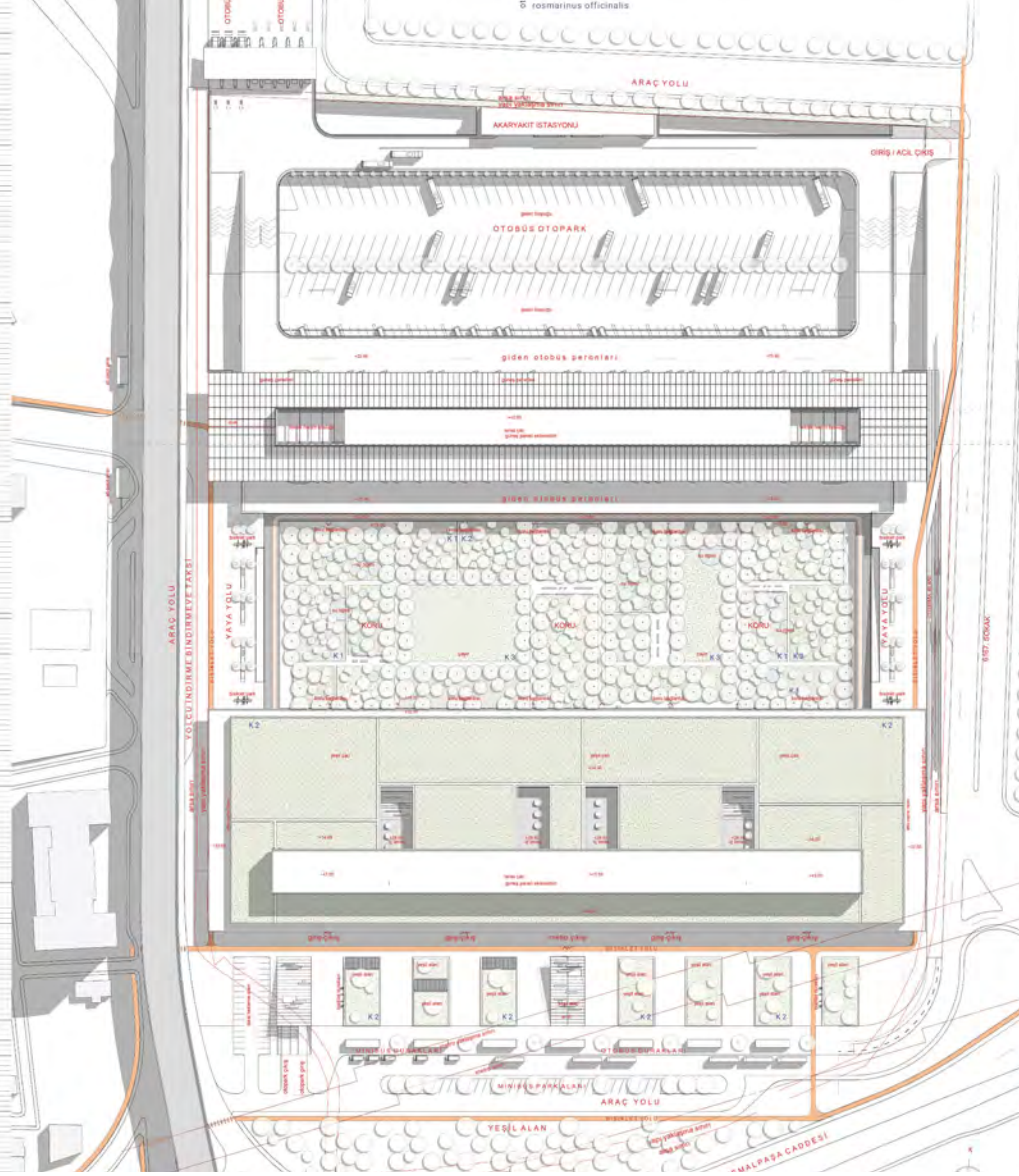
Yardımcılar:

Yasemin Kılıç - Mimar
Serhat Çakır - Mimar
İpek Gönüllü - Öğrenci
Kıvanç Mutlu - Mimar
Lal Gülten - Öğrenci
Sevi Özdemir - Öğrenci
E. Nur Motcu - Öğrenci
Sina Çiftçi - Öğrenci
B. Hilal Özer - Öğrenci
Damla Demir - Öğrenci

Jüri Raporundan

Metro-YHT hat çıkışları için oluşturulmuş saçağın transfer sokağına yakınlaştırılması olumlu bulunurken aralarındaki bağlantının ele alınış biçimi, kapsayıcılığı zayıf bulunmuştur. Transfer sokağını oluşturan yüzeylerin program dağılımlarının sokağı tek taraflı beslemesi mekansal olarak sokağın yoğunluğunu zayıflatmakta, sokak üzerinden açık alanlara açılımları yeterli bulunmamaktadır. Zemin altı programlara destek veren hava boşluklarının peyzaj ile entegrasyonu zayıf bulunmuş, oluşturulan peyzajın parçalı etkilerinin alanın bütünlüğünü bozduğu gözlemlenmiştir. Transfer sokağından otobüslere geçişlerdeki düşey sirkülasyonun taşıyıcılığı olumlu olmasına rağmen mekansal etkileri aşağıya doğru yönelimlerde zayıflamaktadır. Peronlar arasında en az 2 m olması gereken yolcu indirme-bindirme platformu genişliklerinin 1 m olması, otobüslerin manevraları için ayrılan alanların yetersizliği, taşıyıcı elemanlarla kısıtlanması eleştirilerek, oy birliği ile 2. mansiyona değer görülmüştür.

3.MANSİYON

Müellifler

Ezgi Başar – Mimar
Neslinaz Aksu – Mimar/Peyzaj Mimar
Zehra Aksu – Mimar
Ata Gün Aksu - Mimar
Zeliha Burcu Demirci – Mimar
Eren Gözde Anıl – Mimar
Gürkan Erduman – İnşaat Müh.

Yardımcılar:

Naz YILDIZ
Talya POLAT
Zeynep COŞKUNER
Şeyma ŞANLIBABA

Danışmanlar:

Gülşen Aytaç – Peyzaj Mimar
Seda Temizer Yöntem – Mimar

Jüri Raporundan

Koru fikri olumlu bulunan öneride, dik açılı peronlar, otobüs tamir-bakım atölyelerinin peronlarla iç içe olma durumu jüri raporu tavsiyesine uygun şekilde gözden geçirilmiştir. Buna karşın tasarımın ana fikri olan iç bahçenin ortak bir toplanma-dağılma alanına dönüşmesi, bu ortak alanın kentsel bağlantılarının güçlendirilmesine dair beklentilerin karşılanmadığı, 1. kademede olduğundan daha ileri bir noktaya taşınmadığı gözlenmiştir. Yanışma alanının güneyinde, yapıya ana yaklaşım yönünde yeraltı otoparkları üzerindeki boşluklar, bisiklet yolu gibi engel ve keşişimlerden sonra giriş bölümüne varan yolcunun, peronlara doğru katlar arasında iniş çıkışlarla ilerlemesi, kitleler arasında son derece zayıf dolaşım bağlantıları eleştirilmiştir. Bu olumsuzlukların yanı sıra otobüs, araç ve ilçe minibüs otoparklarının şartnamede belirlenen ihtiyacı karşılamaması olumsuz bulunmuştur. Oy birliği ile 3. mansiyona değer görülmüştür.

4.MANSİYON

Müellifler

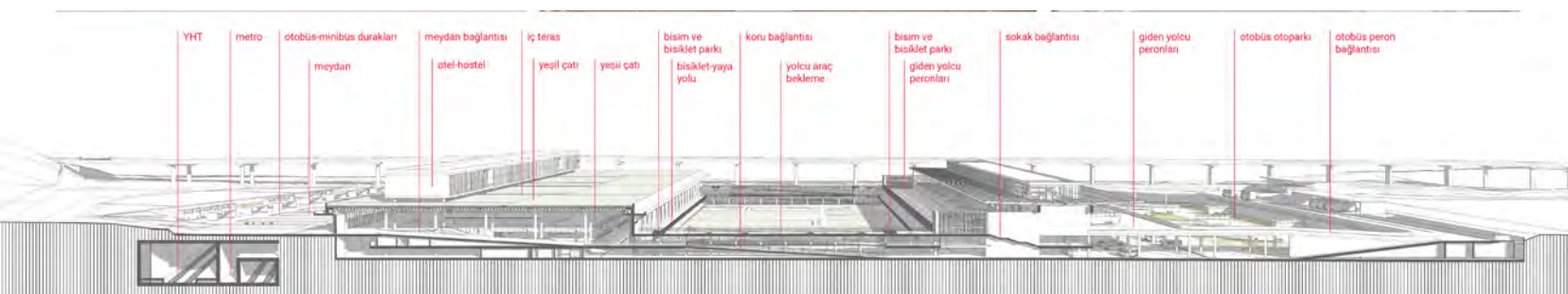
Melike Kavalalı – Mimar – Ekip Tems.
Berrin Erikçi – Mimar
Nimet Değertaş - Mimar

Danışmanlar:

Prof. Dr. Arda İncceoğlu – Mimar
Prof. Dr. Deniz Aslan – Mimar
Tomris Akın – Mimar
Oral Göktaş – Mimar
Mustafa İspir Gürbüz – İnşaat Müh.
Akın Akgül – Elektrik Müh.
Mehmet Oskay – Makine Müh.
Bilge Kobaş – Mimar
Coşkun Yazar – Makine Müh.
Yalçın Arıcı – Jeodezi Ve Fotogrametri Müh.

Jüri Raporundan

1. kademede olumlu bulunan iklimle uyumlu geniş saçak önerisinin, geliştirilmesi talep edilen, alt kotlara nüfuz edebilecek mekansal niteliklerin ve saçak boşluklarının sunduğu insan ölçeğindeki algısının beklenen gelişmeyi göstermediği gözlenmiştir. Çeperde oluşturulan yeşilin, ana tasarımın bir parçası olduğu fikri jüri tarafından ikna edici bulunmamıştır. Kuzey ve doğu yönlerindeki araç yollarının alanın yakın çevresi ile yaya ilişkisini zayıflatıyor olması olumsuz bulunmuştur. Yalın olması beklenen program kurgusunun özellikle bodrum katta oldukça sıkışık ve yön bulma kriterleri açısından negatif kurgusu eleştirilmiştir. Otobüs peronlarının ve peronlar arasındaki platformların genişlikleri yetersiz bulunarak, oy birliği ile 4. mansiyona değer görülmüştür.

5.MANSİYON

Müellifler

Fırat Doğan – Y.mimar – Ekip Tems.

Burcu Kırcan Doğan – Y.mimar

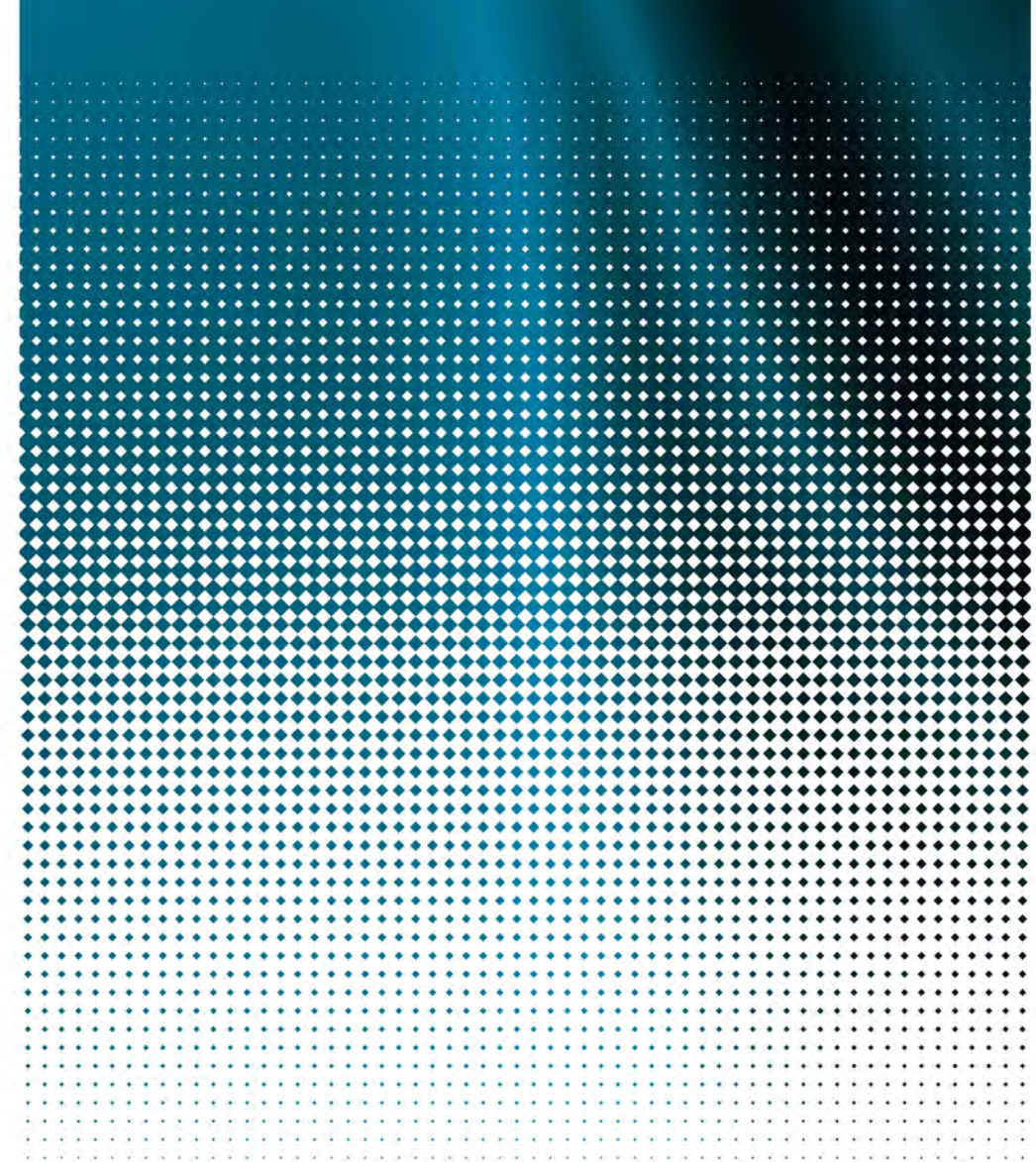
Önder Volkan Yalıtıracı – İnşaat Y. Müh.

Jüri Raporundan

Projenin 1. kademede güçlü bulunan meydan ve yaya ulaşımına açık çatı kurgusunun 2. kademede zemin kotu ve önerdiği meydan kullanımı ile kurduğu ilişki- de beklenen gelişmeyi sağlayamamış olması olumsuz bulunmuştur. Ayrıca, çatı kotunun yükseldiği nokta- nın alt kotlar ile bağlantısının sağlanamamış olması eleştirilmiştir.

İç mekanlardaki doğal hava sirkülasyonu ve ışık nite- liği gelişmekle birlikte, sunduğu mekan zenginliğinin beklenen olgunluğa erişemediği gözlenmiştir. Öneri- len meydanın alt kotlarla ilişkisi de zayıf bulunmuş- tur.

Ayrıca, ulaşım raporunun yer almaması, dik açılı oto- büs peron tasarımında taşıyıcı sistemin manevraları kısıtlaması, otobüslerin yanaşma/ayrılma manevra- ları için bırakılan alanların yetersizliği ve peronların arasındaki platform genişliklerinin 2 metrenin altında olması olumsuz bulunarak oy birliği ile 5. mansiyona değer görülmüştür.

Serbest MİMAR'ı
 Sosyal Medyada
 Takip Edin

ŞİMDİ
 DERGİLİK
 UYGULAMASINDA

VE
 ISSUU'DA

İSTANBUL SENİN HALİÇ KIYILARI TASARIM YARIŞMASI

4.bölge

3.bölge

5.bölge

2.bölge

6.bölge

7.bölge

1.bölge

İstanbul Senin Haliç Kıyıları Tasarım Yarışması, ön seçimli olarak düzenlenmiştir. Yarışma, İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı tarafından açılmış ve 20.01.2020 gün, 31014 sayılı Resmî Gazete'de ilan edilmiştir. Yarışma alanı 7 (yedî) bölgeye ayrılmış ve her bir bölge için yarışacak 6 (altı) tasarım ekibi belirlenmiştir. Ön seçim için toplam 110 başvuru yapılmıştır.

1.turda; yarışma ilan metninin 2.maddesinin "ön seçim değerlendirme kriterleri" başlığının giriş paragrafı ve onun altında vurgulanan kıstasların temel düzeyde karşılanıp karşılanmadığı değerlendirilme yapılarak; 34 başvurunun elenmesine karar verilmiştir.

2.turda; tanımlanmış kıstasların sağlanması, yarışma konusu ile ilişki, sürdürülebilirlik anlayışına yakınlık, parsel-yapı mekan kurgusundaki tutarlılık ve ölçek bakımından uygunluk gibi kriterleri de dikkate alarak; 18 başvurunun elenmesine karar verilmiştir.

3.turda ise; değinilen kriterlere ilaveten ekip yapıları, yarışmaya/tasarım ortamına katkı sunabilme potansiyeli ve yarışmanın temel beklentilerinden biri olan bütünsel yaklaşıma yakınlık benzeri konuları da değerlendirilerek; 16 başvurunun elenmesine karar verilmiştir.

Ön seçimi geçen 42 ekibin çalışacağı bölgeler, 7 bölgenin her birine 6 başvuru olacak şekilde kura yöntemi ile belirlenmiştir.

42 ekipten 41'i ön elemeyi geçerek proje teslimi yapmış, 1 proje jüri tarafından oy birliği ile yarışma dışı bırakılmıştır. Böylece toplam 40 proje ile 27 Haziran 2020 günü 09:00'da değerlendirme çalışmalarına başlayan jüri, değerlendirmeyi 1 Temmuz 2020 günü 20:00'de tamamlamıştır.

Danışman Jüri Üyeleri

Ekrem İmamoğlu – İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı
Yasin Çağatay Seçkin - İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanı
Pelin Alpkökin – İBB Raylı Sistemler Daire Başkanı
Gökçer Okumuş – Şehir plancısı ve Mimar
Ömer Yılmaz – Mimar

Asli Jüri Üyeleri

Ayşen Ciravoğlu – Mimar
Zekai Görgülü – Mimar ve Şehir Plancısı (Jüri Başkanı)
Tülin Hadî – Mimar
Aygen Kalkavan – Peyzaj Mimarı
Ahmet Mucip Ürger – Mimar

Yedek Jüri Üyeleri

Tolga Akbulut – Mimar
Nilüfer Kart Aktaş – Peyzaj Mimarı
Tarık Yaşar – Peyzaj Mimarı

Raportörler

Başak Çelik – Mimar
Kübra Elif Durgun – Mimar
Şule Sarıkaya – Peyzaj Mimarı

Raportör Yardımcıları

Racibe Çetinkaya – Şehir Plancısı
Ece Yurtaçan – Mimar

1.BÖLGE 1.ÖDÜL

Müellifler

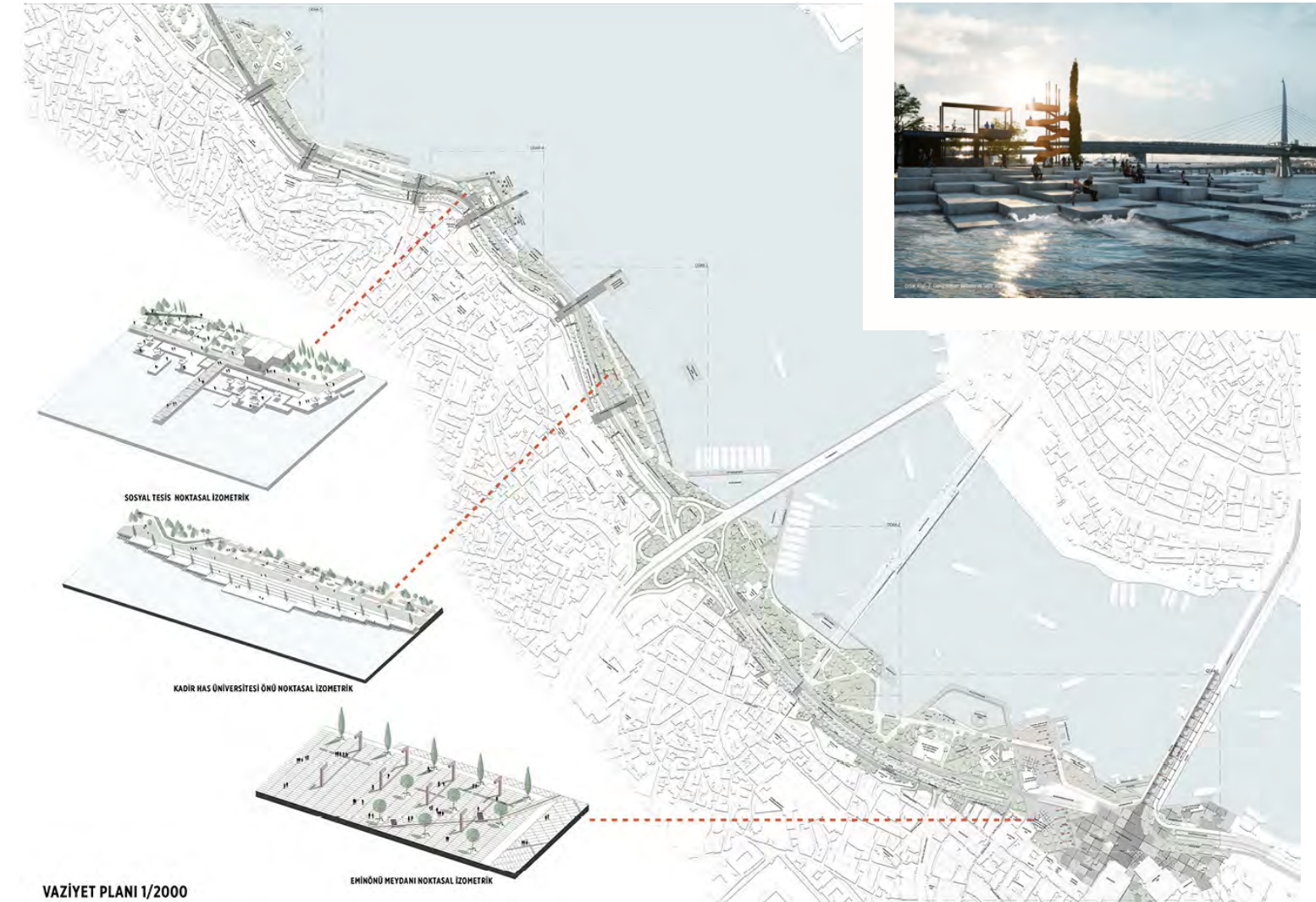
Emre Şavural, Mimar
Fatih Yavuz, Mimar
Pelin Yoncaç Arslan, Mimar
Evrin Ecem açmalı, Mimar
Murat Z. Memlük, Peyzaj Mimarı
Ebru Dehmen Memioğlu, Peyzaj Mimarı
Sevgi Çalı, Peyzaj Mimarı
Kıvanç Tunçkale, Peyzaj Mimarı
Faruk Sanhan, Peyzaj Mimarı
İsa Eren Akbıyık, Peyzaj Mimarı
Mehmet Nazım Özer, Şehir Plancısı

Yardımcılar:

Hasan Hüseyin Özdemir, Mimar
Sema Çağlayan, Mimar
Çiçek Su Yavuz, Mimarlık Öğrencisi
Alperen Pehlivan, Mimarlık Öğrencisi
Gaye Gültekin, Mimarlık Öğrencisi
Okan Mutlu Akpınar, Peyzaj Mimarı
Hüseyin Kezer, Mimar

Jüri Raporundan

Kent belleğinin korunarak ele alınması, sur kapıları ve kıyı ilişkisinin net bir biçimde ortaya konulması, kıyı-insan-su ilişkisinin başarılı bir şekilde kurgulanması, Liman Müzesi'ne ek olarak, Ticaret Tarihi Arşivi ve Araştırma Merkezi gibi işlevlerin önerilmesi, kamusal/ortak alan kullanımlarının özendirilmesi başarılı bulunmuştur. Eminönü Meydanı'nın kıyıyla bütünleştirilme arayışı ve tramvay istasyonunun bütünlüğün bir parçası olarak ele alınması ve Galata Köprüsü üzerindeki yayalaştırma önerisiyle karşı kıyıya (Karaköy/Perşembe Pazarı) taşınma arayışı olumlu bulunurken meydanın mimari dili, malzeme seçimi, boyutlandırılması ve çeşitliliği tartışılmıştır. Seyir kulelerinin olabileceği kabulüne karşın projede bu kulelerin sayısal fazlalıkları, yer seçimleri, tarihi doku silüeti ile uyumsuzluğu, kontur, gabari, yükseklik ve yer yer malzeme seçimleri açısından tartışılmıştır. Meydanda yer alan tramvay istasyonuna önerilen üst örtü abartılı olarak değerlendirilmiş, Zindan Han ile kurduğu ilişki ve tarihi doku silüetinde yaratacağı etki eleştirilmiştir.

2.BÖLGE

1.ÖDÜL

Müellifler

Ervin Garip, Mimar
Banu Garip, Mimar

Yardımcılar:

Samet Küçükbaş, İç Mimar
Fatma Karakaya, İç Mimar

Jüri Raporundan

Kültürel kimliğe ait soyut ve somut değerlerin proje içine katılması tasarımın en can alıcı noktalarındandır. Vadettiği sürekliliği yeşil alanlar, sirkülasyon, mekânsal kurgu gibi farklı katmanlarda gerçekleştirdiği, tarihi-kültürel-sosyolojik değerlerin, kentsel açık-yeşil alanlarla, arayüzlerle birbirine bağlandığı, akışkanlığın kıyıya da kavuştuğu gözlenmektedir. Bu kesintisiz akışkan kurgu, birbirine göre mesafesi iyi saptanmış, kimliğini bulunduğu nokta ile ilişkilendiren odaklarla desteklenmektedir. Bu odaklar, rekreatif ve kültürel aktivitelerin ihtiyaçlarına cevap verirken, gündelik yaşantı içinde de sakin duraklama anlarına imkân vermektedir.

Bitkisel tasarım ölçeğinde alınması beklenen kararların projeye yansımamış olduğu saptanmıştır. Tramvay geçiş köprüsü için dikilen kazıklar ve zemin durumu düşünüldüğünde dolgu alanının üzerine önerilen yapı yoğunluğu endişe vericidir. Alan tasarımında Balat İskelesi ile bağlantının kurulmaması olumsuz bulunmuştur.

Jüri Raporundan

Projenin Halic'in geneli için analiz ettiği tarihsel katmanlar üzerinden sorduğu "gelecekte ne var?" sorusu ve bu soruya verdiği ekolojik derin körfez omurgası önerisi olumlu bulunmuştur ancak bu önerinin, arkasındaki kent dokusundan kopuk düşünülmesi jüri tarafından eleştirilmiştir. Bu anlamda hedeflenen mekân kurgusuna nasıl ulaşıldığına dair belirlenen stratejilerin etaplama şeklinde ele alınması uzun bir süreci tariflese de uygun bulunmuştur.

Halic'in 3. bölgesi olarak tariflenen Silahtarğa ve Teleferik İstasyonu arasındaki bölgenin tatlı ve tuzlu suyun karışma noktası olması sebebi ile sahip olduğu biyolojik çeşitliliğin farkında olarak kıyı bandı boyunca bir peyzaj restorasyon stratejisi sunması olumlu bulunmuştur. Önerilen omurganın tramvay hattı boyunca yer alan istasyonlarla ilişkisi zayıftır. Yaya omurgasının Fil Köprüsü bölgesinde tramvay hattı ile üst üste çakışması çözümsüzdür. İğdaş/İstaç alanları için önerilen dönüşüm olumlu bulunmakla birlikte alanların iç organizasyonu yeterli olgunluğa ulaşmamıştır. Projede 3 boyutlu görsellerde yer alan abartılı peyzaj ifadeleri jüri tarafından olumsuz bulunmuştur.

3.BÖLGE

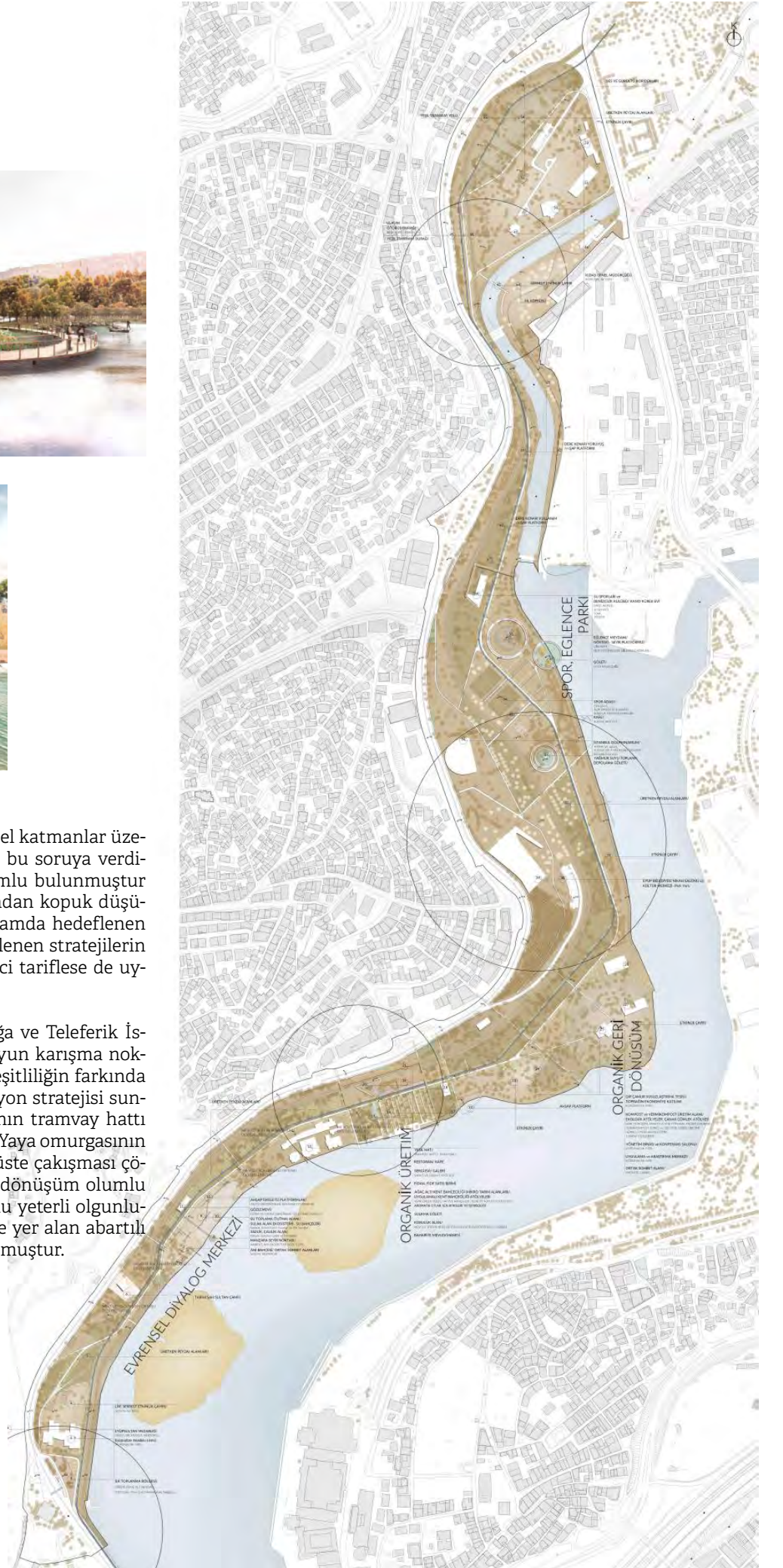
1.ÖDÜL

Müellifler

Cemil Hamdi Okumuş, Peyzaj Mimarı
Ezel Yağmur Çebi Okumuş, Mimar/ Peyzaj Mimarı
Paşa Kaya, Mimar/ Peyzaj Mimar
Emrah Bal, Mimar
Arzu Kalın, Peyzaj Mimarı
Emre Kul, Peyzaj Mimarı

Danışmanlar:

Süleyman Aydoğmuş, Peyzaj Mimarı
Turan Yüksek, Orman Mühendisi, Ekolojik

4.BÖLGE 1.ÖDÜL

Müellifler

Doğu Kaptan, Mimar
Fatma Gençdoğuş Karabacak, Mimar/Kentsel Tasarımcı
Erkan Göray, Şehir Plancısı
Emre Uzer, Peyzaj Mimarı

Danışmanlar:

Marco Lombardini, Mimar
Paolo Orsini, Mimar
Luca Catalano, Peyzaj Mimarı
Eugenio Cipollone, Mimar
Paolo Diglio, Mimar
Rusco Castilla, Mimar
Murat Çelik, Şehir Plancısı, Ulaşım Uzmanı

Yardımcılar:

Seray Doğan, Mimarlık Öğrencisi

Jüri Raporundan

Alanın bütüncül yaklaşarak ekolojik bir dönüşüme tabi tutulması ve projenin yakın çevresi ile kurduğu güçlü bağlantılar olumlu bulunmakla birlikte özellikle yaya yolları ve suya iniş alanları sayıca fazla ancak birbirleriyle ilişkileri açısından zayıf bulunmuştur. Projede yer alan kavşak çözümlemesi problemli görülmüştür. Projenin tramvay durakları ilişkisi zayıf bulunmuş, metro ve tramvay istasyonlarının kesiştiği alanlarda yolcu sayısı düşünüldüğünde yaya sirkülasyonu için uygun meydan çözümlerinin geliştirilmediği görülmüştür. İçinde anıt ağaç bulunan Çobançeşme parkının sulak alana dönüştürülmüş olması olumsuz bir yaklaşım olarak değerlendirilmiştir.

5.BÖLGE 1.ÖDÜL

Müellifler

Oktan Nalbantoğlu, Peyzaj Mimarı/ Kentsel Tasarım Uzmanı
B. Haldun Erdoğan, Mimar
Meryem Müzeyyen Fındıkgil, Mimar
Erhan Öncü, Şehir Plancısı/ Mimar/ Ulaşım Uzmanı
Nurçe Düzalan Salman, Mimar/ Mimarlık Tarihçisi/ Restoratör
Ayça Öncü Yıldız, Şehir Plancısı
Gamze Çevik, Peyzaj Mimarı
Ferdî İnanlı, Peyzaj Mimarı/ Kentsel Tasarımcı
Süleyman Can Çinkılıç, Peyzaj Mimarı
Halil Eroğlu, Mimar
Murat Şirin, Peyzaj Mimarı
Burak Baş, Peyzaj Mimarı
Semih Söğçeler, Peyzaj Mimarı

Jüri Raporundan

Haliç Ekosistemi'ni korumak, sürdürebilmek amaçlı Kağıthane Deresi'nin Haliç'le buluşma noktasında "sulak alan ekosistemi" oluşturulması olumlu bulunmuştur.

Miniatürk devamında spor alanları, etkinlik çayırı, kumsal gibi tasarım kararlarının Haliç Kongre Merkezi yönünde koruluk ile sürekliliği aktif-pasif alan kullanımlarına bir denge getirmiştir.

Kıyı promenade'nin meydanlaşması, daralması; iskele ve teraslarla buluşması dengeli, yeşil sistemle yer yer bütünleşmesi olumlu bulunmuştur. Su sporları merkezinin koruluk içinde diğer spor alanları ile birlikteliği, kent ölçeğinde kıyı kullanımına getireceği değer, tasarımı güçlü kılmaktadır.

Proje Haliç'in yüzyıllardır süregelen dönüşümlerindeki sorunlara referansla sabit, kalıcı ve iz bırakan bir yapı önerisi yerine sözsüz, taşınabilir ve geçici bir program ve servis altyapısı önermektedir. Bu, ileride değişmesi olası ihtiyaçlara göre yeniden şekillenen ancak Haliç'e dayatmayan yapılaşma önerisi jüri tarafından olumlu bulunmuştur.

6.BÖLGE 1.ÖDÜL

Müellifler

Hatice Büşra Al Özdilek, Mimar
Ozan Özdilek, Mimar
Bihter Öztürk, Mimar

Danışmanlar:

Arzu Nuhoğlu, Peyzaj Mimarı
Bora Yerliyurt, Şehir Plancısı/ Mimar
Büşra Barutçu, Koruma Uzmanı/ Mimar
Adem Altıntaş, Şehir Plancısı

Yardımcılar:

Sibel Öksüz, Mimar
Büşra Özen, Mimar
Samet Özkökeli, Öğrenci

Jüri Raporundan

“Su-kıyı-doku” bütünlüğü kurma hedefinden yola çıkarak mevcut kıyı-kent kopukluğunun giderilmesi amacıyla yakın çevredeki yerleşim dokusunu referans alarak önerdiği kentsel süreklilikler olumlu bulunmuştur. Mevcut kentsel dokunun kıyıya dik açılan sokaklarının kıyı alanında karşılıkları aranmış ve bu sokakların kıyı ilişkileri güçlendirilmiştir. Kıyı ve ardındaki mahalle arasında bir yeşil sürekliliği aranarak ölçekler arası geçişin bu süreklilik üzerinden kurgulanması olumlu bulunmuştur. Önerilen iskeleler kıyı sürekliliğini sağlamakla birlikte bazı noktalarda uygulanabilir bulunmamıştır. “Özelleşmiş kıyı aygıtları” ile ve odak noktalarında tasarlanan kamusal açık alanlar sayesinde sağlanan yaya ve bisiklet sürekliliği olumlu bulunmuştur.

7.BÖLGE 1.ÖDÜL

Müellifler

Selahattin Tüysüz, Mimar
Serkan Sınmaz, Şehir Plancısı
Mehmet Ziya Alpertong, Peyzaj Mimarı

Danışmanlar:

Zekiye Yenen, Mimar/Şehir Plancısı
Cenk Hamamcıoğlu, Mimar/Kent Ulaşım Uzmanı
Ulrike Brandt, Aydınlatma Tasarımcısı
Şener Tüysüz, İnşaat Mühendisi
T. Türen Karagözoğlu, Heykeltıraş/Seramik Sanatçısı
Ebru Bayram Sınmaz, Mimar/Şehir Plancısı
Erhan Yıldız, Mimar

Yardımcılar:

Pelin Tüysüz, Mimar
Sümeyye Uçar, Mimar
İlida Ersezer, Mimar

Jüri Raporundan

Kavramsal yaklaşımın tutarlı olması, yeşil sistem kurgusu, peyzajın silüete etkisini düşünmesi ve proje ayrıntısına kadar kurgulanmış olması, mekân oluşturmadaki tarihsel referansları proje sürecine dahil etmedeki başarısı, turizm, ticaret, sanayi, rekreasyon ve endüstriyel miras konularındaki beklentilerin tümüne dair söz söylemesi olumlu bulunmuştur. Mevcut yapının restorasyonu, kullanım dönüşümü, geri kazanımı için önerileri olumlu bulunmakla birlikte izi dahi günümüze ulaşmayan yapıların yeniden inşa fikri eleştirilmiştir.

TAKSİM KENTSEL TASARIM YARIŞMASI

İstanbul Planlama Ajansı'nın desteğiyle İBB Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı tarafından 2 Mart 2020 tarihinde, uluslararası ve iki kademeli olarak açılan Taksim Kentsel Tasarım Yarışması 20 Eylül 2020 tarihinde sonuçlandı.

Yarışmada 1. kademede 72 yerli, 48 yabancı ve 26 karma ekip olmak üzere toplam 146 başvurudan 20'si 2. kademe için seçildi. 2. kademede ilk turda 3, ikinci turda 7, üçüncü turda 2 proje elenerek 8 proje ödül grubuna seçildi. 8 proje arasından jüri tarafından 3 eşdeğer ödül ve 5 eşdeğer mansiyon seçildi.

Şerif Süveydan'ın (15 numaralı), Bünyamin Derman'ın (16 nolu proje) ve Kutlu İnanç Bal'ın (19 nolu proje) ekiplerine ait projeler eşdeğer ödüllerin sahibi oldu. Üç eşdeğer ödüllü proje halk oylamasına sunuldu. Oylamaya katılmak isteyen İstanbullular, TC kimlik numaralarıyla 3 projeden beğendiklerine oy verdiler.

Taksim Kentsel Tasarım Yarışması'nın yanı sıra Bakırköy Meydanları ve Salacak Sahili tasarım yarışmalarında da halk oylaması yapıldı. Üç yarışmada İstanbul halkı tarafından toplam 352.784 oy kullanıldı. En yüksek katılım ise 209.728 kişi ile Taksim Meydanı oylamasına oldu. Taksim için yapılan halk oylamasını Şerif Süveydan ve ekibine ait 15 sıra numaralı proje 86 bin 597 oy ile ilk sırada tamamladı.

Danışman Jüri Üyeleri

- Ekrem İmamoğlu, İBB Başkanı
- Mehmet Çakılcıoğlu, İBB Genel Sekreter Yardımcısı
- Mahir Polat, İBB Kültür Varlıkları Daire Başkanı
- Tayfun Kahraman, İBB Deprem Risk Yön. ve Kentsel İyileştirme Daire Başkanı
- Hayri Haydar Karabey, Mimar
- Korhan Gümüş, Mimar
- Ömer Yılmaz, İPA Yarışmalar Koordinatörü

Asli Jüri Üyeleri

- Ayşe Zeynep Ahunbay, Mimar
- İpek Akpınar Aksugür, Mimar
- Can Kubin, Şehir plancısı
- Arzu Kutkam, Peyzaj mimarı
- Kerem Piker, Mimar (Jüri başkanı)
- Manuel de Rivero, Mimar
- Rainer Schmidt, Peyzaj mimarı

Yedek Jüri Üyeleri

- Arman Akdoğan, Mimar
- Tomris Akın Paşaoğlu, Mimar
- Melih Birik, Şehir plancısı
- Meltem Erdem Kaya, Peyzaj mimarı

Raportörler

- Merve Ala, Mimar - İBB Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı
- Başak Çelik, Mimar - İPA Yarışmalar
- Kübra Elif Durgun, Mimar - İPA Yarışmalar

Raportör Yardımcıları

- Sinan Çağlar, İBB Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı
- Salime Benan Kaya, Şehir plancısı - İPA Yarışmalar
- Şima Topaloğlu, Şehir plancısı - İBB Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı

Şerif Süveydan ve ekibine ait 15 numaralı

Bünyamin Derman ve ekibine ait 16 nolu proje

Kutlu İnanç Bal ve ekibine ait 19 nolu proje

TAKSİM MEYDANI ZAMANSIZ UZLAŞI

ÖMER SELÇUK BAZ

Taksim Meydanı Yarışması projelerini, kazananları ve çeşitli katılımları gördüğümüzde birçoğumuzda tuhaf, belirsiz bir tatmin olamama hissi oluşmuş olabilir, normaldir, ben de onlardanım. Kimimiz ben demiştim "Taksim tasarlanamaz" diye söylenirken, bazılarının tasarımcular için "Taksim'i anlamamışlar" biçiminde söylediklerini duyar gibi oldum. Elbette sonuçlardan ve çeşitlilikten memnun olanlar da vardı.

Taksim 20. yüzyılın ilk çeyreğinde kurulan genç cumhuriyetin de en önemli temsil ve çatışma alanı oldu. Önceleri maksem* iken Taksim'e oradan Cumhuriyet Anıtı ile yeni rejimin gözde kamusal mekanına dönüştü. Prost'un Gezi Parkı Planı** ve AKM ile birlikte bugün "Taksim Meydanı" olarak anladığımız tuhaf boşluğun aktörleri yerlerine yerleşmiş oldu.

Yeni cumhuriyetin bu gerilimli tanımsız mekanı belki de hiçbir zaman öyle neşeli, belirgin, sarıp sarmalayan kuşatan bir meydan değildi. Hep ıssız, boşluklu ve mesafeliydi bizlere karşı. Sadece mekansal olarak da değil; bu tüm İstanbul'un merkezi boşluğu, her tür çatışmanın, çekişmenin de en önemli, önde gelen sahnesi oldu. Bugün Taksim'de olan biten çok az iyi şey var hafızalarımızda. Toplumsal olaylar, eylemler... İçinden gözümüzü kapatıp geçtiğimiz bir yerken burası, belki olan iyi şeylerin de tadı uçucuydu ve hızla bizden kaçtılar!

Bir Taksim tarihçesi anlatmaya niyetim yok açıkçası zaten haddim de değil! Buna rağmen Taksim'in mekansal dönüşümü, büyüklüğü, tanımlılığı ve tanımsızlığı üzerine söylenebilecekler var. Bu büyüklük ve ıssızlığın, trafiğin yer altına alındığı operasyona kadar bir miktar araç hareketi ve gezi basamakları önündeki tuhaf otobüs durakları ile kamufle edildiği de düşünülebilir. Ki yaygın argümanlardan bir tanesi, tartışmalı da olsa, meydanın araçlı halinin daha iyi olduğu yönünde. Ayrıca Topçu Kışlası'nın yıkılması ve Prost'un planı ile Gezi Parkı'ndan başlayarak Dolmabahçe Sarayı'na kadar inmek üzere planlanan yeşil kuşaktan da bugün elimizde eser miktarda parça kaldı. Görülüyor ki eksilenleri, kayıpları ve yeni teşrif edenleri ile büyük, kalabalık, gürültülü bir masa Taksim.

Tüm bunlar; meydanın tarihçesi, boşluğun ebadı, yeşil sürekliliği ve meydanı kuşatacak unsurların yoğunluğu, besleyici özellikleri belli ki bu yarışmaya katılan tasarımcılar tarafından enine boyuna ve yüksek çeşitlilik arz edecek şekilde etüt edildi ve şimdi önümüz-

de sıralanıyorlar... Ayrıca yeni İBB yönetimi elindeki imkanları kullanıp belki yarışmalar tarihinde hiç olmamış oldukça alternatif süreçleri işletiyor. Kavuşma Durağı, halkın seçim süreçlerine katılması gibi metotlar bu katılımcılık sürecini destekliyor. Bunun yeterli olmadığına dair birçok görüş var. Bence şimdiye kadar yapılanların en iyisi, sonrakiler için metotlar geliştirilebilir, daha iyisi mutlaka olur. Her şey bir defada mükemmel olmaz. Deneye yanıla, anlayarak süreçler gelişecek. Öğrenecek ve daha da iyi olacağız diye düşünüyorum.

Konumuza geri dönersek, tüm bu süreç yönetimine, kısmen katılımcı yöntemle rağmen neden sonuçlardan memnun olamadık, bizi içerilerde bir yerde gizlice ve bazılarımız için açık tatmin edemeyen neydi? Benim cevabım; mimarlık ve tasarım her problemi çözemez. Hele ki sorunlar sadece mekansal değilse... Ayrıca mimarlığın kendisi bir araçtır ve bazen ta kendisi problemdir, hele böyle kamusal alanlar için çoğunlukla da politik bir araçtır mimarlık. Bu politik, sosyal, kültürel çatışma, zıtlaşma alanının derdinin dermanı galiba tasarım değil! İyi tasarım, niyetleri, hisleri doğruca amaca yönelik mekansallaştırabilir. Peki Taksim için burada olmuş bitmiş her şeyin üzerine iyi ve umutlu ne inşa edebiliriz? Taksim'in kendisi memleketimizi yakın zamanda çeşitli defalar bir nevi ikiye taksim etti. Etrafında dönen her mevzu az ya da çok bir dayatma konusu oldu. Şimdi ise yaşadığımız süreçte bendeki buruk tat, gördüğümüz temsil edilen mekanların bir uzlaşının, tekrar bir arada olmanın mekanları olmaması, olamaması. Çünkü mimarlığın henüz olmayan toplumsal bir hissi kurması, mekansallaştırması beklenemez.

Mimarlık Taksim Anıtı ilk yapıldığında da, Topçu Kışlası yıkıldığında da, Prost planı ile Gezi Parkı açıldığında da, AKM ilk sahnesini yaptığinde da, kışla tekrar yapılmak istendiğinde de politik bir araçtı. Mimarlık her daim bu kadar güçlü kullanılan bir araç olmayabilir ama Taksim'de her kullanıldığı an gücün bir çekişme alanıydı. Bu çekişme sırasında Taksim hep tutanın elinde kaldı. Bugün neden Taksim projeleri tam olarak en azından benim derdime deva olamıyor diye sordüğümde, cevabım tasarımların niteliği ile ilgili değil. Daha çok, hazır olmadığımız bir çeşit zamansız uzlaşi ile ilgili. Bu tereddüt, tasarımların halen aramızda oluşmamış uzlaşıya, ayrılmışlığa, taksim edilmişliğe kaçınılmaz olarak değinmiyor olması olabilir. Bana öyle geliyor ki; Taksim Meydanı tüm özel ağır yükü ile bir gün toplumsal barışın temsili olabilmeli... Niyet ve süreç ne kadar iyi olursa olsun zamanın içindeki çekişme, o iklim oluşmadan yapılacaklar hep başka çatışmaları, ayrılıkları kurmaya devam ediyor. Sorun tartışıldığı gibi ne dikilen ağaçlar, ticari birimler, meydana açılan delikler, uçan patikalar, ne de tekrar yer altına ya da yer üstüne alınan yollar... Benim içimdeki bulantı, henüz aramızda oluşmamış bir uzlaşının iyi görünen mekanlarını kuruyor gibi yapmamızdan.

Taksim içimizde dönen çatışmaların, ikiliklerin kristalize olmuş ıssız ve en gerçek temsili gibi görünüyor. Kaba saba bir rüyada hiç karşılaşmak istemediğin seraplı bir beton çölu gibi. O yüzdendir ki bir çoğumuz içinden gözünü kapatıp nefesini tutarak geçerken onunla yüzleşmek istemiyor; görmezden geliyor. Bana göre Taksim Meydanı hala ve hala iyileştirici, birleştirici, zamansız uzlaşısını arıyor.

*Maksem, Osmanlı döneminde şehre gelen suların, ölçülerek farklı yer ve yönlere dağıtımının yapıldığı su haznesi yapılara verilen isim. Taksim'deki maksem, 1732 yılında I. Mahmud tarafından Pera ve civarının su ihtiyacını karşılamak ve suyun taksim edilmesi için yaptırılmıştır.

**Fransız Mimar Henri Prost 1936-1951 Türkiye yıllarında İstanbul'un nazım planını hazırlamış ve bu plana göre Topçu Kışlası yerine Gezi Parkı yapılmıştır.

TORBALI BELEDİYESİ BELEDİYE HİZMET BİNASI, PAZARYERİ VE OTOPARK İLE YAKIN ÇEVRESİ ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMASI

TEKİL BİR YARIŞMA ÜZERİNDEN GÜNÜMÜZ YARIŞMA DİNAMİKLERİNİN TARTIŞILMASI

AYTAÇ ÖZEN

Geçmişten günümüze mimari yarışmalar, meslek pratiğine olumlu katkılar sağlamanın yanı sıra birtakım tartışma ortamlarını da beraberinde getirmektedir... Bu tartışmalar her daim mimarlık disiplininin gelişmesine neden olmakla beraber, yarışmanın süreçleri bakımından olumlu olmaktan çıkıp asıl amaç olan doğru projelerin elde edilmesinin önüne geçmektedir.

Son dönem yarışmalarından biri olan Torbalı Belediyesi, Belediye Hizmet Binası, Pazaryeri ve Otopark ile Yakın Çevresi Ulusal Mimari Proje Yarışması'nı inceleyerek genel bir değerlendirme yapmak bu yazının ana gayesi olacaktır.

Yarışmanın Yeri ve İhtiyaç Programı Özeti

Fotoğrafta görüldüğü üzere yarışma İzmir İli, Torbalı İlçesi, Tepeköy Mahallesi'nde 18.910 m²'lik bir alan üzerinde, mevcut belediye binasının ve pazar yerinin olduğu alanda açılmıştır.*

Yarışmacılarından yeni bir belediye binası, pazar alanı ve katlı otopark tasarlanması istenmiştir. Yeni belediye binasının B alanında, pazar yerinin A alanında ve katlı otoparkın ise C alanında tasarlanması şart koşulmaktadır. Yarışma ile alakalı diğer verilerin de bulunduğu bilgiler için belediyenin yarışma sayfası linki kullanılabilir.

Yarışma Süreci

Yarışmanın objektif olarak değerlendirilebilmesi için süreçleri gerçek verilerle ele almak gerekmektedir. Bu bölümde, yarışma sürecini anlaşılır kulkmak amacıyla detaylı bilgiler ve matematiksel hesaplara yer verilmiştir.

Soru-Cevaplar

Yarışma ile alakalı 283 adet soru gelmiş ve jüri bu sorulara şartnameyi pekiştiren cevaplar vererek cevapları yayınlamıştır.

Jüri-Yarışma Değerlendirmesi

Yarışmaya katılım yüksek sayılabilecek bir sayıya ulaşmış ve toplam 107 adet proje gönderilmiştir. Paylaşılan raportörlük raporuna göre jüri, ilk değerlendirmeler için 19.06.2020 tarihinde saat 10:15'te eksiksiz olarak toplanmış, saat 10:40'ta proje ek ve belgelerini sağlamayan 2 adet projeyi eleyip 105 proje ile ilk elemeye geçme kararı vermiş ve bireysel çalışmalarına başlamıştır.

1. Eleme

Saat 15:00 itibari ile jüri, bireysel çalışmalarını tamamlayıp 15:30'da bir araya gelip ilk elemeyi gerçekleştirmiş ve 16.30'da 32 adet projeyi eleyip 2. aşamaya geçmeye karar vermiştir. Jürinin, 105 adet projenin her birine ayırdığı zaman, jürinin hiç mola vermediği düşünülecek, hesaplanırsa her yarışmacıya ayrılan süre 2,28 dakikadır.

2. Eleme

Jüri, saat 17:00'de çalışmaya başlayıp saat 22:00'de çalışmayı tamamlamış ve bu aşamada da 49 adet projenin elenmesine karar vermiştir. Bu aşamada projelere ayrılan süre proje başına 4,10 dakika olmaktadır.

3. Eleme

Bu aşama ertesi gün saat 09.30'da başlayıp saat 12:30'da tamamlamış ve bu aşamada da 24 adet projeden 14 tanesinin elenmesine karar verilmiştir.

4. Eleme

Saat 14.00'da başlamış, 18.00'da tamamlanmış ve jüri, ödül sıralaması için saat 21.00'a kadar çalışıp jüri sürecini tamamlamıştır. 105 projenin değerlendirilmesi ve sonuca bağlanması için geçen süre iki gün olmuştur.

Sonuçların Ardından-Yorumlama

Ödül alan ve alamayan projelere bakıldığında ilk göze çarpan, jürinin prensip karar olarak, pazar yeri öncelikli bir tasarımı benimsediğidir. Jürinin prensip olarak kendine özgü kararları ve yaklaşımları benimsemesi, yarışmaların doğal sürecinin içinde kabul edilebilmektedir. Ancak şartnamede, ihtiyaç programında ve soru-cevaplarda vurgulanarak istenen mimari olguları farklı yorumlayan projelerin ödül almış olması, yarışmanın değerlendirilmesini değişik bir boyuta taşımaktadır.

Mimar-tasarımcı, tasarlamakta özgürdür. İstenilenleri yorumlayıp daha kullanışlı çözümler önerebilmektedir. Kullanıcı ihtiyaçlarını şekillendirip nitelikli çözümler ile fayda oranını artırabilir ki kendisinden beklenenler de bu yönde olmaktadır. Fakat yarışma denilen olgu, tarafsız ve alanında uzman meslektaşların yoğun çalışmaları ile oluşturulan ihtiyaç programı ve projelerde olması gereken niteliklerin, şartnameler ile belirtildiği bir yöntemi içermektedir.

Yarışmacıların şartnameye uymak yükümlülüğünde oldukları şartnamelerde belirtilmektedir. Yarışmalar aynı zamanda bir ihale yöntemidir ki kanunlar ve mevzuatlarla korunmakta ve denetlenmektedir. Şartnamelere uymayan farklı yorumlara göre projelerin hazırlanması, meslek doğasına uygun olsa da bu projelerin jüri tarafından ödüllendirilmesi, profesyonel anlayışa uygun olmamaktadır.

Bu gibi durumlar beraberinde yasal ihtilaflar oluşturmakta ve meslek dünyasına zarar vermektedir. Şartname kelimesinin içerdiği anlam "şart olanın mektubu" olarak tarif edilmektedir. Bu şartlar, soru-cevaplarla netleştirilmekte ve katılımcılara doğru ifade edilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Torbalı Yarışması özelinde, ödül alan projelere bakıldığında; nesnel anlamda bir kısım projelerin m² ihtiyaçlarını sağlamaması, iklim koşulları açısından yöreye ait çözümler içermemesi ve kullanım çözümlerinin şartnameye uymaması gibi sorunlar olduğu görülmektedir. Jürinin, bunlara karşı eleştirilerde bulunarak ve uygulama aşamasına yönelik tavsiyeler ile revizyon önerileri verdiği gözlemlenmektedir. Ancak ödül grubunda, üçüncü ödüle layık görülen projenin, şartnamenin temel kurallarına aykırı bir tasarım içermesine rağmen ödül aldığı görülmektedir.

'Şart'namede yapı programları üç ayrı alanda verilmektedir: A alanında pazar yeri, B grubunda belediye binası, C alanında ise katlı otopark çözülmesi istenmektedir. Soru-cevaplarda bu konumlandırma ile ilgili gelen birçok soruya, ihtiyaç programındaki birimlerin farklı alanlarda çözülemeyeceği cevabının verildiği görülmektedir. Ayrıca meclis salonu biriminin başkanlık makamı ile doğrudan ilişkili olarak çözülmesinin gerekliliği de şartnamedeki bir madde ile pekiştirilmektedir.

Fakat üçüncülük ödülü alan projede, başkanlık makamına yakın konumda ve aynı katta çözümlenmesi istenen meclis salonunun, B alanında olması gerekirken, sistemden ayrılıp A alanı içerisinde konumlandırıldığı fark edilmektedir. Tasarımcının, meclis salonunu ayırıp halk ile bütünleşmesi için bu alanı, pazar yerine yakın konumda çözmesi, proje yeri ve konusu açısından oldukça uygun bir çözüm olarak değerlendirilebilmekte ve bu yöntem ile alan, adeta bir "agora" niteliğine dönüşebilmektedir. Ayrıca belediye binası içinden bu hacmi çıkarmak genel yapı kütlelerini azaltarak yapının mütevazı bir hacme kavuşmasını sağlamaktadır.

Şartname ve eklerine uymayan bu gibi tavırların, yarışmanın ilk turunda jüri tarafından, 'Şart'nameye aykırı olduğu belirtilerek elenmemesi, yarışmalara olan güven duygusunu ve nitelikli sonuç beklentilerini düşürmektedir. Torbalı yarışması özelinde öne çıkan sorular şu şekilde listelenebilir:

1. Şartnameye uygun olmayan projeye ödül vermenin sorumluluğu jüride mi, yoksa jüriyi uyarmayan raportörlükte midir?

2. Şartname ve ihtiyaç programına uymak 'şart' değil midir?

3. Projelere bakmak için gerekli süre ne kadardır ve bu sürelerde projeler ne kadar anlaşılabilir?

Kolokyumdan Notlar**

Genel yarışmalar değerlendirmesinin, ilgili yarışma üzerinden yapılan kolokyum süreci, pandemi nedeniyle belirtilen tarihte çevrimiçi yapılmıştır. Kolokyumda en çok tartışılan konu jürinin projeleri değerlendirme süreleri olmuştur. Jüri raportörlük tarafından hazırlanan tutanağın tam anlamıyla doğru olmadığını, çalışmalara bir gün önceden başladığını ifade etmiştir.

Peki, resmi tutanaklara uymayan bu durum nasıl değerlendirilmelidir? Yarışmada usulsüzlük mü yapılmıştır?

Kolokyum sırasında şartnameye uygun olmayan hususlar sorulduğunda jüri, şartnamenin belli oranlarda esnetilebileceğini ve yarışmacıların da esnetme konusunda serbest olduğunu vurgulamıştır. Kolokyumda, yarışmalara girerken jürileri tanımının önemini vur-

gulayan konuşmalar yapılmış; "iyi mimarlık jüriye göre değişir mi?" sorusuna "herkese göre mimarlık değişir" cevabı verilmiştir.

Üçüncü ödüle layık görülen projenin şartnameye uygun olmadığı belirtildiğinde ise jürinin bu proje hakkında çok tartıştığını ve sonuçta jüri başkanının ısrarı ile projenin ödül alması gerektiği vurgusunun yapıldığı açıklanmıştır.

Yarışma dokümanları arasındaki uyumsuzlukların ele alınması, jürinin projeleri kabulünün ve değerlendirmesinin tartışılması, katılımcıların sorularının cevaplanması ve genel değerlendirmelerin yapılması için doğru zeminler kolokyum buluşmalarıdır. Bu nedenle yarışma sürecindeki bu son buluşmanın çok verimli ve katılımcıları tatmin edici bir düzeyde olması gerekir.

Yarışmalar tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de mimarlık camiasının gelişmesi, genç meslektaşların, deneyimli profesyoneller ile karşılaştığı ve iş alma anlamında rekabet edebildiği nadir alanları oluşturmaktadır. Yarışmalar doğru projelerin elde edilmesi için çok önemli platformları oluşturmakta ve yarışma projeleri, birbirini doğrudan etkileyen ve geliştiren etki alanlarıyla meslek gelişimine büyük katkı sağlamaktadır. Torbalı yarışması özelinde değerlendirilen süreç, sadece bu yarışma için değil günümüz yarışmalarında da benzer sonuçlar ile tamamlanmaktadır.

Bu olumsuzluklarla genç meslektaşların yarışmalara bakışı git gide olumsuz bir hale dönüşmektedir. Elde edilen projeler üzerinde çok fazla tartışma yapıldığından, uygulama adayı projelerin yapılması mümkün olamamaktadır.

Sonuç

1. Şartnameler gerçek ihtiyaçları sağlayacak şekilde hazırlanmalı ve şartnameye uymanın ön koşul olduğu vurgulanmalıdır. Esneklik alanlarının neler olduğu doğru şekilde anlatılmalı veya "şartname" kelimesi yerine "tavsiyename" yazılmalıdır.

2. Jüriler, benzer projeler yapmış nitelikli meslektaşlar jürinin içinde çoğunluk oluşturacak şekilde seçilmelidir.

3. Raportörlük makamı, jüri için bütün projelerin, ihtiyaç programını sağlayıp sağlamadığını kesin kontrol edip raporlamalıdır. Hatta ödül verilen projeler bu anlamda değerlendirilip jürinin uyarılması sağlanmalıdır.

4. Yarışmalardaki güven ortamının sağlanması için yarışma organizasyonları resmi, ehil kurum ve kuruluşlar ile organize edilip, jüri seçimleri yarışma şartnamelerine uygun olarak resmi kurumlar ve sivil toplum meslek kurumları ile birlikte yapılmalıdır.

* <https://yarisma.torbalı.bel.tr/>

** Yarışma kolokyumu, Torbalı Belediyesi'nin sosyal medya hesabından izlenebilmektedir.

MODERN GEZİLER: KENDİNİ ARAYAN BİR YAZI DİZİSİ

NORDİK MODERNİZM(LER)İN MÜTEVAZİ BAŞKENTİ HELSİNKİ

PROF. DR. DENİZ GÜNER

Kuzey’de, yani dünyanın ucunda yaşamının bir başka ruh hali yarattığını Finlilere bakarak çok rahat anlayabilirsiniz. 66° enlemden geçen Kuzey Kutup Dairesi’nin ülkenin kuzey yarısını kaplayan “Laponya” (Lapland / Lappi) adlı ıssız ve dondurucu bölgeden geçiyor olması, nüfusun büyük bir kısmının ülkenin güney kısmında bulunan 55.000 gölün ve Baltık Denizi’nin çevresinde yaşıyor olması, ülkenin Arktik iklim kuşağına yakınlığı nedeniyle anlaşılabilir bir durumdur (Resim 1).

Baltık Denizi kıyıları, yalnızca sağladığı deniz ticareti imkânı ile değil, daha yaşanabilir iklimsel koşullar sunduğu için de Helsinki, Oslo, Stockholm, Tallinn, St. Petersburg gibi benzer enlem kuşağında yer alan kentleri tarih içinde birbirlerine daha sıkı sıkıya bağlamıştır. araçları olarak görülüyor oluşu, toplumun her kesiminde kendini rahatlıkla okutabiliyor.

Baltık Denizi’nin Akdeniz gibi bu birleştirici ve bütünleştirici karakterine karşın, Kuzey Avrupa ülkeleri kültürel olarak ikiye ayrılmışlardır: Bir tarafta, “İskan-

Modern Geziler yazı dizimizin üçüncü yazısını Prof. Dr. Deniz Güner Helsinki üzerine yazdı ve yazı dizimize -her yeni yazının kattığı gibi- yeni bir boyut kazandırdı: katmanlı modernlikler, birbirinden öğrenenler, reddedenler, farklı kuşak mimarlıkların süreklilik ve süreksizlikleri. Helsinki’yi sağlıklı günlerde Deniz Hoca’nın önerilerini hatırlayarak ziyaret etmeyi umuyorum ve modern gezilerini bizlerle paylaşmak isteyen herkesi katkılarını figenkivilcim@gmail.com mail adresine göndermeye davet ediyorum.

BÖLÜM EDITÖRÜ
FİGEN KIVILCIM ÇORAKBAŞ

dinav Ülkeleri” olarak bilinen Danimarka, İsveç ve Norveç, diğer tarafta ise Finlandiya’nın da içinde yer aldığı, İzlanda, Faroe Adaları, Åland Adaları ve Grönland’dan oluşan “Nordik Ülkeleri” bulunur. Bu ayrışmaya ek olarak, tüm Kuzey Avrupa ülkeleri birbiriyle aynı kökten gelen ve soysal açıdan akraba oldukları Kuzey Cermen dil topluluğuna üye iken, bir tek Finlandiya Ural-Alтай dil ailesinin üyesi olarak bu coğrafyanın ayrıksı üvey evladı konumundadır. Bu azınlık durumu tarihsel ve coğrafik olarak da kendini belli eder. Finlandiya, ne Norveç gibi Atlantik kıyısında yer alan petrol zengini bir ülkedir, ne de Danimarka gibi Avrupa kıtasının doğal bir uzantısıdır. Kuzeyin soğuk iklimi, nüfus yoğunluğunun azlığı ve doğanın müthiş varsıllığı, Finlilerin mutluluğunu ve sakinliğini, hatta ünlü Fin yönetmen Aki Kaurismäki’nin filmlerine yansıyan o eşsiz mizah anlayışlarını bile derinden etkilemişe benzer. Eğer Birleşmiş Milletler haklıysa ve Finlandiya dünyanın en mutlu ülkesiyse, mimarlık da bunda en azından küçük bir rol oynamış olmalıdır. Mimarlık ve tasarımın her insanın temel hakkı olduğu ve toplumsal refahı yaratmanın araçları olarak görülüyor oluşu, toplumun her kesiminde kendini rahatlıkla okutabiliyor.

Helsinki’nin 2012 yılında Dünya Tasarım Başkenti olmuş olması da bunun bir göstergesi olmalıdır. Kentte son 20 yılda inşa edilen yeni kütüphane, müze ve okullar da öğrenme kültürünün kaleleri olmalarının yanı sıra toplum tarafından en fazla kullanılan dinlenme, buluşma ve sosyalleşme yerleri niteliğindedir. Çok kısa süren yaz aylarından sonra zorlayıcı Arktik iklim koşulları altında sosyalleşmenin ve kamusallığın ancak kapalı mekânlarda devam edebiliyor olması bu yapıların tasarım kriterlerini de doğrudan etkilemiş benziyor. Bu yüzden bu tür kamusal işlevli yapılar yalnızca işlevleri ile tanımlanamayan, karma sosyal programlara da sahip oluyorlar.

Dünyanın en fazla kahvesini tüketen Finler, eşitlikçi demokrasi ve sosyal devlet anlayışları, ilerici eğitim kurumları, doğadan ilham alan tasarımları ve ahşap tasarım kültürüyle, yeni fikirlere ve yeniliklere giderek daha fazla açık hale gelmiş görünüyorlar. Dış dünyada tanınmaları ve Avrupa kültür hayatına eklemlenmeleri de Eliel Saarinen, Alvar Aalto, Raili ve Reima Pietilä, Juha Leiviska, Heikkinen ve Komonen, Juhani Pallasmaa gibi tanınmış mimar ve tasarımcılar yoluyla ya da Helsinki’nin ev sahipliği yaptığı Yaz Olimpiyatları (1952), 52. Eurovision Şarkı Yarışması (2007) ve Dünya Tasarım Başkenti (2012) gibi oldukça sınırlı uluslararası etkinlikler sayesinde olmuş görünüyor. Uluslararası mimarlık ortamında Fin mimarlık kültürünün az biliniyor olmasının başlıca nedeni olan dil engelini aşmak üzere, başta Fin Mimarlık Merkezi, Aalto Vakfı ve Aalto Üniversitesi’nin son yıllarda gerçekleştirdiği bir dizi uluslararası sempozyum ve bunlara eşlik eden İngilizce yayınlar, Fin mimarlığını dünyaya tanıtmaya çalışan yapı merkezi Rakennustieto’na (the Building Information Foundation RTS) ait yayınevi gibi kurumlar veya internetin sağladığı sınırsız olanaklar, son yıllarda çağdaş Fin mimarlığını çok daha fazla görünür ve bilinir kılıyorlar. Bu sayede, Helsinki kenti de sahip olduğu modern ve güncel mimarlık birikimi ile uluslararası arenalarda kendinden sıklıkla söz ettirir hale gelmiş durumda. 2019 Ağustos’unda dostlarımız ile gerçekleştirdiğimiz Helsinki mimari exkürsyonu da bu değişimin izlerini 5 tematik güzergâhta takip etmeyi ve Fin mimarlığını yerinde deneyimlemeyi hedefliyordu:

ROTA 1 - MODERN HAREKET’İN VEÇHELERİ

Finlandiya, Avrupa’daki gibi büyük savaşların ve yıkımların yaşanmadığı, iddialı mimari ve kentsel fikirlerin ortaya konulmadığı, radikal karşı çıkışların yaşanmadığı bir ülke olduğundan, modern hareket ve onun Art Nouveau, Art Deco, Heimatstil, Streamline Moderne, Modernizm, Uluslararası Üslup vb. farklı veçheleri de, bu üslupların savunucuları ve ikonik figürleri de alt edilmesi gereken öncüller, karşı çıkılması veya aşılması gereken tarzlar olarak değil de, “sürdürülmesi gereken miraslar” olarak görüldükleri ve itirazsız devralındıkları için Fin mimarlık ve kültürel ortamına sirayet etmiş bir “mutedil modernlik” anlayışından söz edilebilir.

1904 yılında açılan mimarlık yarışmasını kazanan Eliel Saarinen’in A.B.D.’ne göç etmeden önce icat ve inşa ettiği Fin Ulusal Romantisizmi’nin en karakteristik yapısı olan Helsinki Merkez Tren İstasyonu (1909), cephesinde yer alan heykeltıraş Emil Wikstöröm’ün devasa boyutlu granit heykelleri ve Art Deco bezemeleri ile bugün bile ülkenin en gurur duyulan yapıları arasında sayılmaktadır. Fin ulusunun ortak kökeni olarak görülen folklorik anlatılardan ve doğa betimlemelerinden beslenen bu ulusalcı-romantik Art Nouveau yaklaşımının en çarpıcı örneklerinden bir diğerini, 1902’de açılan Ulusal Müze (1916) yarışmasını kazanan, dönemin en etkili mimarlık ekibi Herman Gesellius, Armas Lindgren ve Eliel Saarinen hayata geçirmiştir. Yüzyıl dönümünde, yani 1895-1915 yılları arasında Helsinki’nin güneyindeki zengin mahallelerde inşa edilen yaklaşık 600 Art Nouveau bina, bir yanıyla yeni oluşan burjuvazi sınıfının Avrupa’daki güncel eğilimleri yakalamak isteyen zevkini görünür kılarken, diğer yandan ise Ulusalcı Romantik üslubu melezleyerek yavaşça dönüştürmekteydi.

Almanların Heimatstil adını verdikleri, Neoklasik’ten daha yalın ve arınmış bu ulusalcı romantik modernizm ve burjuvazinin talep ettiği Art Nouveau ile Art Deco üslupları 20. yüzyılın ilk çeyreği sona ererken yerlerini modern hareketin bir başka veçhesine, tüm Orta Avrupa’da olduğu gibi Le Corbusier’in Akdeniz ilhamlı “beyaz” Modernizm’ine bırakmış görünmekteydi. Helsinki’nin merkezindeki, Hotel Torni (Jung & Jung, 1931), Lasipalatsi “Glass Palace” (Niilo Kokko, Viljo Revell, Heimo Riihimäki, 1936) ve Olimpiyat Stadyumu (Yrjö Lindgren, Toivo Jäntti, 1938) bu geçişin öncü örnekleri arasında sayılabilir.

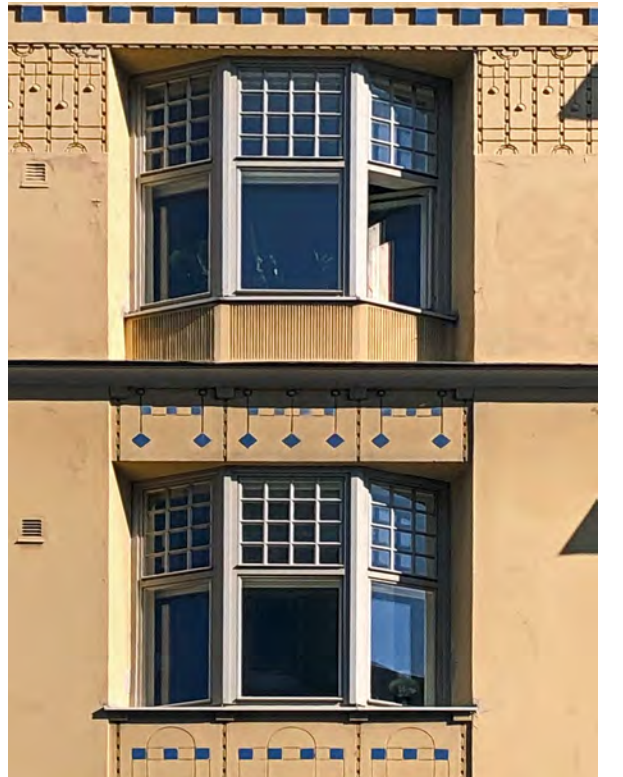
Resim 2: Art Nouveau-Art Deco

Resim 3: Art Nouveau-Art Deco

Resim 4: Art Nouveau-Art Deco

Resim 5: Art Nouveau-Art Deco

Resim 1: Kuzey Kutup Dairesi’ne yakınlığı nedeniyle Arktik iklim kuşağında bulunan Finlandiya. ©Jacques Descloîtres, MODIS Land Rapid Response Team, NASA/GSFC, 15.03.2012.

ROTA 2 - BABALAR, OĞULLAR VE BABAYI ÖLDÜREBİLENLER

Alvar Aalto'nun sarsıcı karizmatik kişiliği ve duayenliği karşısında duyulan ağır saygı, tıpkı Sedad Hakkı Eldem'de olduğu gibi ona daha yaşarken bile bir dokunulmazlık halesi kazandırmış gibidir. Aalto'nun bir ömür boyu süren çeşitli üslupsal arayışları, zaman içinde evrilen farklı hassasiyetleri, hatta bir dizi vasat projesi bile göz ardı edilerek, mimarlık tarihçileri tarafından yüceltilmekte ve etrafında hala sürmekte olan bir modernist mit inşa edilmektedir. Bugün bile modern-organik mimarlığın öncüsü, modern Fin mimarisinin kurucusu, sözünden ve düsturundan uzun süre çıkılamamış, otoriter bir baba figürü olarak kabul görülmeye hala devam ediyor.

Öte taraftan, Aalto geleneğinin altında ezilenlerin rahat nefes alabilmeleri ve farklı arayışlar içine girebilmeleri için neredeyse onun 1976'daki vefatına ve modern mimarlığın popülerliğini yitirip başka arayışlara sürüklenilmesine kadar beklenmesi gerekmiş gibidir. Her şey rağmen, tüm bu Aalto efsanesi ve mirası ile çarpışmak da birçok Finli mimar için sarsıcı bir deneyim yaratmış olmalıdır. Babayı öldürüp kendi tarzını, yordamını erkenden yaratabilenler arasında ise Timo ve Tuomo Suomalainen (Tempeliaukio Kilisesi, 1969) ve Juha Leiviska (Myyrmäki Kilisesi, 1984) sayılabilir.

Aalto mitini var eden yapıların çoğu Finlandiya'nın ve Avrupa'nın çeşitli yerlerine dağılmış olsalar bile Helsinki, hem Aalto Vakfı'na, hem Aalto Kampüsü'ne, hem de Aalto'nun kendi evlerine ve mimarlık ofisine ev sahipliği yapmanın ayrıcalığı ile Aalto severlerin hâlâ Kâbe'si konumundadır. 1936'da ilk eşi Aino Aalto (1894–1949) ile birlikte tasarladıkları Aalto Evi ve Stüdyosu ile 1956'da inşa ettiği ikinci Aalto Stüdyosu ya da Rautatalo Ofis Binası (1955) ve Akademi Kitapçısı (1969; AUD Architects tarafından restorasyon, 2014) gibi önemli yapıları kadar, Sosyal Güvenlik Kurumu Lojmanları (1954) ve Enso-Gutzeit Genel Merkez Binası (1962) gibi vasat, seilmeyen veya tartışmalı yapıları da Helsinki'nin başyapıtları arasında sayıla gelmektedir. 1962'de Helsinki Kent Merkezi Planı kapsamında tasarladığı, suya yansıyan Venedik saraylarından etkilenerek, dış yüzeyleri beyaz İtalyan Carrara mermeri, çatısı bakır ve ana salonları Akdeniz mavisini ahşap panellerle kaplı efsanevi Finlandia Hall (1975) binası bile, Aalto'nun etkilendiği Akdeniz mimarisini yanlış bir coğrafyada, artık iklimde yaratma hayali nedeniyle yakın zamanda bakıma alınması gerekmektedir.

İlk eşi Aino ile birlikte başladıkları ve 1945-1975 yılları arasında iki aşamada tasarlanan Helsinki Teknoloji Üniversitesi'nin Espoo'daki Otaniemi Kampüsü ise, arazinin doğal verilerini kullanarak organik ve seyrek bir yerleşke örüntüsü kuran, içinde Otahalli Spor Merkezi (günümüzde UniSport, 1952) gibi Aalto'nun değişik form ve inşa tekniklerini denediği farklı dönemlerine ait çeşitli yapıları barındırmaktadır.

Resim 6: Aalto Evi ve Stüdyosu

Resim 7: Aalto Evi ve Stüdyosu

Resim 8: Dipoli

Öte taraftan, Aalto'nun evladı niteliğindeki bu Otaniemi Kampüsü içinde bir tasarım yapabilmek, diğer mimarlar için yıpratıcı olduğu kadar rüştün ispatı anlamına da gelmektedir. Bu rüştü Aalto hayatta iken erkenden ispatlayanların başında ise, yarışma kazanıp efsanevi Otaniemi Şapeli'ni inşa eden Heikki ve Kaija Sirén (1957) gelmektedir. Diğer yandan, Aalto'nun doğa referanslı organik mimarisini Dipoli - Aalto Üniversitesi Öğrenci Birliği Ana Yapısı (1966; ALA Architects tarafından yenileme, 2017) ile çok daha ötelere, sarsıcı ve dramatik etkilere sahip bir "dışavurumcu modern" tavra dönüştüren Reima ve Raili Pietilä ise Aalto mirasını sahiplenip, geleneği sırtlayan oğul-kız kategorisinde sayılabilirler.

Günümüze geldiğimizde ise, üslupların uzun zamandır geçersiz olduğu, modernist ikon ve figürlerin çoktan alışıya edildiği 21.yy'da ise genç Fin mimarların Aalto'yu çoktan öldürüp yollarına devam ettikleri rahatlıkla söylenebilir. Küreselleşmiş güncel Fin mimarlık ortamının öncü ekipleri artık uluslararası rakipleriyle benzer eğilim ve kaygıları taşıyarak tasarım yapıyorlar. Bu ekipler içinden uluslararası ortamlarda tanınan ve takip edilen ALA Architects'in Esa Piironen Architects ile birlikte inşa ettiği Aalto Üniversitesi Metro İstasyonu (2017) Aalto mirası ve kampüsü ile materyal üzerinden daha dolaylı bir ilişki kurmayı hedeflemiş görünüyor.

Dinamik ve kırıklıklı formda inşa edilen metro istasyon girişi ve tesisat binası, tuğla kaplı kampüs mimarisinin kırmızı renk paleti içinde göze batmayacak ve parlamayacak paslı corten çelik levhalar ve eskitilmiş bakır kaplamalar ile tasarlanmış. Otaniemi Kampüsü'ne eklenen son yapılar topluluğu ise Versta Architects'in katılımcı tasarım süreçlerini kullanarak, öğrenciler ve öğretim üyelerinin işbirliğiyle tasarladıkları Mimarlık Sanat ve Tasarım Okulu Väre Binası (2018), farklı programları ve yapı parçalarını bir arada tutan dinamik matris örüntüsü, Aalto'nun tasarladığı kampüsün geometrik örtük ilişkileri üzerinden geliştirilmiş.

Resim 9: Otaniemi Kampüsü

Resim 10: Tempeliaukio Kilisesi

ROTA 3 – İLHAM VERİCİ ÖĞRENME ORTAMLARI

Eğitim yapıları konusunda dünya çapında haklı bir üne sahip Finlandiya, Helsinki'de yeni inşa edilen bir dizi ilham verici öğrenme ortamı ile son yıllarda da küresel mimarlık arenasında kendinden daha sık söz ettiriyor. Helsinki Teknoloji Üniversitesi'nin Otaniemi Kampüsü dışında, kent merkezinde yer alan yapılar topluluğu da bu nitelikli ve öncü mimari yaklaşımları ile gündemde sıklıkla yer alıyorlar. Erken örneklerden birisi olan ve günümüzde Hukuk Fakültesi olarak kullanılan Aarne Ervi'nin tasarladığı Porthania Binası (1957), zarif işçiliği ve çarpıcı konsol strüktürü ile yüzyıl ortası modernizminin hala etkileyici, sık örneklerinden biri. Porthania Binası'nın önünde, yola bakan ufak meydanında yer alan İspanyol heykeltıraş Eduardo Chillida'ya ait "Lotura I" (1992) adlı heykel ile karşı karşıya bulunan ve günümüzün en popüler Fin mimarlık ekiplerinden JKMM tarafından tasarlanan Think Corner (2017) adlı öğrenci merkezi, akademisyenlerin ve öğrencilerin buluşma, ortak çalışma ve eğlenme mekânlarının nasıl olabileceği konusunda müthiş öğretici bir yapı.

Anttinen Oiva Architects tarafından tasarlanan Kaisa House-Helsinki Üniversitesi Ana Kütüphane Binası (2017), ise kentsel dokuya uyumu, sokağın cephe hattını ve malzeme sürekliliğini devam ettirme gayreti ile oldukça iddialı ve çarpıcı bir geçit yapı. Sıkışık yapı adası içinde bir infill denemesi olan bu bina, arka avlusu yoluyla ulaşılan Learning Centre Aleksandria binasına giden bir geçit niteliğindedir. ADT-Architects Davidsson Tarkela tarafından 2015 yılında tasarlanan ve tarihi mevcut bir yapının arka avlusunun galeri boşluğuna çevrilerek, farklı kotlardaki eğitim yapıları arasında bağlantıyı sağlayan, geçit niteliğindeki Learning Centre Aleksandria ise yeniden işlevlendirme konusunda Helsinki'deki en çarpıcı güncel örneklerden birisi.

Gelelim Helsinki'nin kamusal hayatını ve kentsel gelişimini radikal bir biçimde değiştiren yeni nesil kütüphane binalarından birine, ALA Architects'in uluslararası mimarlık yarışmasını kazanarak hayata geçirdiği efsanevi Oodi Helsinki Merkez Kütüphanesi'ne (2018)... Binaın yarattığı radikal etkiyi anlamak için önce tarih içinde kent merkezinin nasıl 4 kez kaydığına ve Oodi'nin bu son değişimdeki öncü rolüne hızla göz atmamız gerekiyor.

Kentin ilk merkezinin, 19.yy'ın ilk çeyreğinde Ehrenström'un planı doğrultusunda Vironiemi yarımadası üzerinde, modern ve resmi bir meydan olması öngörülen "Grand Square" (günümüzde Senato Meydanı) çevresinde geliştiği, meydanın çevresini saran Helsinki Katedrali (orijinalinde St Nicholas' Church, 1852), Senato (Hükümet Sarayı, orijinalinde Senate House, 1822), Devlet Başkanı'nın İkametgâhı (orijinalinde Old Rathaus olarak da bilinen Bock House, 1819) ve Turku kentin-

Resim 11: Think Corner

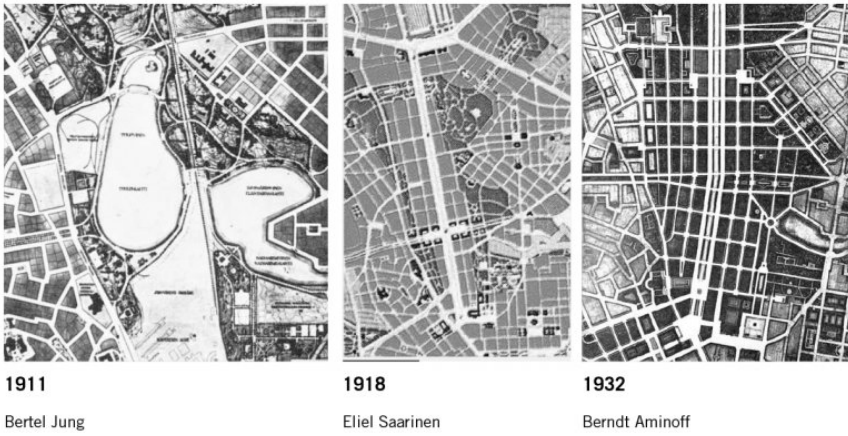

Resim 12:Helsinki'nin Yer Değiştiren Merkezleri 1817-2019. ©Google Earth, TerraMetrics, 2020

den buraya taşınan ülkenin tek üniversitesi olan Helsinki Üniversitesi (orijinalinde Imperial Alexander University, 1832) ile 1894'de meydanın ortasına konulan Alexander II Anıtı sayesinde kentin resmi meydanı ve ilk merkezinin yarım yüz-yıl içinde yavaş yavaş biçimlendiği biliniyor (Resim 12). 19.yy sonunda ise sanayi devriminin dönüştürücü gücü etkisi altında kentin merkezi daha yukarıya kayıyor. Başkenti ülkenin diğer bölgelerine bağlayan ve kentin yeni giriş kapısı niteliğindeki Helsinki Merkez Tren İstasyonu (Eliel Saarinen, 1909) ve önündeki Rautatienori sivil meydanı, çevresinde oluşan konaklama yapıları, alışveriş merkezleri ve ticaret aksı ile kentin yeni merkezine hızla dönüşüyor.

Kent merkezinin Kamppi Meydanı'na doğru üçüncü kez yer değiştirmesi ise, kentin 20.yy'da değişen ulaşım ağı örüntüsü ile ilgili. 1980'lerde yapılan metro istasyonu ile Helsinki Metro Sistemi'ne dahil olan bu meydan, çevresindeki karma kullanımlı yoğun konut kompleksi ve meydanın altında inşa edilen şehirlerarası ve banliyö otobüs terminali sayesinde ülkenin en önemli yeraltı ulaşım aktarma merkezine dönüşmüş durumda. Kent merkezinin 4. kez yer değiştirmesi ise kültürel sermayenin kentin gelişiminde öncü rol almaya başladığı 1980'lerin sonunda başlıyor.

Aalto'nun 1962'de tasarladığı ve Helsinki Kent Merkezi Planı'nda öngördüğü ama tamamı uygulanmayan Töölö Körfezi'ne (Töölönlahti) uzanan düzlük etrafında yalnızca Finlandia Hall (Alvar Aalto, 1971 ve 1975) inşa edilebilmiş, tren vagonlarının park edildiği bu atıl alana uzun bir zaman sonra inşa edilen Kiasma Çağdaş Sanatlar Müzesi (Steven Holl Architects, 1998) ise sırtı dönük olmasına karşın bu düzlüğe olan ilgiyi artırmış, Sanomatalo Medya Genel Merkezi (SARC Architects, 1999) ve Helsinki Müzik Merkezi (LPR Architects, 2012) , son olarak da Oodi Merkez Kütüphanesi'nin (ALA Architects, 2018) inşası sonrasında bu düzlük Töölönlahti Parkı olarak düzenlenerek, kentin yeni sosyal ve kültürel merkezine dönüşmüştür (Resim 13).

1911

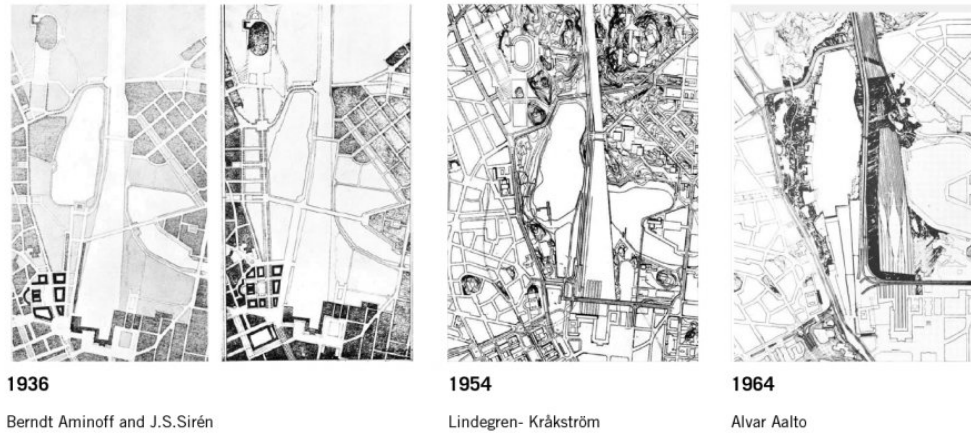
Bertel Jung

1918

Eliel Saarinen

1932

Berndt Aminoff

1936

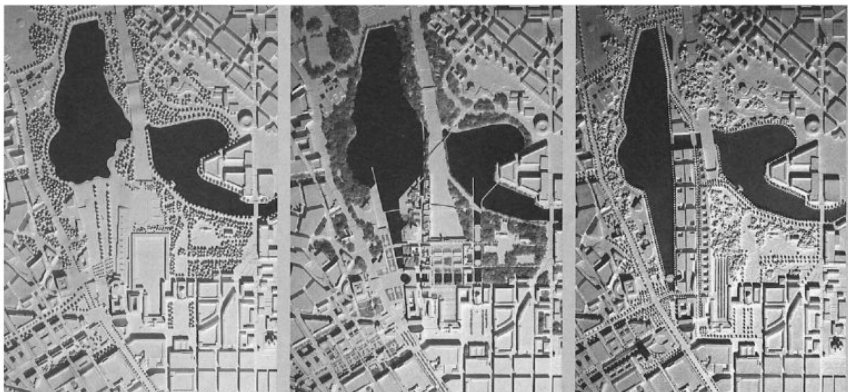
Berndt Aminoff and J.S.Sirén

1954

Lindgren- Kråkström

1964

Alvar Aalto

1986

Competition awarded to three proposals by Jan Söderlund, Arto Sipinen, and Ilmo Valjakka

Resim 13: Töölönlahti Körfez Bölgesi, COBE ve Lundén Architecture, 2015. ©Carlos Gonzalvo Salas <https://www.beta-architecture.com/toolonlahti-bay-area-cobe/> (Son Erişim: 29.08.2020)

1988

Masterplan - Lars Hedman

2011

Vision for the Töölönlahti Park

Resim 14: Kaisa House

Resim 15: Oodi Merkez Kütüphanesi

Resim 16: Oodi Merkez Kütüphanesi

Oodi Merkez Kütüphanesi'nin bu dönüştürücü gücü, yalnızca stratejik konumundan değil, 21 yy'da değişen kütüphane yapılarının nasıl olması gerektiğini gösteren yenilikçi kütüphane anlayışı, kütüphane-sinema-semt merkezi-kreş-kafe-seyir terası gibi farklı programları birbirinden ayırmadan ve mekânsal sürekliliklerini korumadan tek bir yapı içinde çözebilmesi, Fin ahşap mimarlığının geldiği noktayı gösteren iddialı bir vitrin-bina olması, müthiş bir açıklık geçen sıra dışı strüktür sistemine sahip oluşu gibi bir dizi yenilikçi özelliğinden kaynaklanmaktadır.

Oodi Merkez Kütüphanesi, içerdği kütüphane programından çok daha fazlasını sunarak kent sakinleri tarafından hızla sahiplenilmiş, önemli bir buluşma noktasına, etkili bir sosyal hizmetler yapısına ve hatta bir kültür merkezine dönüşmüş gözükmetedir. İçerdği sinema salonu, restoran, kafe ve kent terası ile turistler ve evsizler dâhil herkes için bir buluşma noktası, mahallelilerin toplanıp sorunlarını tartışabildikleri, ev hanımları ve ev beylerinin 2 saatliğine ücretsiz kreş hizmetinden yararlanabildikleri ve çocuklarını bırakıp UrbanLab'de 3 boyutlu yazıcılarından ücretsiz çıktı alabildikleri, yeni doğum yapmış anneler ve bebekleri için özel olarak hazırlanmış kütüphane-oyun-masal köşesiyle her şeyin hızla sayısallaştığı 21 yy'da kütüphaneleri nasıl bir gelecek bekliyor sorusuna çok önemli cevaplar veriyor.

Resim 17: Helsinki Katedralı

ROTA 4 – KAMPPİ: KENTİN KALBİNİ YENİDEN

Helsinki 19yy'da Rus İmparatorluğu'nun hâkimiyetinde iken askeri bir kampın ve barakaların bulunduğu Kamppi bölgesi 1930'lara kadar açık pazaryeri olarak kullanılmış, inşa edilen Tennispalatsi Kapalı Tenis Salonu (Helge Lundström, 1940; 1999'da yenilenerek günümüzde Helsinki Sanat Müzesi, Kùltürler Müzesi ve TFX Sinema Salonlarını içeren kapalı kùltür ve eğlence merkezi) sayesinde bu atıl alanın itibarı artmıştır. Kamppi Metro İstasyonu'nun (HKP Architects, 1983) açılışı ile ulaşım aktarma merkezine dönüşen, taşıt ve yaya trafiğinin birbirine karıştığı bu keşmekeş merkez, Helsinki Kent Konseyi'nin 1999 yılında taşıt trafiğini optimize ederek bölgeyi yaya öncelikli bir merkeze dönüştürme kararı sonrasında 2002 yılında Kamppi Bölgesinin Yeniden Gelişimi Uluslararası Yarışması'nı açılmış ve kazanan Juhani Pallasmaa önderliğinde bir dizi mimarlık ofisi kentin kalbini yeniden tasarlamıştır.

Dört yıl boyunca Finlandiya tarihin en büyük şantiye alanına dönüşen ve 2006'da açılan bu yeni kent merkezinde Juhani Pallasmaa Architects (Kamppi Alışveriş Merkezi, Narinkka Meydanı, Salomonkatu, Annankatu, Jaakonkatu ve Olavinkatu alanlarındaki kentsel donatılar ve mobilyalar), Helin & Co Architects (yerleşkenin ana konsepti, ofis blokları ve alışveriş merkezinin bir kısmı), Marja-Riitta Norri Architects (Konut Blokları) ve ARX Architects (Tennispalatsinau-kio Meydan Düzenlemesi) tasarımları üstlenmişler, yeraltındaki tasarımları ise Davidsson Tarkela Architects (Şehirlerarası Otobüs Terminali ve metro istasyonu bağlantılarını) gerçekleştirmiştir. Yayalaştırılarak Finlandiya'nın ve Kamppi yeni kent merkezinin en canlı kentsel mekânına dönüşen Narinkka Meydanı'nda ahşaptan inşa edilen Kamppi Sessizlik Şapeli (K2S Architects, 2012), kentin bu en önemli yaya akışı üzerinde koza benzeri özel bir dinlenme, ibadet ve sessizlik nişi yaratmıştır.

Resim 18: Amos Rex Müzesi

Resim 19: Kamppi Sessizlik Şapeli

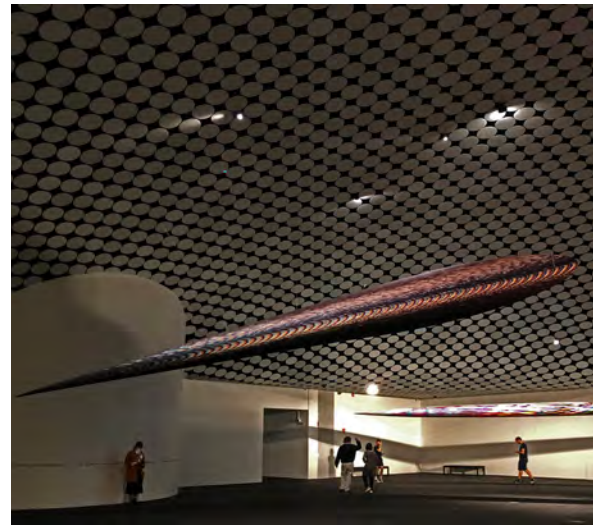
Resim 20: Narinkka Meydanı Düzenlemesi

Kamppi yeni kent merkezi ve Narinkka Meydanı'nı sınırlandıran tarihi askeri barakalar ile "Cam Saray" olarak anılan Lasipalatsi arasında kalan avluyu, kentin en baştan çıkarıcı eğlence ve oyun alanına dönüştüren Amos Rex Müzesi (JKMM, 2018) ise kentin ve ülkenin en popüler yeraltı-yerüstü sergileme mekânlarına ev sahipliği yapmaktadır.

Fonksiyonalist bir anlayışla 1936 yılında inşa edilen, Helsinki'nin en önemli modernist mirası Lasipalatsi müze girişi olarak yenilenmiş ve avlusunun altında ülkenin en önemli sergi mekânlarından biri yaratılmış. Akıl almaz strüktür tasarımı sayesinde maksimum genişlik geçen yeraltındaki kesintisiz galeri mekânları, sahip oldukları konik çatı ışıklıkları ile de yerüstünde müthiş eğlenceli kentsel peyzaj elemanları üretmiştir.

Resim 21: Amos Rex Müzesi

Resim 22: Amos Rex Müzesi

ROTA 5 – ÇEPERDEKİ AKUPUNKTURLAR

Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı tarafından 2012'den beri yayımlanan Dünya Mutluluk Raporu'na göre Finlandiya'nın "Dünya Mutluluk Endeksi"nde 2018, 2019 ve 2020'de, yani son üç yıldır ilk sırada olmasına şaşırmamak gerekiyor. Helsinki Belediyesi, tüm bu önemli kentsel ve kültürel yatırımlar sayesinde kent merkezinde oluşan kentsel kalite, konfor ve refahın çeperlere doğru yayılmasına da ayrı önem veriliyor.

Batı limanından (Länsisatama) kent merkezindeki Tren İstasyonu'na bağlanan ve topografyayı yararak kentsel dokuyu bölen eski tren yolu kanyonunun Ba-ana Yaya ve Bisiklet Koridoru'na (Helsinki Belediyesi Kentsel Planlama Birimi, Helsinki Belediyesi Fen İşleri Birimi, Loci Landscape Architects Ltd, 2014) dönüştürülmüş olması, Helsinki'ye dinlenme ve spor alanları ile zenginleştirilmiş uzun, çizgisel bir rekreasyon alanını daha kazandırmış gözüküyor. 2014 yılında Avrupa Kentsel Kamusal Mekân Ödüllerinden Özel Ödül kazanan bu proje, bölgede oturan kent sakinleri, öğrenciler ve tasarımcıların ortak çalışması sonucunda katılımcı bir süreç ile elde edilmiş.

Kentin kamusal hayatını canlandırmak üzere Helsinki'nin tarihi limanında bulunan Kauppatori Pazar Meydanı'nın bitişiğinde, Başkanlık Sarayı'nın karşısında 2023 yılına kadar kullanımda kalacak olan geçici deniz havuzu ve sauna kompleksi Allas Deniz Havuzu (Huttunen-Lipasti-Pakkanen Architects, 2017), sunduğu seyir terasları, sıcak-soğuk havuzları, sauna, restoran ve kafesi ile yıl boyunca deniz üzerindeki kamusal yaşamı canlı kılmakta. "Avantouinti" denilen soğuk suda yüzmeye alışkanlığı, Arktik soğuklarda bile sıcak saunadan çıkıp buzlu suya girmeye geleniği ile birleşerek, Finlilerin denizle olan ilişkilerini her daim canlı tutmakta.

Ülkedeki 5.5 milyonluk nüfusa karşın 3.3 milyon Fin saunasının varlığı, Fin kültürü ve ulusal kimliğinin bu en önemli mekânsal aktivitesinin popülerliğini de gözler önüne seriyor. Bu eğilimi kentin dönüşmekte olan eski sanayi bölgesi Hernesaari'nin kıyılarında kullanmak isteyen Helsinki Belediyesi, sayıları gide-rek azalan kamusal saunaları yaygınlaştırmak üzere bir dizi proje geliştirmiş. İlk başta, yarımadaucunun ucunda geçici sauna köyü kurmaya çalışılmış, bu projenin finansal başarısızlığı üzerine deniz üzerinde inşa edilen yüzen sauna projesi de benzer şekilde başarısız olmuş.

Resim 23: Allas Deniz Havuzu

Üçüncü kez denenen ve geleceğin kıyı parkını da biçimlendirmesi hedeflenen Löyly Sauna & Kafe (Avanto Architects, 2016) ise başarılı olmuş, Finlilerin deniz ile olan ilişkilerini artıran bu kamusal sauna, içeriden fırlayıp denize atlayanların seyredildiği kafesi ve tırmanılan seyir terası ile endüstri bölgesinin kıyılarını şimdiden popülerleştirmiş durumda. Aynı kıyı boyunca ilerlenildiğinde Helsinki Belediyesi tarafından “aktif park” temasıyla kurgulanan Pyhä Birgitta Parkı’nı canlandırmak üzere, yayaları üç yönden karşılayan heykelsi ve geçirgen kütlesi ile Cafe Birgitta (Talli Architecture and Design, 2014) inşa edilmiş.

Dış yüzeyi kömürleşinceye kadar yakılarak dış etmenlerden korunaklı hale getirilen lamine ahşap elemanlardan yapılma bu küçük kafenin iç kısımları ise işlenmemiş ahşap olarak bırakılmış. Her iki proje de Helsinki Belediyesi’nin talep görmeyen تنها kıyı bölgelerini canlandırmak üzere son yıllarda tercih ettiği başarılı kentsel akupunktur müdahaleleri arasında sayılmakta.

Resim 24: Allas Deniz Havuzu

Son olarak, kuzey diyarlarının bu en mutlu kentine yolu düşenler, heykeltıraş Eila Hiltunen’in ünlü Fin besteci Jean Sibelius’a ithaf ettiği ve Sibelius Park’ında rüzgârın çıkardığı sesler ile sizi kendine çeken Sibelius Anıtı’nı (1967), kent tarihinin nasıl anlatılması gerektiğini gösteren çarpıcı ve öğretici içeriği ile Helsinki Kent Müzesi’ni (2016), kalıcı ve geçici mimarlık sergileri ve enfes kitapçı kafesi ile Fin Mimarlık Müzesi’ni (1956), hemen bitişiğinde yer alan Tasarım Müzesi Helsinki’yi (1873, 2002) ziyaret etmelerini öneririm.

Vakti biraz daha geniş olanlar ise, 19.yy’ın en gözde bulvarı üzerinde bulunan Esplanadi Park’taki Kappeli Restoranı’nda (1867) bir şeyler atıştırmalı, bir saatlik otobüs yolcuğunu göze alanlar ise ziyaret etmekten kesinlikle pişman olmayacakları Ortaçağ kenti Porvoo’nun nefes kesen tarihi ahşap yapılarını gezip, 19.yy Fin şairi Johan Ludvig Runeberg’in ismini verdiği “Runeberg Turtası”nı tadararak hem yazarın müze evini ziyaret etmeli, hem de turtanın gizemli hikâyesini yerinde öğrenmeliler.

Resim 25: Baana Yaya ve Bisiklet Koridoru

Resim 26: Baana Yaya ve Bisiklet Koridoru

Resim 27: Sibelius Anıtı

Resim 28: Kappeli Restoranı

REFERANSLAR VE NOTLAR

1. Helsinki Art Nouveau’su için bkz. Jouni Marjamäki. (2017). “Hvitträsk: Essence of Finnish Art Nouveau” Coup de Fouet 29, ss. 57-65. http://www.artnouveau.eu/upload/magazine_pdf/29_El_Centre.pdf (Son Erişim: 29.08.2020). Art Nouveau mirası için ayrıca bkz. <http://navi.finnisharchitecture.fi/selection/art-nouveau-in-helsinki/> (Son Erişim: 29.08.2020).
2. William C. Miller. (2016). Nordic Modernism; Scandinavian Architecture 1890-2015, Wiltshire: The Crowood Press. Özellikle 2. Bölüm: “The Journey to Modernism: A Romantic and Classical Voyage”, s. 157.
3. Alvar Aalto Vakfı Arşivi, <https://www.alvaraalto.fi/en/works/architecture/#>
- Docomomo Finland Tescil Fişleri, <https://en.docomomo.fi/architects/alvar-aalto/>
4. Otahalli Spor Merkezi, 1952. <https://www.aalto.fi/en/locations/otahalli>
5. “Otaniemi, A Crown Jewel of Finnish Architecture” (b.t.) 2018, <https://www.aalto.fi/en/campus/otaniemi-a-crown-jewel-of-finnish-architecture>
6. Otaniemi Şapeli Docomomo Finland Tescil Fişi <http://en.docomomo.fi/projects/otaniemi-chapel/>
7. Dipoli Binası Docomomo Finland Tescil Fişi <http://en.docomomo.fi/projects/dipoli-building/>
8. <http://onecampus.aalto.fi/>
9. <https://verstasarkkitechdit.fi/projects/aalto-university/>
10. <https://navi.finnisharchitecture.fi/helsinki-university-porthania-building/>
11. <https://jkm.fi/work/think-corner-helsinki-university/>
12. <https://www.helsinki.fi/en/helsinki-university-library/library-locations/main-library-in-the-kaisha-house>
13. <https://www.helsinki.fi/en/helsinki-university-library/library-locations/learning-centre-aleksandria>
14. <https://www.arkdt.fi/work/aleksandria>
15. Helsinki’nin kentsel planlama ve ulaşım tarihi için bkz. Bernhard Butzin. (1978). “Helsinki- Aspects of Urban Development and Planning,” GeoJournal, Cilt 2, No 1, ss. 11-26 ve Riitta Nikula. (1989). “20th Century Urban Design Utopias for the Centre of Helsinki” Architecture & Comportement / Architecture & Behaviour, Cilt 5, No 1, ss 29-39.
16. David Bravo Bordas. (2018). “Underground Complex in Kampi Centre,” <https://www.publicspace.org/works/-/project/d169-underground-complex-in-kamppi-centre>
17. Finland Hall Docomomo Finland Tescil Fişi, <http://en.docomomo.fi/projects/finlandia-hall/>
18. Ayça Özbek. (2014). “Sessiz Sedasız Bir Müzik Merkezi” Arkitera. com. 26 Mayıs 2014. <https://www.arkitera.com/gorus/sessiz-seda-siz-bir-muzik-merkezi/>
19. Töölön Körfezi’ne uzanan bu düzlük için düşünülmüş mimari ve kentsel vizyonlar için bkz.: “Töölönlahti kieroksessa 1” 16.07.2013. <http://pentimurole.blogspot.com/2013/07/toolonlahti-kieroksessa-1.html>
20. ALA Architects. “Helsinki Central Library Oodi” (b.t.) <http://ala.fi/work/helsinki-central-library/>
21. “The Facilities and Functions of Oodi” (b.t.) <https://www.oodihelsinki.fi/en/services-and-facilities/facilities/>
22. “Kamppi Shopping Centre and Public Transport Terminal” (b.t.) <http://navi.finnisharchitecture.fi/kamppi-shopping-centre-and-public-transport-terminal/>
23. David Bravo Bordas. (2018). “Underground Complex in Kamppi Centre” <https://www.publicspace.org/works/-/project/d169-underground-complex-in-kamppi-centre>
24. “Kamppi Chapel” K2S Architects, <https://k2s.fi/project/kamppi-chapel-of-silence/>
25. Elisabeth Schneider. “Underground, Overground” (b.t.) <https://www.ubm-development.com/magazin/en/underground-overground/>
26. Fabrizio Orsini. (2019). “The Concrete Domes of JKMM’s Amos Rex in Helsinki” 01.03.2019, <https://www.floorature.com/architectural-solutions/concrete-domes-jkmmas-amos-rex-helsinki-14405/>
27. Helen Coffey. (2016). “Finland Crowned World’s Happiest Country For Third Year Running”. 20.03.2020. <https://www.independent.co.uk/travel/news-and-advice/finland-happiest-country-united-nations-world-happiness-report-a9414201.html>
28. “Helsinki Harbour Rail” (b.t.) https://en.wikipedia.org/wiki/Helsinki_harbour_rail
29. David Bravo. (2018). “‘Baana’: Pedestrian and Bicycle Corridor.” <https://www.publicspace.org/works/-/project/h241-baana-pedestrian-and-bicycle-corridor>
30. <https://www.woodarchitecture.fi/projects/allas-sea-pool>
31. “Löyly / Avanto Architects” 30.06.2016. ArchDaily. <https://www.archdaily.com/790432/loyly-avanto-architects>
32. “Cafe Birgitta / Talli Architecture and Design” 19.02.2015. ArchDaily. <https://www.archdaily.com/596409/cafe-birgitta-talli-architecture-and-design>

VIA GREEN

Şehrin ana hatlarından birinde yer alan bu yapı; kullanıcısına kentin avantajlarını sunarken, tasarımıyla sakin bir ortam sağlayarak benzerlerinden ayrılıyor.

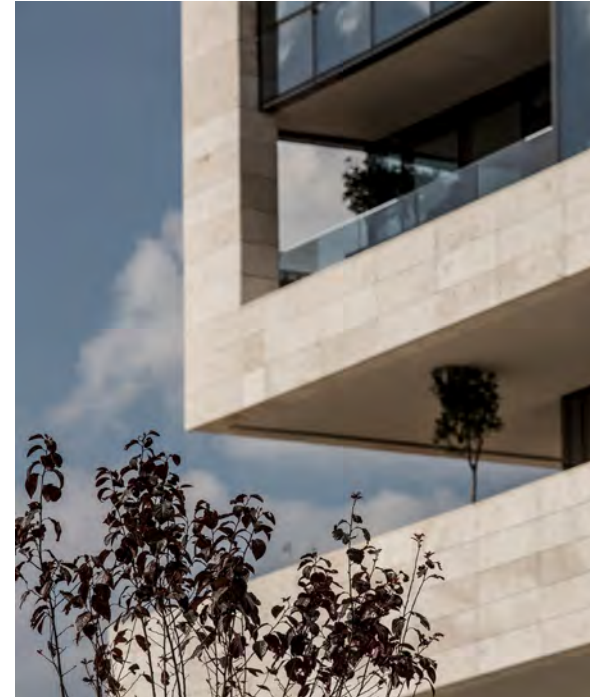
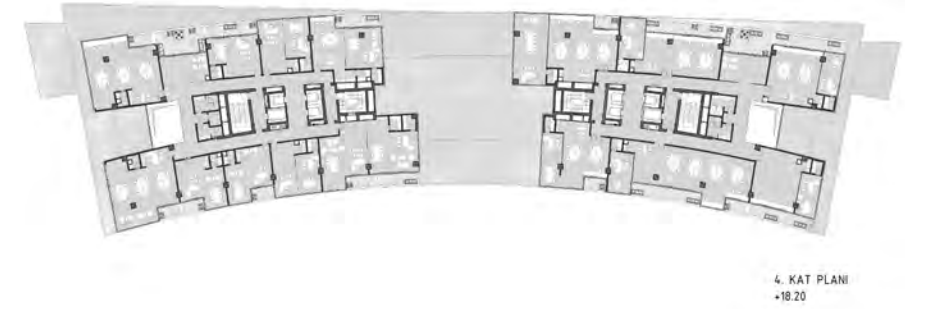
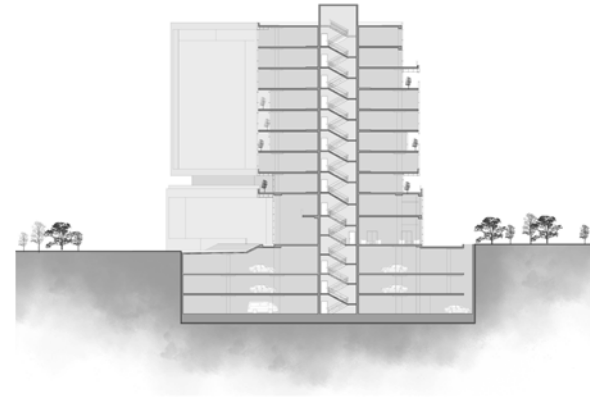
Ankara'nın en önemli arterlerinden biri olan Eskişehir yolu üzerinde yer alan Via Green genel kütle kararları, araziye oturumu ve mekan-sal kurgusu itibarı ile farklı olmayı hedefleyen bir proje olmuştur.

Kullanıcılarının Eskişehir Yolunun karmaşasından uzak ancak ODTÜ ormanının sakinliğine yakın bir ortamda yaşamalarını sağlamak amacı ile yüzünü ormana dönmüş, ancak Bulvardan da kaçan bir tavır içerisinde şekillenmiş olan kütle, iç bükey yapısı ile dikkat çekmektedir. Bu iç bükey yapı ile oluşturduğu kamusal alan ile bina, şehre de katkı sunmaktadır.

Böylelikle kullanıcılar yoğun bir aks üzerinde aktif iş ve şehir hayatının içinde, ve aynı zamanda sakin bir çalışma ortamında bulunma şansı yakalamış olacaklardır.

Gerek iki yapı bloğunun arasında bulunan boşluklarla ve gerekse de cephelerin tamamına yayılmış irili ufaklı oyuklarla bina, insan ölçeğine yaklaşırken aynı zamanda da kullanıcılarına, yeşil ile iç içe olabilecekleri, nefes alabilecekleri yarı açık hacimler sunmaktadır.

Ofis alanlarında bina içinde tasarlanmış boşluklar ve galerilerle ferah bir çalışma ortamı oluşturmakla beraber modüler mekan organizasyonu ile kullanıcıların ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir mekan yapısına sahiptir.

Projenin Yeri : Eskişehir Yolu / Ankara
Mimari Ekip : Cansın Yetkin, Abdülkadir Toyran, Esmâ Gül Alp, Melike Soyal, Özgür Öztürk
İşveren : Bayraktar İnşaat
Proje Tarihi : 2012
Yapım Tarihi : Devam Ediyor
Arsa Alanı : 10.000 m²
İnşaat Alanı : 45.000 m²

DALSAN YÖNETİM BİNASI

Önde gelen inşaat malzeme şirketlerinden biri olan Dalsan'ın yönetim binası; şirketin değerlerini yansıtan tasarımının yanında malzeme kullanımıyla yapı ihtiyaçlarının nasıl karşılanabileceğinin iyi bir örneği...

Mimarlık sadece gündelik hayat içinde gerçekleşen eylemlere zemin oluşturacak mekanlar üretmez. Bu eylemlere anlam yükleyecek ortamların var edilmesi de sorumluluk alanına girer. Hatta varlığını işlevsel bileşenlerin ötesinde temsil ettiği değerler üzerinden kurar. Zamanla tasarımda üretilen anlamlar mekanın kullanım amacıyla birbiri içinde eriyen sarmal bir bütün olarak işlevin vazgeçilmez bileşeni olur. "Mimarının İşlevi" gücünü bu bütünden alır.

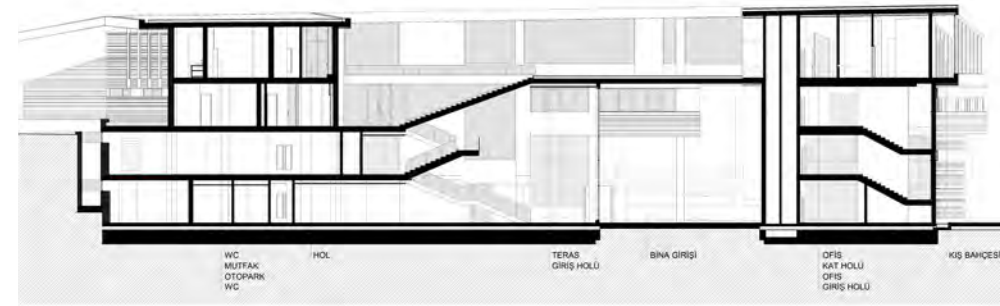
Dalsan Yönetim Binasında şirketin kurumsal kimliği tasarımın merkezine yerleştirilerek kurgulanmıştır. Tasarımda, şirket değerlerinin temsili ön kabul olarak benimsenmiş ve tasarımcılar tarafından kendi mimari yaklaşımları ile yorumlanmıştır. Yapı şirketin yönetim kadrosu için çalışma ortamı sunarken, hem şirketin temsil ettiği değerlerin hem de ürettiği ürünlerin geliştirildiği ve sergilendiği bir gösterge nesnesi olarak da varlığını sürdürmektedir. Burada tasarımcının rolü, tüm bileşenleri ile yapının işlevini bir yere, biçime ve ruha kavuşturmak olarak tanımlanabilir.

Yapı Ankara'nın İncek bölgesinde yaklaşık 4.000 m2 büyüklüğünde üçgen bir arsa üzerine yerleşmiştir. Dalsan Yönetimi uzun yıllar İskitler Sanayi Bölgesindeki kendi binasında çalışmalarını sürdürmüştür. Dönüşüm planlamaları üzerine yaygınlaşan kentsel spekülasyonlar sonucu bölgenin geleceğinin belirsiz olması ve giderek çöküntü alanına dönüşmesi vb. nedenlerle merkez binasını taşıma kararı almıştır. Araştırma ve değerlendirmelerin sonucunda Ankara'nın çeperinde gelişmekte olan İncek bölgesine taşınmakta karar kılınmıştır.

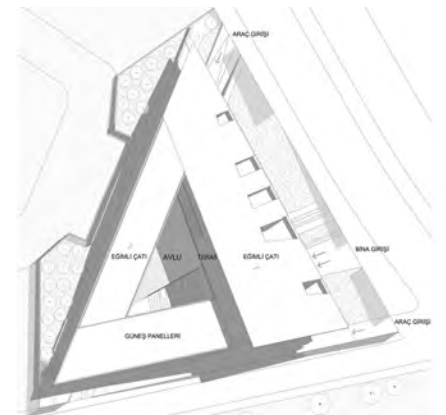
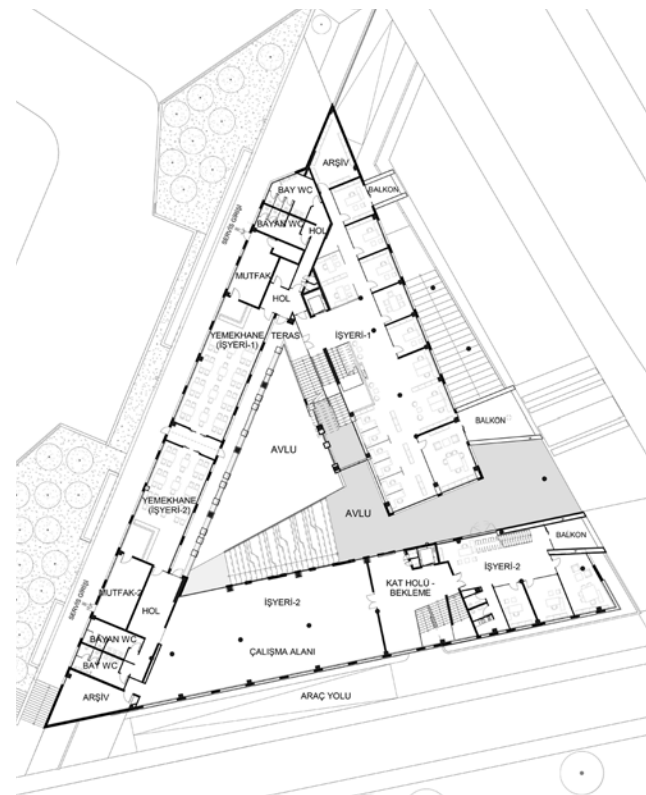
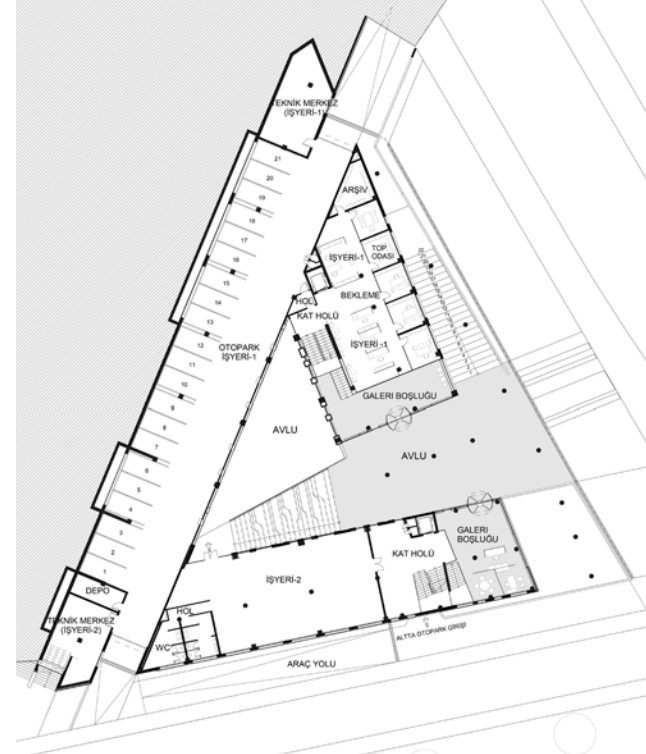
Kentte yüksek yoğunluklu yerleşimlerin pıtrak gibi çoğaldığı bir dönemde İncek bölgesi daha az yoğunluklu ve rant amacı gütmeyen şirketlerin özellikle yönetim binaları için tercih ettiği bir çevre olarak öne çıkmaktadır. Arsanın bulunduğu konum, çevre yolu bağlantılarına ulaşılabilirliği nedeniyle, şirketin Ankaranın Bala ilçesindeki fabrikasına ve Ankara dışındaki diğer üretim alanlarına erişimi de kolaylaştırmaktadır.

A-A KESİTİ
1 : 100

B-B KESİTİ
1 : 100

Atılım Üniversitesinin karşısında, kısmen yeni sayılabilecek bir yerleşim bölgesinin çeperinde, ancak yakın gelecekte planlanan yerleşim öngörü alanlarının da sınırında bir köşe parsel üzerinde konumlanan yapı şimdiden çevresini dönüştürmeye başlamıştır. Şimdilik arsanın hemen önünde sonlanan ana yol Gölbaşı ilçesine bağlantılı olarak imar planında yer almaktadır. Fiziki ve sosyal çevrenin tam belirginleşmemesi ve arsanın üçgen yapısı yer ile ilgili en önemli kısıt olarak tasarımı yönlendirmiştir. Tasarım düşüncesini ve sürecini yönlendiren kararlarda yapının baskın biçimi ve çağdaş mimari kodlarıyla gelecekte oluşacak çevreye referans olması öngörülmüştür.

Şirket kimliği ile bütünleşmek ve tüm yapıyı şirketin ürettiği malzemelerin uygulamalı gösterimi için bir showroom olarak kullanmak hedeflenmiştir. Dalsan tarafından üretilen malzemelerin ve yapım sistemlerinin inşa edilerek geliştirilmesi tüm tasarımda ve yapım süreçlerinde ön kabul olarak benimsenmiştir. Bina bu malzemeler ile gerçekleştirilen yapım sistemleri için ARGE (araştırma, geliştirme) merkezi olarak kabul edilmiş, tasarımda ve inşaatta deneysel uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Bu özellikleriyle yapı, inşaat ve inşaat sonrasında, uygulama ve detay geliştirme laboratuvarı olarak değerlendirilebilir. Buradan elde edilen

edilen “know-how” ve çıktılar tasarımda, ürün geliştirmede, üretimde, uygulamada ve uygulayıcı eğitimlerinde kullanılmaktadır.

Şirketin ana çatısı altındaki Dalsan Alçı ve Dalsan Yatırım için ayrı ayrı iki bağımsız birim tasarlanmıştır. Sosyal donatı, güvenlik, servis birimleri, otopark vb. ortak kullanımı öngörülen birimler ortak tek işletme halinde çözümlenmiştir. Üçgen arsanın da biçimsel yönlendirmesi kullanılarak, birimler bağımsız iki kol-da tasarlanmış, ortadaki üçüncü kola ise ortak sosyal donatılar yerleştirilmiştir. Bölümlerin ayrışması, arsanın derinlik problemi ve tüm hacimlerin temiz hava ve doğal ışık olanağına sahip olabilmesi için orta bölümde yine üçgen bir avlu tasarlanmıştır. Böylece her üç koldaki programın avluya doğru genişmesi ve aynı zamanda kontrollü bir ortak dış mekan kullanım olanağı yaratılmıştır. Girişte çeperlerden başlayan bu dış mekan kullanımının avludan üst katlara doğru sarmal bir şekilde uzayarak çatıda devamlılığı sağlanmıştır. Bu süreklilik yapının hem biçimde hem de kullanımda tek bir bütün olarak var olmasını görünür kılmıştır.

Dış mekandaki akışkan sürekliliğin yapı içinde de sürdürülmesi benimsenmiştir. Esnek kullanıma olanak sağlayan çalışma alanları, açık ofis ve özelleşmiş odalar/bölmeler çalışanların gereksinmesi doğrultusunda belirlenmiş ve dengelenmiştir. Mekanların düşeyde ve yatayda birbirine geçişleri için gereken alanlar dolaşım alanı olarak özelleşmemiş, çalışma ve serbest kullanım alanlarının akışına bağlanmıştır. Böylece değişen paradigmlar doğrultusunda ortaya çıkan çağdaş ve sürdürülebilir çalışma modelleri ile uyum olanağı yaratılmıştır.

Tasarımın en önemli kabullerinden birisi, şirketin ürettiği malzemeler için bir uygulama, ARGE laboratuvarı oluşturulması, diğeri ise ekolojik ve sürdürülebilir bir yapı elde edilmesidir. Bu konuda tüm yapı malzemeleri sektöründe farkındalık yaratmak, öncü ve örnek olmak hedeflenmiştir. Sağlıklı mekanlar, doğal ışık, sürekli temiz hava, enerji tasarrufu, kendi enerjisini üretmek, düşük karbon salınımı ve minimum kaynak israfı mimari tasarımın sorunsallaştırdığı çağdaş hedeflerdir.

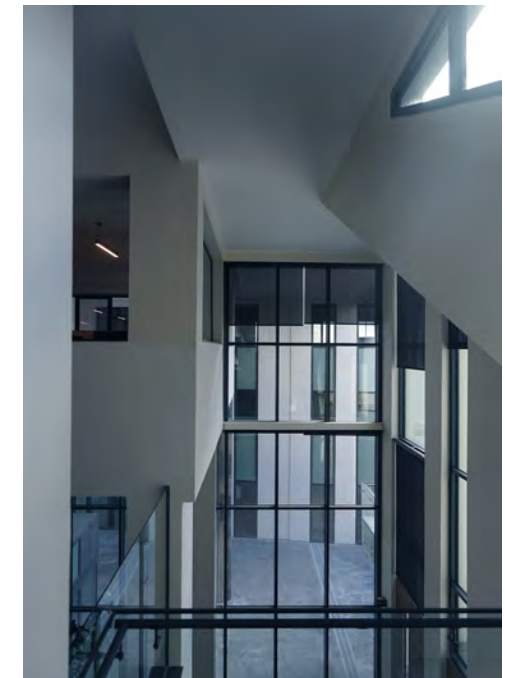
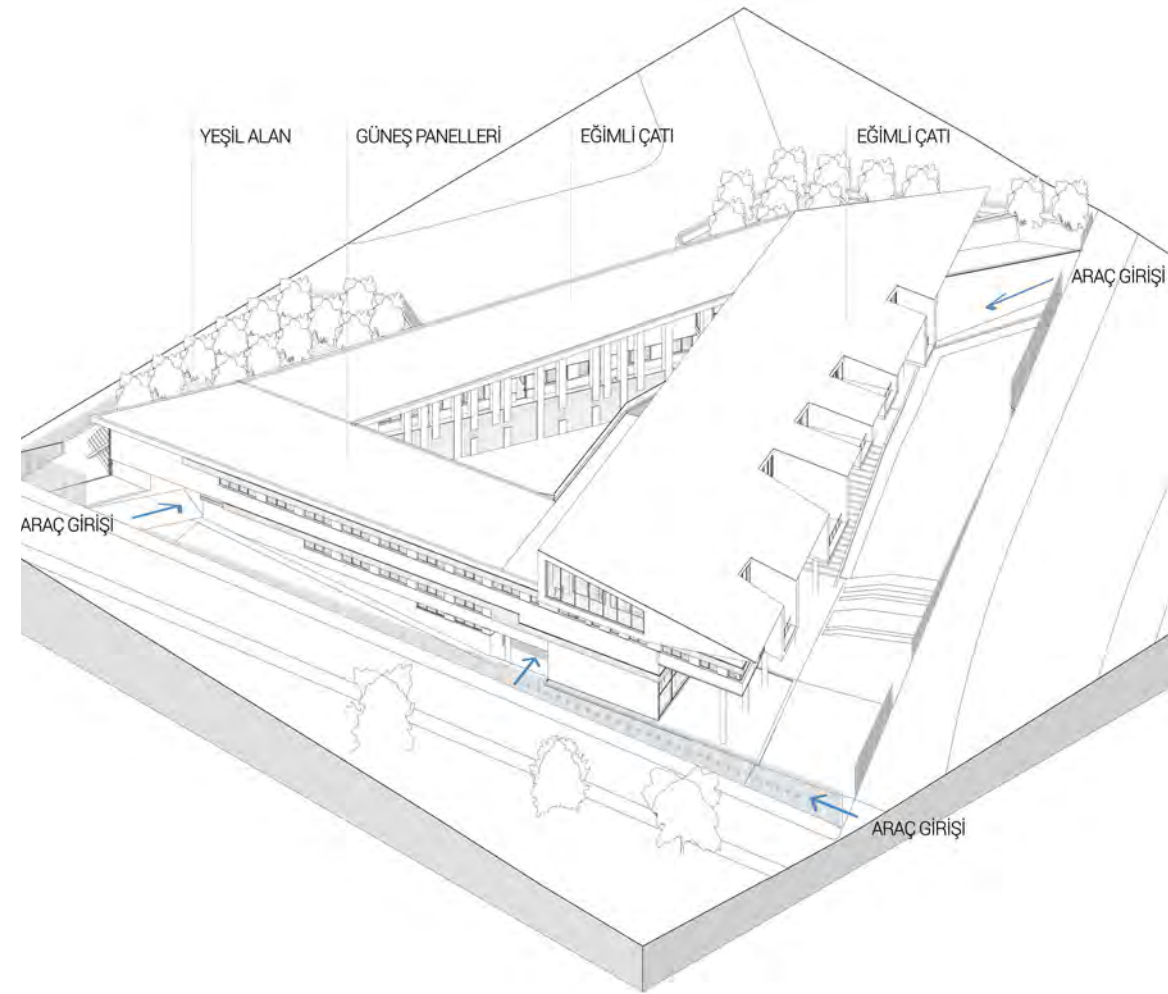
Bu amaçla, Dalsan tarafından geliştirilen duvardan ısıtma/soğutma sistem çözümleri, yine firma tarafından geliştirilen kuru duvar yapım sistemlerine entegre edilmiştir. Kuru duvar sistemleri tasarıma özgürlük kazandırırken inşaat sürecini de daha endüstriyel bir edime dönüştürmektedir. Ayrıca dış duvarların incelenmesi nedeniyle iç mekanlarda ilave kullanım alanları ortaya çıkmaktadır. Kullanılan iklimlendirme sistemi ise açık ofis kalabalığının ve bilgisayar yoğunluğunun neden olduğu kirli havanın havalandırma sistemi ile mekanda dolanımını ortadan kaldırmaktadır. Nefes alan duvarlar ve homojen ısıtılıp soğutulabilen hacimler sayesinde yazın veya kışın herhangi bir yapay havalandırma veya klima sistemi gereksinimi oluşmamaktadır.

Tasarımda bu iklimlendirme ve inşa sistemlerine göre biçim arayışlarına yönelinmiştir. Yapıyı sarmalayan kabuk, cephenin kaplanması yerine cepheden çatıya uzanan katmanlı bir deri olarak ele alınmıştır.

Yapının enerji ihtiyacını karşılamak için Dalsan tarafından üretilen fotovoltaik güneş panellerinin kullanımı tasarımın diğer önemli ön kabullerindendir. Güneşten daha verimli enerji elde etmek amacıyla yapının çatısı güneş verimliliği ve gölgelemeler gözetilerek eğimlendirilmiştir. Bu eğimli çatı ve güneş panelleri çevre ile birlikte mimari peyzaj olarak bütünleşmektedir.

Özellikle son günlerde yüzleşmek zorunda kaldığımız salgın sürecinde, yapılarda doğal iklimlendirme olanağının önemi daha da belirginleşmiştir. Ayrıca kaynakların verimli kullanılması sadece inşa aşamasında değil, işletme giderleri üzerinden de değerlendirilmek zorundadır. Bu bilincin oluşması ve yaygınlaşması tasarımcıdan malzeme üreticilerine kadar tüm inşaat sektörünün sorumluluğundadır. Tüm aktörlerin birlikte çözüm üretmesi kaçınılmazdır.

Dalsan Yönetim Binasında benimsenen tasarım ilkeleri, mimarinin görünenin ötesinde tüm bileşenleri ile bir bütün olduğu kabulüne dayanır. Özü ve biçimi ile mimari edimin şiirselliği bu “bütünün işlevi”nde saklıdır.

Projenin Yeri : İncek / Ankara
Proje Müellifi : Azaksu Mimarlık
Tasarım Ekibi : Adnan Aksu, Zehra Aksu, Ezgi Başar, Nesli Naz Aksu

Yapımcı : Nurem İnşaat A.Ş.
Statik : Kınacı Mühendislik
Mekanik : Yımt Mühendislik
Elektrik : Özay Mühendislik
Proje Yılı : 2014
İnşaat Bitiş Yılı : 2016
İnşaat Alanı : 5050 m²
Proje Alınış Yöntemi : Teklif

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ HİZMET BİNASI

*Bir yerel yönetim binası olarak
tek düzelikten uzak,
geçişken ve değişime açık bir tasarım.
Doğal unsurları göz önünde bulunduran
zeki iç alan çözümlmeleriyle sadece
çalışma yeri olmanın ilerisine geçerek bir
kamu alanı olmayı başarmış bir yapı.*

Binaya Yaklaşım (Fotoğraf: Cemal Emden)

Yerel yönetim binaları şehirlerin önemli kamusal odaklarından biridir. Esas işlevi kamuya hizmet olan bu yapıların gerek kent içindeki konumları gerekse yakın çevreleriyle kurdukları ilişki ve oluşturdukları kentsel mekân, mimari tasarımları için önemli konulardandır. Diğer yandan çoğunlukla bu tür yapılara atfedilen anlamsal roller, kamu idaresinin temsili ve yönetim anlayışının ifadesine yönelik yorumları bir tasarım meselesi haline getirir. Dünyada ve Türkiye’de farklı dönemlerde kamu yönetimine hizmet eden yapıların bir uçta devletin gücünü ve otoritesini gösterme aracı, diğer uçta ise demokratik ve şeffaf yönetim anlayışının ifadesi olma hedefi, tasarımdaki bu tür yorumların örneğidir. Özetle, yerel yönetim yapılarının tasarımı kentle ilişkiden temsiliyet rolüne uzanan geniş bir yelpazede nesnel ve anlamsal katmanlar içerir.

Konunun genel çerçevesine ilişkin bu temel tespitler ışığında, Antalya Büyükşehir Belediye Hizmet Binasının tasarımıdaki ana hedefler; anıtsal ve ikonik bir karakter kazanmaksızın kent içinde referans noktası oluşturabilecek imgesel bir değer oluşturmak, şehrin gündelik hayatında farklı roller üstelenebilecek bir kamusal mekan elde etmek, yapı içinde ve dışında sosyal ve kültürel işlevlere ev sahipliği yapabilecek esnek kullanımlı açık, yarı açık ve kapalı mekânsal imkanlar sunmak olarak özetlenebilir.

Yapının yer aldığı arsa üzerindeki konumlanışı, iklimsel ve diğer fiziksel çevre verileri dikkate alınarak bağrında güçlü bir dış mekân oluşturacak şekilde geliştirilmiştir. Kitlesel biçimleniş, üstten bakan göze hitap eden bir kitle kompozisyonu anlayışının değil, mekânda yer alan insanın görüş, algı ve deneyimini önde tutan bir yaklaşımın ürünüdür.

Giriş Holü: çatı ışıklıkları (Fotoğraf: Cemal Emden)

Hizmet Birimleri Holü Doğal Işık (Fotoğraf: Hüseyin Kahvecioğlu)

Batı Cephesi (Fotoğraf: Cemal Emden)

Bu yaklaşımla oluşturulan meydan, ana ulaşım hattı üzerinden yaya erişimi, bitişik parselde yer alan mezarlığın yeşil dokusu, çevredeki niteliksiz yapıların görsel olarak perdelenmesi gibi konuların değerlendirilmesi ile şekillenmiştir. Bu giriş meydanı gerektiğinde farklı açık alan aktiviteleri için kullanılabilen bir kamusal mekân niteliğindedir. Binaya toplu taşıma araçlarıyla gelenleri ana giriş holüne eriştiren kolonatl yol gölgelikli ve doğal hava akımının sağlandığı yarı açık bir mekân olmanın yanında yine farklı aktiviteler için kullanılabilen özelliklere sahiptir. Bu mekân ile ana meydana uzanan yansıtma havuzu, kolonatl yol için serinlik kaynağıdır.

Yapının çift katmanlı kabuğu bir yandan güneş kontrolü ve gün ışığından yararlanma gibi yapı fiziğine yönelik işlevler üstlenirken, aynı zamanda binanın görsel ve imgesel karakterinin taşıyıcısıdır.

Cephe dış katmanının oluşturan beyaz prekast elemanların sahip olduğu farklı açılardaki düzlemsel yüzeyler, güneş ışığını farklı açılarla karşıladıkları için aynı gün ışığı altında farklı tonlarda görünmektedir.

Dış katmanla iç katman arasındaki boşluk bir yanda güneş kontrolü ve hava akımı için hacim oluştururken, diğer yandan derinlikli bir gölge – ışık hareketine imkân sağlamaktadır.

Binanın ana giriş holü, tüm katlar boyunca yükselen bir atriuma açılmaktadır. Burası bir anlamda binanın kalbi niteliğindedir. Bu hol tüm katlardan algılanmakta, gerektiğinde sergi, dinleti, performans ve benzeri

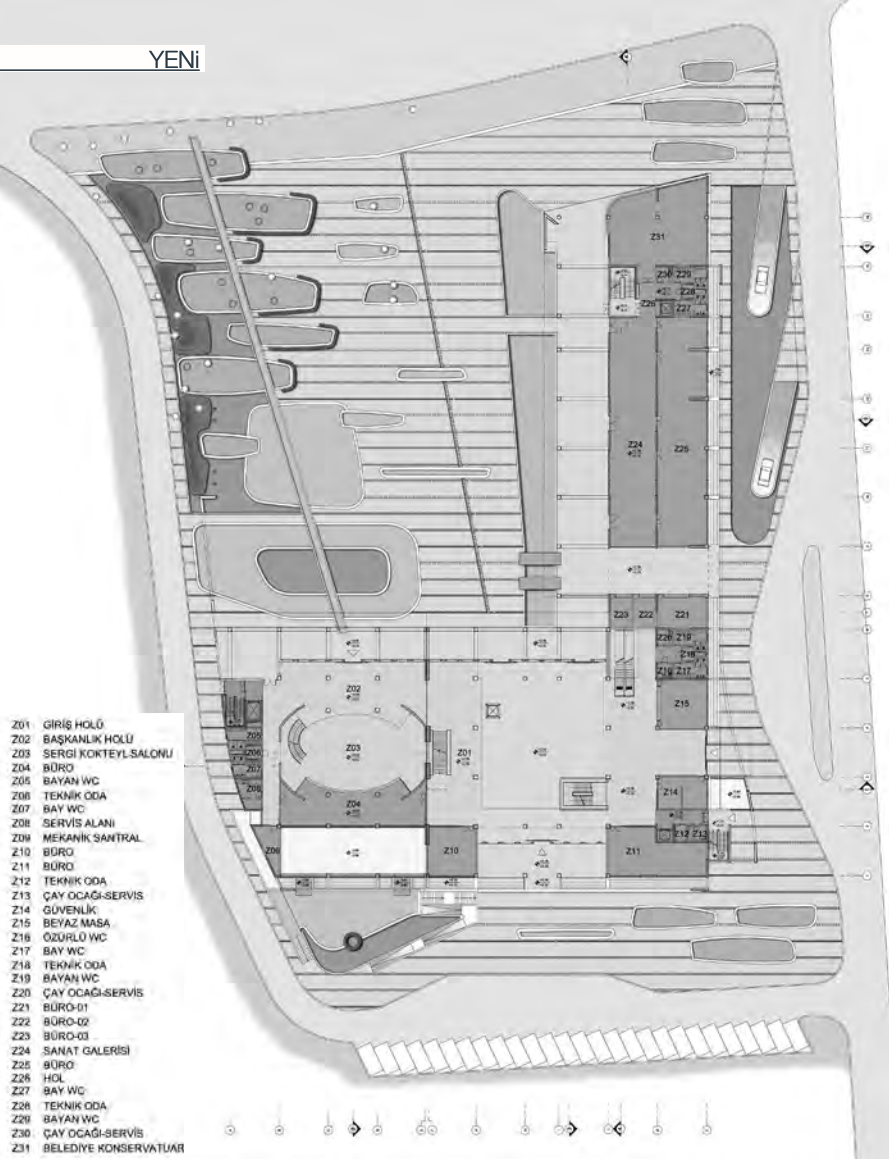
pek çok aktivite için kullanım potansiyeli sunmaktadır. Atrium, güneş ışığının kontrollü bir şekilde iç mekâna alındığı dingin bir ortama sahiptir. Çatıda konumlanan ve dört ayrı yöne bakan dokuz çatı penceresi, günün farklı saatlerinde farklı yönlerden güneş ışığını galeriye taşır.

Böylece kontrollü bir doğal aydınlatma sağlanırken, iklimsel açıdan Antalya güneşinin iç mekânı olumsuz etkilemesinin önüne geçilir.

Ana giriş holünden, hizmet birimlerinin bulunduğu katlara akıcı bir sirkülasyon sağlamak için yürüyen merdivenler kullanılmıştır. Katlardaki tüm sirkülasyon alanları çatı veya cephelerden kontrollü bir şekilde doğal ışık alarak, dış mekânın hissedileceği şekilde kurgulanmıştır. Böylece hem doğal aydınlatmadan azami ölçüde yararlanılmakta, hem de dış mekanla ilişki sürdürülmektedir.

Hizmet birimlerinin yer aldığı ofis mekânlarının tasarımında, Antalya’nın etkili iklimsel özellikleri ile dengeli bir ilişki kurmak, gün ışığından en üst düzeyde yararlanmak, doğal havalandırma olanaklarını kullanmak, ekonomik donanımlarla canlı ve nitelikli bir çalışma ortamı sağlamak, zaman içinde sık sık değişmesi muhtemel dinamik kurumsal yapılanmaya uyum sağlayabilecek esnek mekânsal çözümler üretmek gibi amaçlar etkili olmuştur.

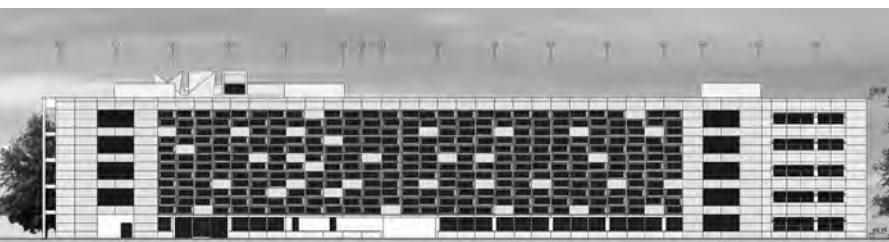
İç mekânın genel karakteri, resmi bir kurum veya bir ofis yapısı tipolojisinden çok, boyutları ve birbirleri arasındaki akışkan geçişler ile dış mekânın iç mekânlardaki uzantısı olma amacını yansıtmaktadır.

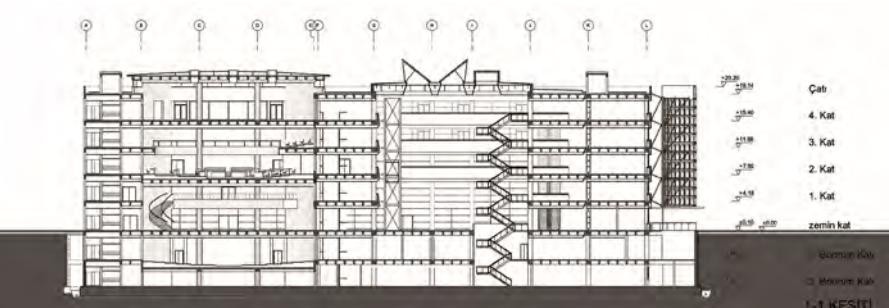
Zemin Kat Planı

Kuzey Görünüşü

Doğu Görünüşü

Kat Holünden Atriuma Bakış (Fotoğraf: Cemal Emden)

Cephe Detayı (Fotoğraf: Cemal Emden)

Mimari Proje	: Nurbın Paker Hüseyin Kahvecioğlu
Uygulama Projesi	: MONO Mimari Tasarımlar
Mimari Proje Ekibi	: Esra Sönmez, Elçin Kara, Melis Nur İhtiyar, Dilan Yüksel, Arda Oral, Koçak Danila Sironi, Salvatore Diana
Statik Projeler	: İPEKAR Mühendislik
Mekanik Projeler	: TANTİRÖVER Mühendislik
Elektrik Projeler	: CEDETAŞ Mühendislik
İşveren	: Antalya Büyükşehir Belediyesi
Proje-İnşaat Tarihi	: 2006/2008 - 2008/2017
İnşaat Alanı	: 36.000 m ²
Maket	: Atölye K – Murat Küçük
Fotoğraflar	: Cemal EMDEN Hüseyin KAHVECİOĞLU

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ YENİ HİZMET BİNASI

DR. ZEYNEP ESENGİL CEYLAN

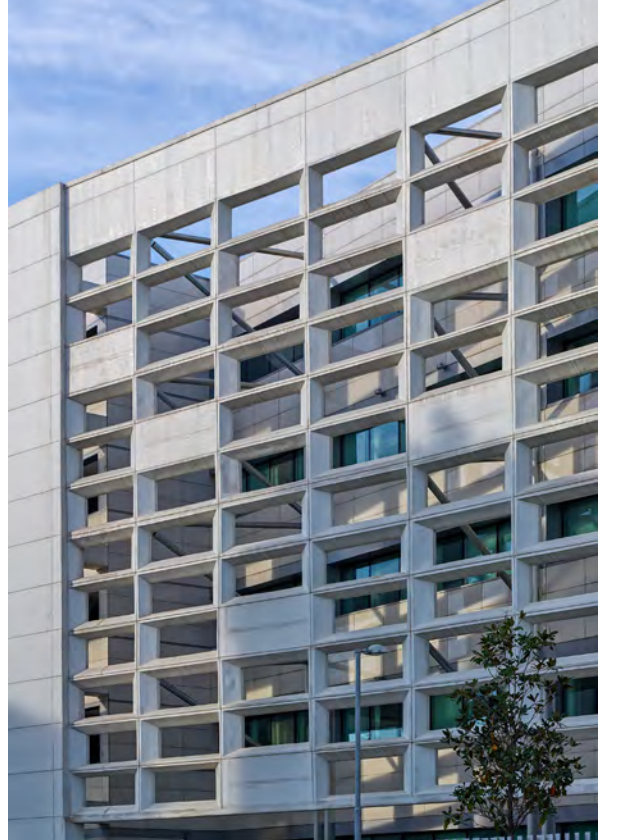
Yeni Belediye Hizmet Binası arazisi güneyde geniş bir alana yayılan şehir mezarlığına, doğuda geleneksel kent merkezinin çeperinde kalan ve günümüzde mahalle dokusunu kaybetmiş konut alanına komşudur. Arazinin kuzeyinde ise kentin doğu-batı ilişkisini kuran ve alt geçitlerin eklenmesiyle akışı daha da yoğunlaşan ana taşıt aksı yer alır. Bu aks kuzeydeki yerleşim alanlarıyla kent merkezinin ilişkisini keskinleştirmektedir. Bununla birlikte, arazinin bölgedeki önemli yaya akslarının dışında kalması ve yakın çevrede gece kullanımını destekleyecek işlevlerin olmaması belediye arazisinin mesai saatleri dışında ıssız kalmasına neden olur.

Arazi koşulları yapının konumlanmasında belirleyici etken olmuştur. Yapı, güney ve doğuya sınır oluşturmuş, giriş meydanı kuzey yönüne açılmıştır. Bu alan kentliye yönelik etkinliklerle güçlendirilecek potansiyele sahip bir sosyalleşme alanı niteliğindedir. Binaya toplu taşıma araçlarıyla gelenleri ana giriş holüne davet eder. Ancak yoğun trafik aksı kent meydanı potansiyeline sahip bu kentsel boşlukla yaya ilişkisini keser. Arazinin konumu, bu alanın günün her saati içinden geçip gidilen, oturulan, beklenen veya dinlenilen bir kentsel/sosyal boşluk olmasının önüne geçer. Yaya veya toplu taşıma araçlarıyla gelenleri ana giriş holüne gölgelikli ve doğal hava akımının sağlandığı yarı açık, kolonatl yol ulaştırır. Mimari projede, bu yola paralel şekilde uzanan sanat galerisi yer almaktadır. Oysaki günümüzde belediye yönetimi bu alanı gerektiği gibi kullanmamaktadır. Planlandığı şekliyle kullanıldığında bu aks, yayayı giriş holüne ulaştıran kolonatl bir kültür aksına dönüşecektir.

Giriş mekânı, doğal şekilde aydınlatılmış, net dolu - boş hacimsel hareketlerle oluşmuş dingin bir ortamla karşılar. Giriş, danışma ve bekleme alanı tüm katlar boyunca yükselen bir atrium olarak tasarlanmıştır. Atriumla ilişkilenen sirkülasyon alanları; ona açılan hizmet birimleri ve çalışma ofislerini geniş bir perspektifle algılamayı ve görsel sürekliliği beraberinde getirir. Tüm sirkülasyon alanlarının çatı ve cephelerden kontrollü bir şekilde doğal ışık alması yapay aydınlatma kullanımını azalttığı gibi iç ve dış ortam arasındaki birlikteliği sağlar. Yapının sahip olduğu mekân kurgusu sayesinde barındırdığı yoğun programa karşın her ofis doğal biçimde aydınlanır. Kullanıcıları için insan merkezli, sakin bir çalışma ortamı sunar. Bu özellikleriyle bina kentlinin hali hazırda görmeye alıştığı sıkıcı ve alışıla gelen kamu yapısı algısından çok farklı bir yerde durmakta, “çağdaş, rasyonel ve yalın bir dille tasarlanmış kamu yapısı” nasıl olmalıdır sorusunun cevaplarını vermektedir.

İç mekân kurgusundaki genel yaklaşım başkanlık bölümünde de devam etmiştir. Ancak yapım sürecinin sonuna yaklaşırken mevcut belediye yönetimi “başkanlık makamı”na yakıştığınan inandığı “daha gösterişli” yaklaşımlarla değişiklikler yapmıştır. Yapı ziyaret edildiğinde bu değişiklikler kolaylıkla fark edilmekte, başkanlık bölümü tasarım yaklaşımıyla diğer birimlerden net biçimde ayrılmaktadır. Her ne kadar kısmi revizyonlar yapılmış olsa da Antalya Büyükşehir Belediyesi Yeni Hizmet Binası mimari dili, güçlü imgesel özelliği, sosyal, kültürel, rekreatif işlevlere olanak tanıyan açık, yarı açık alanlarıyla “başkan” odaklı değil “insan” odaklı bir kamu yapısının Antalya’daki örneğidir.

Birden fazla seçim dönemiyle yönetim değişikliği sonucu yapım sürecinin uzaması, belediye binasının kullanıma açılmadan kentlinin hafızasına yerleşmesini beraberinde getirmiştir. Bundaki birincil etken bina kütle geometrisinin basit kurgusuna karşın cephelerdeki çift çeperli yapısının güçlü imgesel özelliğidir. Gün ışığından yararlanma ve güneş kontrolü sağlama gibi işlevlerin yanı sıra cephe karakteri yapıya dinamik bir anlam kazandırmakta, gece aydınlatmasıyla birlikte kütle yer aldığı dokudan ayrılmaktadır. Bununla birlikte, belediye binası çift çeperli cephesinin tasarım ve yapım şekliyle Antalya kent merkezindeki ilk örneği temsil etmektedir.

Cephe Detayı (Fotoğraf: Cemal Emden)

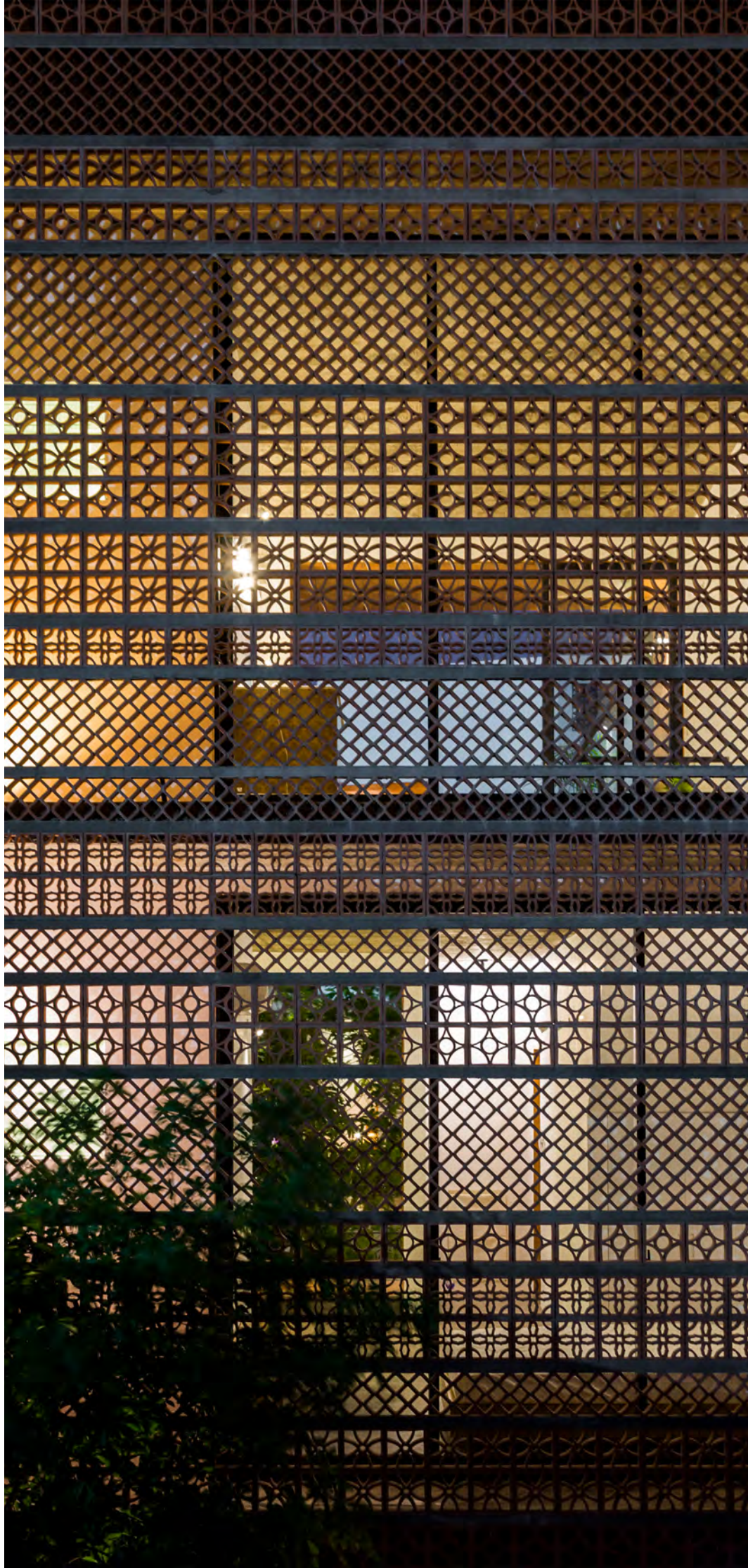

Giriş Holü Atrium (Fotoğraf: Cemal Emden)

BINH THANH'DA BİR APARTMAN

*Binh Thanh' ın yapı kalabalığının içinde
insana nefes aldırın bu tasarım,
coğrafyadan kaynaklanan ihtiyaçları
yine coğrafyanın imkanlarıyla karşılıyor.*

DÜZENLEME VE ÇEVİRİ
SELİN NEVRİM

Açık Alandan Maksimum Fayda

Proje, Ho Chi Minh City'de neredeyse merkezi bir alan olan Binh Thanh Bölgesi'nde yedi odalı küçük bir yapı hakkındadır. Proje alanı, toplam uzunluğu yaklaşık 40 metre olan farklı boyutlardaki birkaç parselin birleştirilmesi ile oluşmuş benzersiz hafif kavisli bir şekle sahiptir. Burası iki veya üç katlı binalarla çevrili, yüksek yoğunluklu bir alandır. Sahanın ilk incelemesinde, "kalabalık şehirde geliş güzel yaratılan kentsel açık alan / boşluk" nedeniyle alanın çok potansiyeli olduğunu hissettik. Bu nedenle, dikkatli bir değerlendirmeye, bu açık "kentsel" alanın hem çekici hem de iyi tasarlanmış, doğal gün ışığından ve rüzgardan yararlanarak açık mekanlardan oluşan bir bina tasarlamak için kullanılabileceği sonucuna vardık.

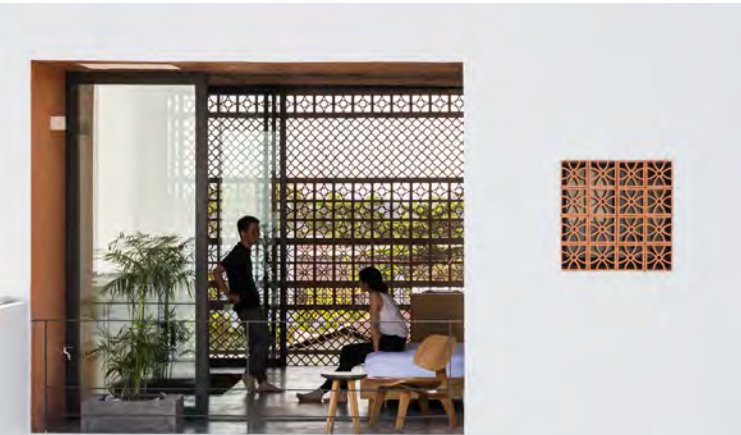
Binanın hacmi yapı yönetmeliğine göre ruhsatlı inşaat sınırının optimizasyonu ile oluşturuldu. Kesitsel perspektif üzerine yapılan çalışmaya dayanarak, binanın ortasına geniş bir açık avlu yerleştirildi ve zemin kattaki bağlantı ile iki kule tarafından U şeklinde bir katı kütle ortaya çıktı. Ayrıca zemin kattaki bahçe alanını açık avluya bağlamak için bir boşluk tasarladık; ilaveten avluya açılan her oda için "Lanai (= yarı açık alan)" hazırladık.

Bu dış mekanlar (açık avlu, bahçe ve Lanai), binanın tamamı için "temiz" hava sirkülasyonu ve derin gün ışığı penetrasyonundan yararlanarak organik olarak

birbirine bağlandı. Dış mekanların çoğu, tropikal bölgede olan dış mekanla derin bir bağlantı kurarak kullanıcıların yaşam tarzını iyileştirmektedir.

Müşterinin talebine göre, düşük maliyetli inşaat için Vietnam'daki yerel malzemeleri kullanmaya çalıştık. Pişmiş topraktan yapılan paravan bloklar Vietnam'da çok popülerdir. Farklı blok modellerini birleştirerek, avluda doğal havalandırma, gölgelendirme yoluyla pasif soğutma kullanan ve aynı zamanda kullanıcı güvenliğini artıran karakteristik bir cephe ve dış mekan tasarladık. Doğal gün ışığı ve doğal havalandırmanın avantajları ile yeşili bol, keyifli bir dış mekan yarattık.

Projenin Adı : Binh Thanh'da bir Apartman
Projenin Yeri : Binh Thanh bölgesi, Ho Chi Minh City, Vietnam
Program : 6 Daireli Apartman
Mimarlık Ofisi : SDA (Sanuki Daisuke Architects)
Mimari Tasarım : Sanuki Daisuke, Nguyen Thi Gia Khuong
Statik : Tam Sau Mechanical and Construction Co., Ltd.
Mekanik-Elektrik : Technical Hung Viet Company Ltd.
Arsa/Bina Alanı : 204.7m² / 161.8m²
Bina yüksekliği : 13.4m, 3 kat
Tasarım Tarihi : Ağustos 2014
İnşaat Tarihi : Mart 2015 – Ekim 2016
Fotoğraflar : Hiroyuki Oki

*İç ve dış mekânı keskin sınırlarla ayıran
bir tasarım anlayışı yerine geçişli bir
tasarıma sahip bu yapı, bulunduğu alanı
lehine kullanarak iç-dış algısını yıkıyor.*

MANZARA EVİ

DÜZENLEME VE ÇEVİRİ
SELİN NEVRİM

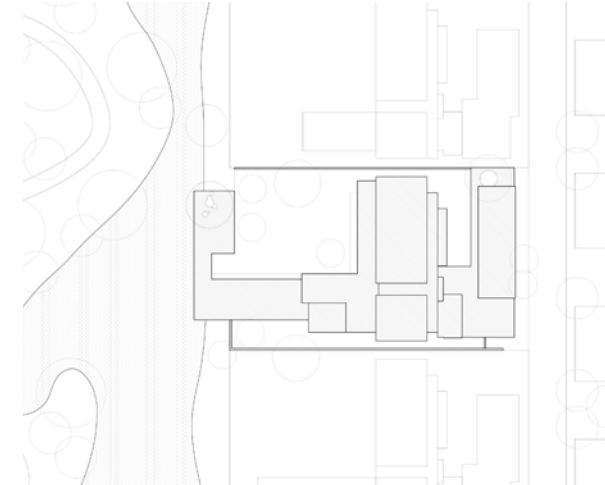

Manzara Evi, sırtını yoğun bir yerleşime dayamış ve yeniden inşa edilmiş bir konut. Hemen önündeki göle yakın geniş bir boşluğa açılan yapı, daha uzaktaki kamusal parka ve güzel peyzajlı bir manzaraya bakıyor.

Tasarımda amaçlanan, ev sahiplerinin güzel ortamın tadını daha iyi çıkarabilmesi için, iç mekân yaşamını dışarıya taşımaktır. Topluluktan uzak özel konumu nedeniyle yapı yarı özel ve yarı açık mekanlar oluşturan avlular etrafında geliştirilmiştir. Avlunun içinde bulunduğunuzda yoğun yerleşimin varlığını görsel olarak algılamak kolay değil; avludan yakından görülenler, göl ve parkın uzaktan manzarasıdır.

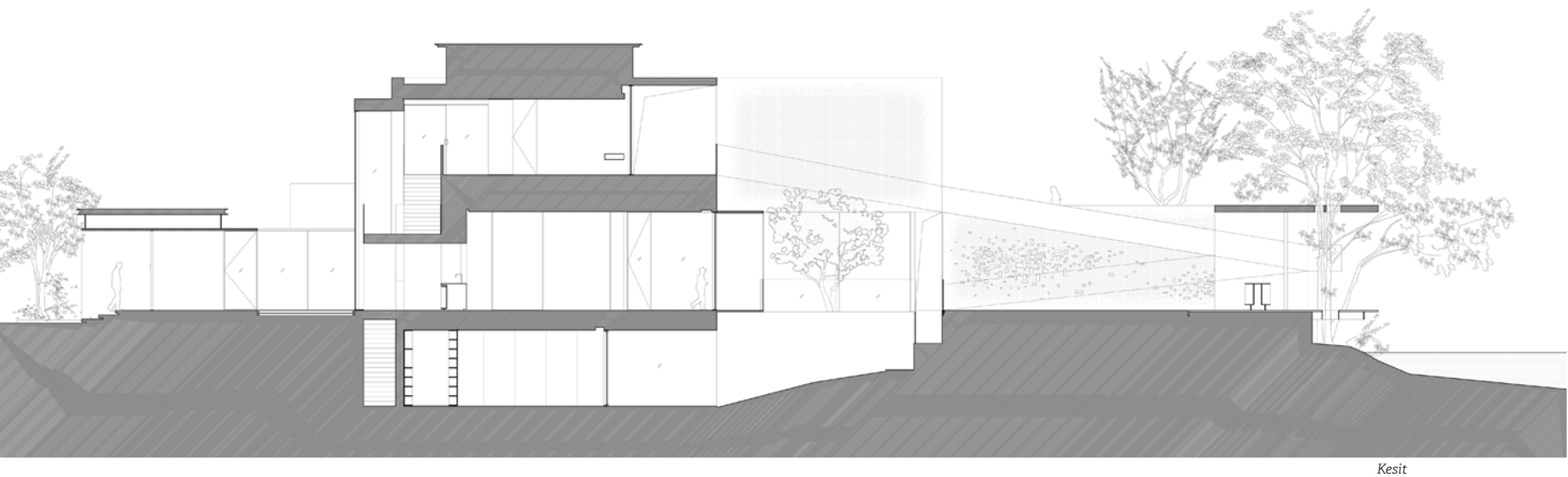
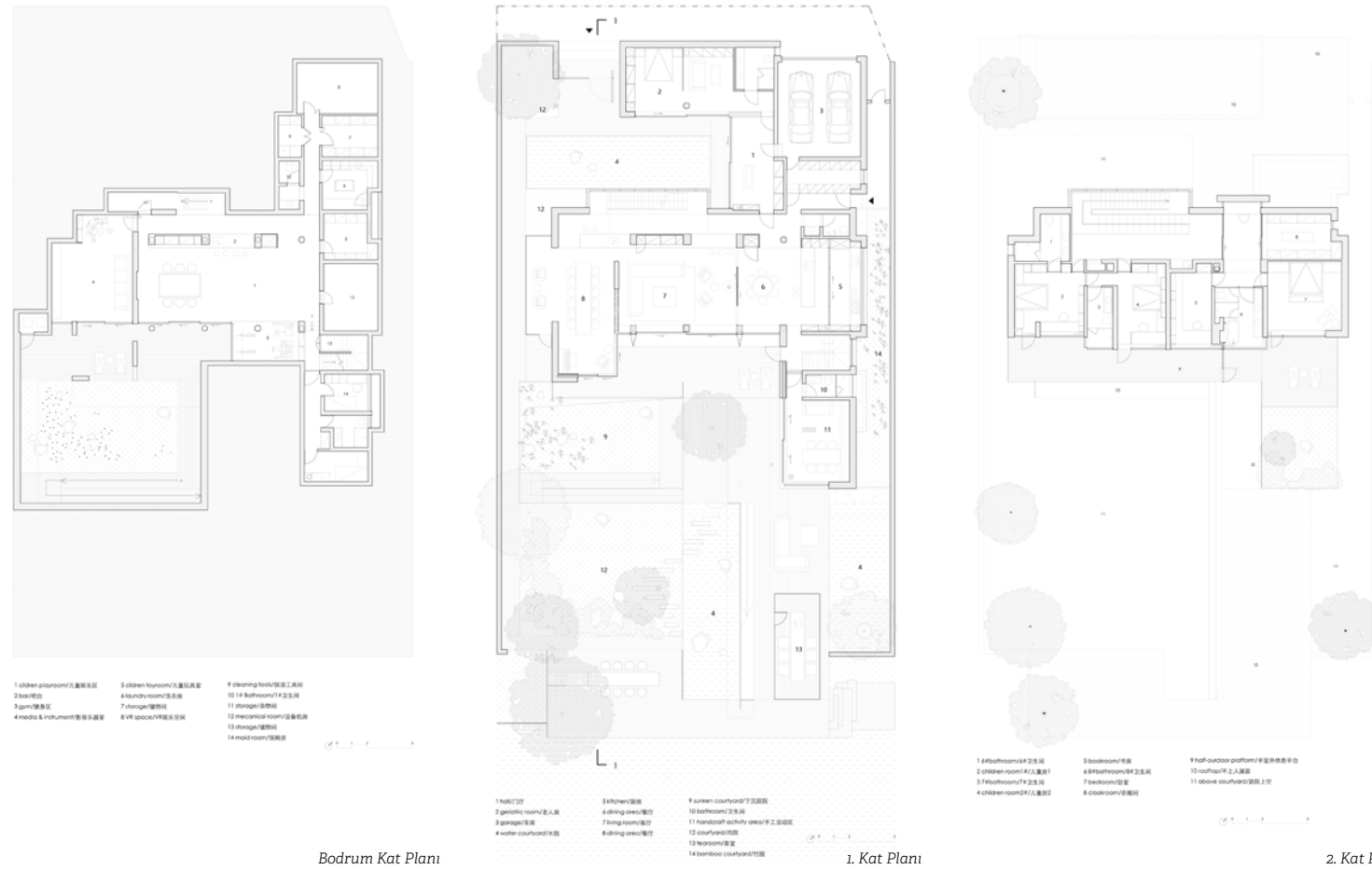
Orijinal binanın manzaraya bakan cephesi, taşıyıcı sistem bırakılarak tamamen açılmıştır. Gölle kadar uzanan uzaktaki park manzarasının kesintisiz bir düzlemde planlanmasıyla dış mekana tenteler, yaşam platformları ve rampalar eklenmiş, orijinal halinde izole edilmiş iç mekân dış mekana yönlendirilerek yatay bir peyzaja doğru genişletilmiş, iç yaşam alanı hissi avluya doğru genişletilmiştir.

Batık avlu, bodrum kat alanı ile ikinci katı sürekli ve üç boyutlu peyzaj sistemine entegre eden ve zemin üzerindeki peyzajla yakından bağlantılı eğimli bir alan olarak tasarlanmıştır. Yapının diğer üç tarafı, yerleşimi koruyarak sadece peyzaja sahip bir mekân atmosferi oluşturan avlu duvarı ile çevrelenmiştir. Bütün bunlar, kapalı yaşamın doğaya dönmesine izin vermeyi ve doğayı yeniden hissetmeyi amaçlamıştır.

Vaziyet Planı

Projenin Adı : Manzara Evi
Projenin Yeri : Pekin, Çin
Mimari Tasarım : TAOA
Tasarım Ekibi : Tao Lei, Kang Bozhou, Chen Zhen, Zhao Weixin, Zhou Yumuling
Ekip Başlı Mimar : Tao Lei
Danışman : Wang Qinghai
Peyzaj Tasarımı : TAOA
İç Mekan : TAOA
İnşaat : Team Sheng Changwei
Tamamlanma Yılı : 2019
Fotoğraflar : Tao Lei

Berlin İzlenimleri 2019

İLHAN KURAL

Berlin, sahip olduğu kültür, sanat yapıları ve etkinliklerin yanı sıra ikonik modern mimari örnekleri ile de görülmesi gereken bir kent; ama bu zenginliği görebilmek, inceleyebilmek ve yaşayabilmek için insanın zamanını önceden planlaması gerekiyor. Berlin kısa bir süreye sığdırılabilecek bir kent değil...

Berlin ilginç bir şehir; çoğu Avrupa başkentinden farklı olarak şehre formunu veren güçlü bir mekansal kent kurgusunun veya belleğinizde bir kent imgesinin oluşmasını sağlayacak bir plan şemasının olmadığını veya en azından şehrin size bu algıyı vermediğini düşündürüyor.

Dört milyona yaklaşan nüfusu ile Avrupa Birliği ülkeleri içindeki en kalabalık şehirlerden birisi olan Berlin, çok sayıda ve hepsi de önemli sayılabilecek mimarlık eserini barındırıyor; ancak oldukça yaygın oluşu ve eserlerin çoğunun da dağınık olması nedeniyle hepsini kısa bir sürede görebilmek pek olası değil.

Kentin ilk oluşumu, 13. yüzyılda şehrin içinden akan Spree Nehri'nin üzerinde, şimdiki Müze Adası'nın bulunduğu yerde Köln yerleşmesi ve kuzeyindeki alanda Berlin yerleşmesi ile gerçekleşmiş. 1688 tarihli şehir planında, Spree Nehri'nin günümüz güzergahından farklı aktığını, güneydeki Köln ile kuzeydeki Berlin'i çevreleyen surları ana karadan ayıran ve sonradan üzerlerinin kapatıldığı anlaşılan su kanallarının var olduğunu görebiliyorsunuz (01).

15. yüzyıldan itibaren önce Brandenburg Elektoral Prensleri'nin, 18. Yüzyıldan sonra da Prusya Krallığı'nın başkenti olarak gelişen Berlin'in bu dönemde kentin ana

kurgusunu oluşturan doğu-batı aksı ile kuzey-güney aksındaki Wilhelmstrasse ve Friedrichstrasse bulvarları gelişti. II. Dünya Savaşı sonrasında müttefik kuvvetlerinin kente yerleşmesi sonucunda Berlin'in doğusu Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Birliği'nin kontrolüne geçti ve Doğu Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin başkenti oldu. 1961'de Doğu ve Batı Berlin'i ayıran duvarın yapımı kentin gelişmesine de etki etti. O zamana kadar kentin idari, ticari ve kültürel merkezi olan Berlin Mitte duvarın doğusunda kalınca, batının yeni merkezi Kurfürstendamm Caddesi ve Tiergarten Hayvanat Bahçesi tren istasyonunun çevresinde gelişti. II. Dünya Savaşı'nda bombardımana uğrayan kentin bu bölümde yeniden inşası sonrasında her ne kadar eski eserlerin çoğu yenilenmiş veya onarılmış olsa da, modern mimari buraya farklı bir çehre kazandırmış.

2. Dünya Savaşı'nda bombalanan ve yıkılan meydan, daha sonra Berlin Duvarı ile ikiye bölündü ve 1961'den duvarın yıkıldığı 1989'a kadar geçen süre zarfında Potsdamer Platz boş ve terk edilmiş haliyle kaldı. 1991'de Berlin Senatosu'nun Potsdamer Platz'ın yeniden canlandırılması amacıyla açtığı planlama yarışması sonucunda yarışmayı

Berlin'in en önemli meydanlarından birisi olan Potsdamer Platz başlangıçta ticari bir kavşak noktası olarak gelişti. 17. yüzyılda Brandenburg Elektoral Prensi Frederick William'ın Fransadan sınır dışı edilen mültecilere bu alanda iskan olanağı sağlaması sonunda Berlin'in orta çağ surlarının dışında büyük bir yerleşim oluştu; böylece ilk surlar büyük ölçüde önemini yitirdi ve bu yerleşim alanının dış sınırını belirleyen ikinci bir sur düzeni inşa edildi...

Brandenburg Kapısı bu surlardan içeriye girişin en önemli noktası oldu; Potsdamerplatz ise daha güneyde bulunan ve kentin dışındaki Potsdam yerleşmesini kente bağlayan, aynı zamanda St. Petersburg'dan başlayıp Königsberg'e kadar uzanan bir ticaret aksının gelişmesi sonucunda Berlin'in ikinci önemli giriş kapısı haline geldi (02).

Potsdamer Platz 1920 ve '30'lu yıllarda Berlin'in en yoğun trafiğinin ve gece hayatının yer aldığı bir alan olmuştu; ancak ilk başından beri yolların kesiştiği bir kavşak olma niteliğini kaybetmeyen Potsdamerplatz hiçbir zaman tam anlamıyla mekansal olarak tanımlı bir meydan niteliği kazanamadı.

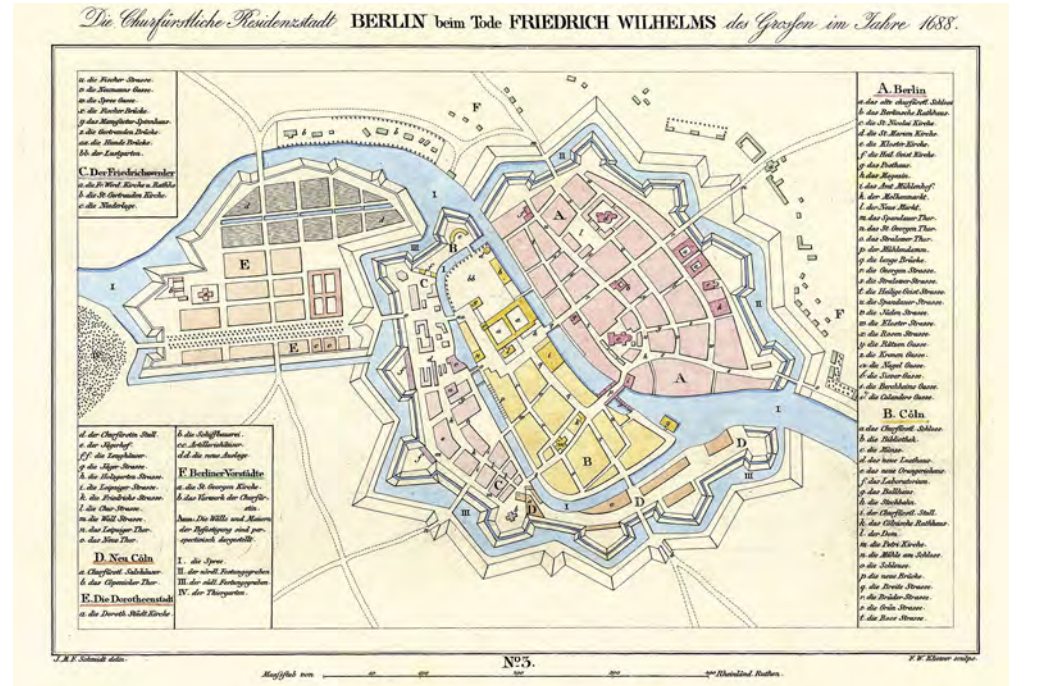
2. Dünya Savaşı'nda bombalanan ve yıkılan meydan, daha sonra Berlin Duvarı ile ikiye bölündü ve 1961'den duvarın yıkıldığı 1989'a kadar geçen süre zarfında Potsdamer Platz boş ve terk edilmiş haliyle kaldı. 1991'de Berlin Senatosu'nun Potsdamer Platz'ın yeniden canlandırılması amacıyla açtığı planlama yarışması sonucunda yarışmayı

kazanan Hilmer & Sattler firmasının yenileme planına göre meydan bugünkü şeklini aldı (03).

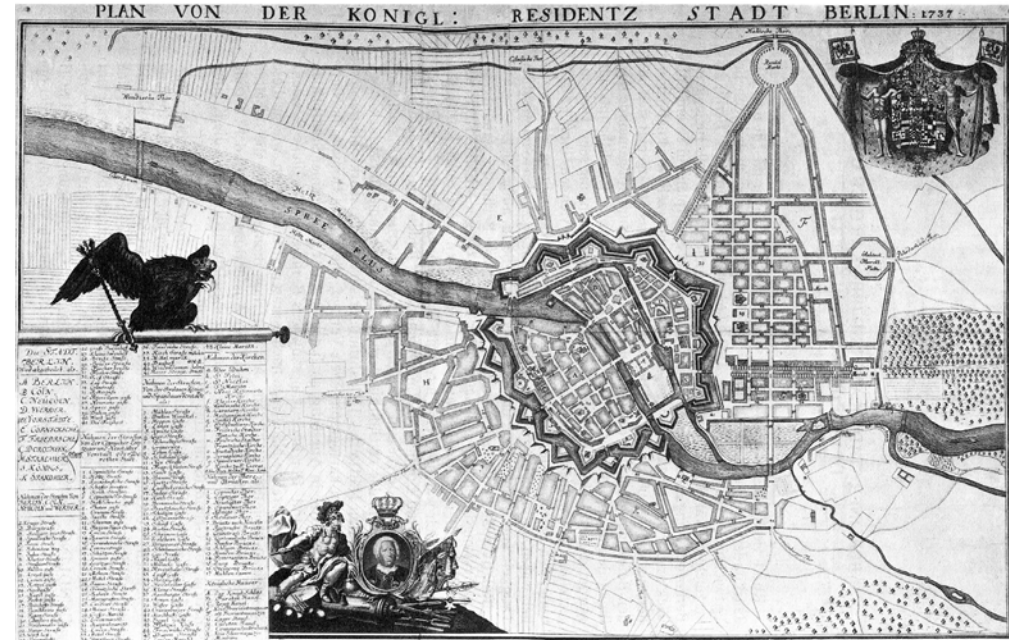
Meydandan radyal uzanan akslar arasında oluşan üçgen adaları oluşturan yapılar, önemli mimarlık büroları tarafından gerçekleştirildi. Renzo Piano'nun Potsdamer Platz 11 Ofis Kompleksi, Hans Kollhoff'un Kollhoff Kulesi, Helmut Jahn'ın Sony Center Kompleksi ve Bahntower Ofis Binası (04), aynı ada üzerinde Richard Rogers'ın Daimler AG Ofis/Konut Kompleksi, Chipperfield, Hilmer Sattler ve Hans Kollhoof'un Beischheim Merkezi ile yine ofis-konut karma kompleksi Park Kollonnaden ile önün-

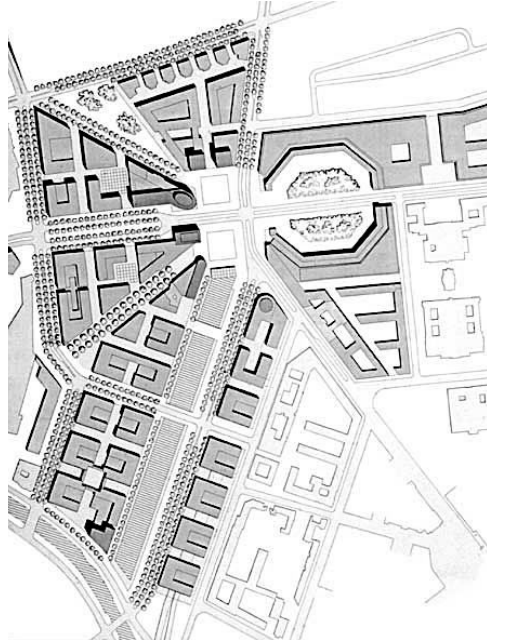
Berlin 2020

01- Berlin 1688

02- Berlin 1737

03- Potsdamerplatz Master Plan- Hilmer & Sattler-1991

deki yeşil alan, Potsdamer Platz'ı oluşturan yapıların sadece bir kısmı.

Potsdamer Platz projesinin önemi, büyük ve boş bir kentsel alanın yeniden planlanıp inşa edilmesinde yatıyor; ne var ki planlamadaki bu iddialı tutum nedense yapılarda hissedilmiyor; tüm alan oldukça sıradan, heyecan vermeyen ve rahmetli Şevki Vanlı'nın deyimi ile "yaşlı" duran yapılardan oluşuyor. Renzo Piano'nun hassas detaylı yapıları; Richard Rogers'ın atriyumlu ofis yapısı ve teraslanmış konutları (05), (06); Helmut Jahn'ın Sony Center'da yarattığı ticari ve ofis kullanımları ile çevrili, üstü yarı şeffaf örtülü, büyük boşluklu meydan tasarımı birer istisna sayılabilir (07). Buna karşılık Potsdamer Platz'ın batısındaki **Kulturforum** bölgesinde yer alan kültür yapıları çok daha heyecan verici. Restorasyon çalışmaları nedeniyle kapalı olan ve göremediğimiz Mies van der Rohe'nin meşhur **Neue Nationalgalerie'si** ile Hans Scharoun'un baş yapıtı **Berliner Philharmonie** Konser Salonları bu bölgede yer almakta (08).

İçinde 2440 kişilik Büyük Salon ve 1980'de inşa edilen 1180 kişilik Oda Müziği Salonu'nu barındıran **Berliner Philharmonie**, 1963 yılında kullanıma açıldı. Salon kütlelerinin birbirinden koparılacak ayrılması ve her iki salonu birbirine bağlayan ortak bir fuayenin varlığı, yapının olduğundan daha küçük algılanmasına yol açıyor; zaten caddeden yaya yaklaşımında da ilk önce ön plandaki Büyük Salon görülüyor (09). Yapının fuayesi mekansal olarak müthiş bir zenginlik içeriyor. Boşlukların içinden yükselen ve birbirini gören katlar, bunları bağlayan merdivenler, açılı duvarlar, serbest kolon düzeni, hepsi sizi ana salonun harikulade mimarisine hazırlıyor (10). Salonda inanılmaz bir akustik var; ayrıca sahneyi 360 derece çevreleyen koltuklar, salonda hem intim bir hava yaratıyor, hem de seyircinin müzik ve müzisyenlerle olan ilişkisini artırıyor; buradaki 2440 kişinin varlığını hissetmiyorsunuz (11).

04- Renzo Piano, Hans Kolhoff ve Helmut Jahn

05- Richard Rogers/Ofis

06- Richard Rogers/Teras Konutlar

07- Helmut Jahn/Sony Center

08- Mies van der Rohe/Neue Nationalgalerie

09- Hans Scharoun/Berlin Philharmoniker

10- Hans Scharoun/Berlin Philharmoniker Fuaye

11- Hans Scharoun/Berlin Philharmoniker Ana Salon

Biraz daha kuzeyde, kentin önemli parklarından olan Tiergarten'in batısında ve Spree Nehri'nin hemen güneyinde Alman Parlamento Binası **Reichstag** yer alıyor (12). 1894 yılında yapılan bina 1933'te yandıktan ve harpte bombalandıktan sonra uzun süre kullanılmamış. 1992 yılında **Norman Foster**'ın kazandığı yarışma sonucunda Foster binayı restore etmiş ve yapı 1999'da hizmete açılmış. Reichstag'ın, hatta Berlin'in simgesi haline gelen cam kubbeyi Norman Foster, Gottfried Böhm adlı mimarın 1988 yılında yaptığı orijinal kubbe tasarımı üzerinden yeniden uyarlamış.

Aslında şimdiki kubbenin, yapının 1894'teki orijinal kubbesinin yerine güncel bir yorumla tasarlandığı biliniyor. Kubbeye belli bir kattan sonra çeperinde yer alan bir rampa ile çıkılıyor; bu sırada Berlin'i 360 derece görmek mümkün. Aynı şekilde alttaki meclis toplantı salonu da gezenler tarafından izlenebiliyor. Kubbenin ortasında yer alan aynalı camlar, dışarının ışığını alttaki meclis toplantı salonuna yansıtarak mekanın doğal ışık almasını sağlıyor. Kubbe yüzeyinde yer alan elektronik güneş kırıcılar da güneşin yönüne ve yüksekliğine göre kubbe içinde güneş kontrolü sağlıyor (13).

Reichtag'ın kuzeyinde, Spree Nehri'nin iki yakasında, birbirlerine yaya köprüsü ile bağlanan **Marie-Elisabeth-Lüders** ve **Paul-Löbe-Haus** isimli çizgisel planlı parlamento yapı kompleksi yer alıyor. Bunlardan Marie-Elisabeth-Lüders Binası Meclis'in ofisleri ve kütüphanesini içeriyor; yapı aynı zamanda Avrupa Birliği'nin 2005 Yılı **Mies van der Rohe Ödülü'nün** de sahibi (14). Diğer yapıda ise yine Parlamento'nun ofisleri yer alıyor. Çok başarılı olduğunu düşündüğüm her iki yapının da mimarı **Stephan Braunfels** ve her iki yapıda da plan kurgusu ve kütle anlayışı olarak Louis Kahn etkisini görmek mümkün (15).

12- Reichstag-Norman Foster'in Cam Kubbesi ile

Reichstag'ın güneyinde meşhur Brandenburg Kapısı var; **Peter Eisenman**'ın 2. Dünya Savaşı'nda katledilen Yahudiler için tasarladığı **Yahudi Soykırım Anıtı** da Brandenburg Kapısı'nın güneyinde yer alıyor. 95x238 cm boyutlarında ve en yüksekliği 4 metre olan 2711 adet beton pilonun oluşturduğu ve çok düzgün bir kafes plan içinde yer alan anıt etkiileyici (16). Araları ancak bir insanın geçebileceği genişlikte olan pilonlar hem arazinin engebesine uyarak, hem de kendi içlerinde yükseklik değişimine uğrayarak gezene farklı mekansal deneyimler sunuyor. Eisenman'ın deyimi ile *"...burada nostalji ve geçmişin hatıraları yok, sadece kişinin anlık deneyimi var..."*. Eisenman, web sitesinde, proje temasının *"rasyonel ve devamlı bir sistemin aşırı büyümesi ve ölçek olarak amacının dışına çıkması sonucunda kaos ve iç çalkantıların oluşumunun kaçınılmaz olduğu"* görüşü üzerine oturtulduğunu belirtiyor. *

*<https://eisenmanarchitects.com/Berlin-Memorial-to-the-Murdered-Jews-of-Europe-2005>

14- Maria Elisabeth Lüders House-1

15- Maria Elisabeth Lüders House-2

16- Peter Eisenman/Yahudi Soykırım Anıtı

17- Brandenburg Kapısı

Brandenburg Kapısı, 1791 yılında II. Frederik William tarafından eski sur kapısının yerine yaptırılmış. Tiergarten'i doğudan saran Ebertstrasse ile bir ucu Müze Adası'nın içinden geçip kuzeye kıvrılan **Unter den Linden** Bulvarı'nın kesişme noktasında yer alıyor (17). Unter den Linden üzerinde yer alan **Bebelplatz**, 1933'te Nazilerin kitap yaktıkları meydan. Bugün bu olay, meydanın tam ortasında yerin altında tasarlanan ve cam bir döşemeden aşağısı görülebilen, rafları tamamen boş bir kitaplığın temsili varlığı ile anılıyor (18).

Daha güneyde kısa bir yürüyüş ile belki Berlin'in en güzel meydanı olan **Gendarmenmarkt**'ta varılıyor. Güneyinde Alman Katedrali, Kuzeyinde İngiliz Katedrali, batısında ise Konzerthaus ile çevrelenen meydan, gerçekten Berlin'in en güzel meydanı tanımını hak ediyor (19).

Müze Adası, Spree Nehri'nin üzerinde, tümüyle müzelerin yer aldığı bir adacık (20).

18- Bebelplatz Meydanı

19- Gendarmenmarkt Meydanı

20- Müze Adası Kuzey Ucu

21- Altes Museum

22- Pergamon Museum/Milet Kapısı

23- Pergamon Museum/Babil İhtar Kapısı

24- Neues Museum/Nefertiti Büstü

25- David Chipperfield/James Simon Galerisi

Dünyaca tanınmış **Pergamon Museum**, **Alte Nationalgalerie**, **Altes Museum**, **Neues Museum** ve **Bode Museum** burada bulunuyor (21). 1830 ile 1930 yılları arasında yapılmış olan bu yapılar, özellikle çok önemli arkeolojik eserlere ev sahipliği yapması ile ünlü. Pergamon Museum'da Bergama'dan götürülmüş olan Zeus Sunağı, Milet'ten götürülmüş olan Milet Çarşı Kapısı (22) ve Babil'in ünlü İhtar Kapısı (23) tüm görkemleri ile sergileniyor.

Ayrıca Neues Museum'da Nefertiti'nin dünyaca tanınmış büstü mevcut (24). Bu müzeler ve çevrelerine yeni ilaveler de yapılmakta; örneğin Pergamon Müzesine David Chipperfield'in yaptığı **James Simon Galerisi** ilavesi gerçekten çok zarif ve mevcut klasik yapı ile kurduğu ilişki de o derecede uyum içerisinde (25). Yine Chipperfield'in nehrin hemen karşı yakasında yaptığı galeri binası (26) ile aynı sokakta bulunan Barok üslup-taki **Alman Tarihi Müzesi**'ne I. M. Pei'nin yaptığı ek bina, modern bir dil kullanarak mevcut doku ve yapılar uyumun nasıl sağlanabileceğini çok iyi gösteriyor (27).

Berlin'de çok sayıda müze var; **Daniel Libeskind**'in 2001 yılında hizmete açılan **Yahudi Müzesi** de yeni yapılanların en önemlilerinden (28), (29). Müzeye, mevcut eski yapıyı yeni yapıya bağlayan ortak bir mekandan geçilerek giriliyor. Çok dar ve karanlık bir merdivenden indikten sonra üç ayrı aksı takip ederek müzeyi gezebiliyorsunuz: Birinci aks **Soykırım Kulesi** ile neticeleniyor; ikinci aks sizi müzenin dışına, **Sürgün ve Göç Bahçesi**'ne bağlıyor(30); sonuncu aks ise tarihsel sürecin devamlılığını temsil eden **Süreklilik Merdiveni**'ne ve sergi mekanlarına ulaştırıyor. Yapı sizi bilinçli olarak sıkıntılı ve stres yaratan mekanlardan geçiriyor; belki de bu şekilde amacına ulaşıyor (31).

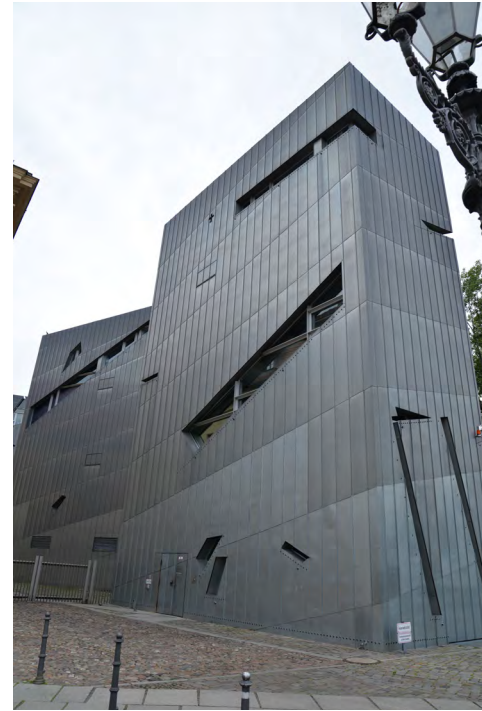
26- David Chipperfield/Sanat Galerisi

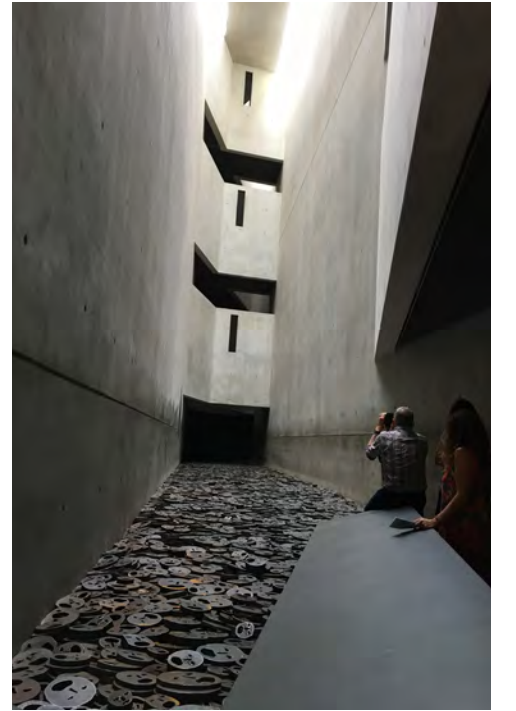
27- I.M.Pei/Alman Tarihi Müzesi İlavesi

28- Daniel Libeskind/Yahudi Müzesi

29- Daniel Libeskind/Yahudi Müzesi-Cephe

31- Daniel Libeskind/Yahudi Müzesi-İç Mekan

30- Daniel Libeskind/Yahudi Müzesi-Sürgün ve Göç Bahçesi

32- Nikolaiviertel-1

Müze Adası'nın hemen doğusunda ve Spree Nehri'nin üst yakasında, Berlin'in 1200'lü yıllarından kalan ilk yerleşim yeri olan orta çağ mahallesi Nikolaiviertel yer alıyor. Merkezinde St. Nicholas (Nikolai) Kilisesi'nin yer aldığı mahalle, savaştan sonra yıllarca yıkık ve terk edilmiş halde kaldıktan sonra 1987'de restore edilmiş. Ancak yıkık yapılar, restorasyon sırasında tümüyle 17. yüzyıl orijinal hallerine göre değil, sadece cepheleri eski çizimlere uydurularak yeniden inşa edilmiş. Hatta bazı yapılar, başka eski Berlin yapıları üzerine modellenmiş (32), (33).

Müze Adası'nın kuzeyinde çok güzel kafe ve pastanelerin olduğu sokaklar var. Gençlerin ilgi gösterdiği bu alanda bulunan yapıların çoğu Berlin'deki genel yapı adası örüntüsü ile uyumlu şekilde, ortalarında iç avlular ve bahçeler barındırıyor (34). Tüm Berlin'de olduğu gibi, buradaki yapılar da harpten sonra ciddi restorasyon ve tamir görmüş.

Kurfürstendamm, Berlin'in doğu-batı aksında yer alan ana bulvarlarından birisi ve kentin de üst gelir gruplarının yaşadığı bir alanın içinde geçiyor. Hem ticari olarak, hem de konut alanı olarak insanın yürümesi ve çevresini keşfetmesi için oldukça keyifli bir güzergah (35). Zaten Berlin, yürüyerek gezilmesi (mesafelerin uzak olmasına rağmen) oldukça rahat bir kent. Kurfürstendamm'a hem kuzey güney yönünde saplanan, hem de caddeye paralel giden sokaklarda lokantalar, oteller, dükkanlar, kafeler ve meydan-cıklar mevcut (36), (37). Ayrıca otobüs ve

34- İç Avlu

35- Kurfürstendamm Bulvarı

36- Kurfürstendamm-Ara Sokak

37- Else-Ury Bogen-Meydan

metro hatlarının da yoğun olduğu bir bulvar burası; ulaşımı oldukça rahat. Gezdikçe, çoğunun mimarını tanımadığınız güzel yapılara rastlayabiliyorsunuz (38), (39). Klasik üsluptan modern mimari örneklerine kadar pek çok bina var görülecek; bazen de umulmadık noktalarda tanınmış mimarların eserleri ile karşılaşabiliyorsunuz. Helmut Jahn'ın 2000 yılında yaptığı New Kranzler Eck ofis yapısı (40), Gerkan, Marg & Partners firmasının yaptığı Swissotel, Berlin, bu tip yapılara birer örnek (41).

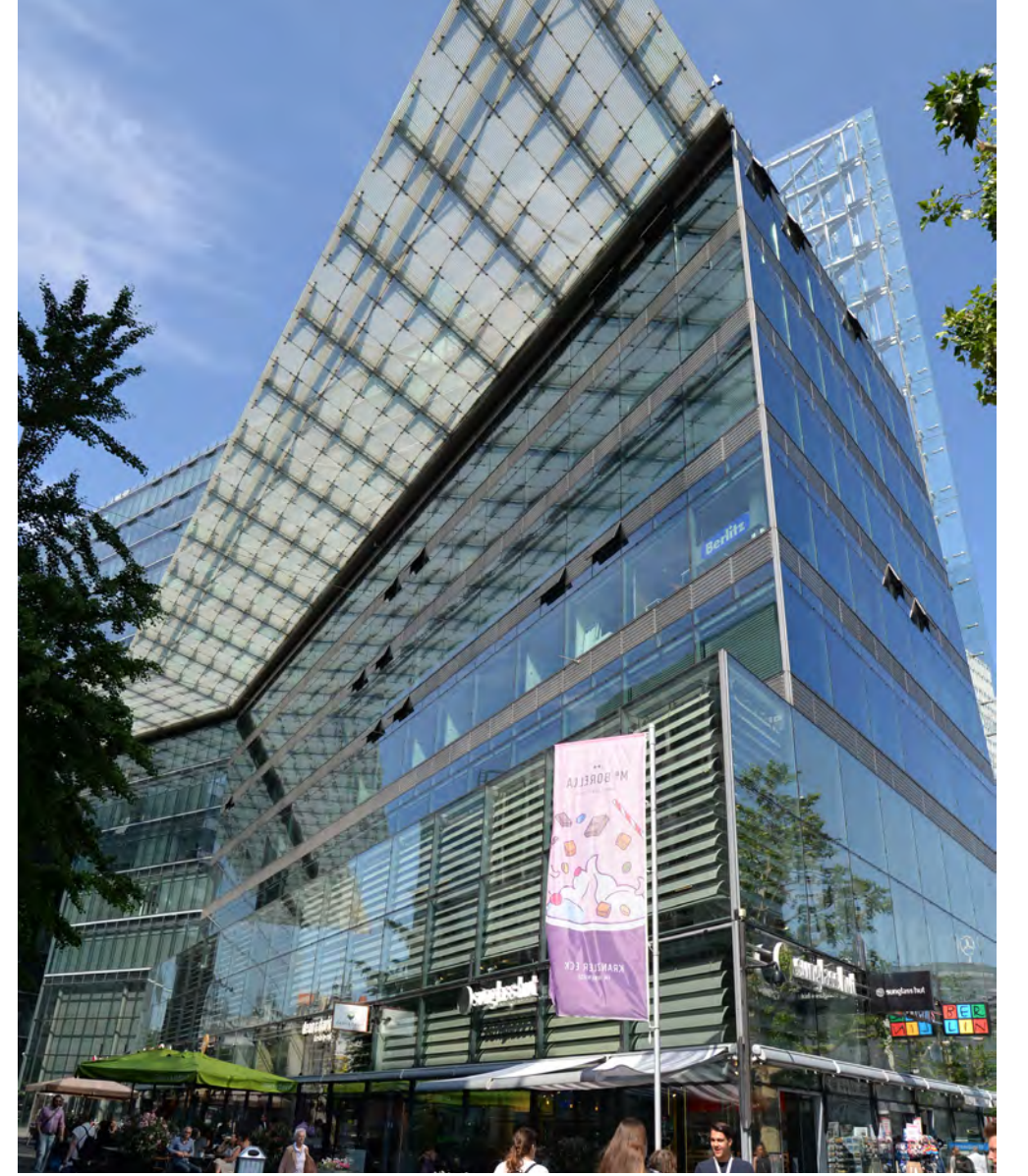
Berlin'e giderken bir haftalık bir gezinin bize yeteceğini sanıyorduk; ancak yetmedi. Bir günümüzü Potsdam'da geçirmemiz neticesinde Berlin'de görülmesi gereken pek çok modern mimarlık yapıtını göremeden döndük. 2020 yılında da Covid 19 pandemisi baş gösterince seyahatlerimize ara vermek zorunda kaldık. Berlin'in geri kalanını ve diğer memleketleri gezebilme umudumuz da bir sonraki bahara kaldı böylece...

38- Kurfürstendamm-Bina

39- Kneesebeckstrasse-Klasik Üslupta Bir Bina

40- Helmut Jahn/New Kranzler Eck Ofis Yapısı

41- Gerkan, Marg & Part-

YİNE YENİ YENİDEN

Yine Yeni Yeniden bu sayıda ilkine yer verdiğimiz, yeni malzemelerin kullanılmaya başlanması ile sektör tarafından terk edilmiş ve unutulmaya yüz tutmuş malzeme ve teknikleri içeren bir bölüm. Bölümde, mimarlık camiasında yeniden gündeme gelmeye başlayan bu konu ile alakalı Türkiye ve dünya mimarlığından çağdaş örnekler bulacaksınız.

EASA 2020 - APATHY
SIKIŞTIRILMIŞ TOPRAK ATÖLYESİ
EMRULLAH YILDIZ

'Mimarlığın ham maddesi nedir?' diye sorulsa belki akla ilk gelen elemandır, toprak. Aristo der ki: "Bütün maddeler ateş, toprak, hava ve su olmak üzere dört elementten oluşmuştur." Buna göre aslında toprak sadece mimarlığın değil, bütün maddelerin atalarından biridir denilebilir. Peki, sürekli tasarımla uğraşan biz mimarlar, siyasete, ekonomiye, politikalara, sanata, sanatçıya, felsefeye, yazılıma dış gösteriyoruz, bu alanlara bilieniyoruz da, çevremizdeki malzemeleri ne kadar iyi tanıyoruz? Anadolu'nun her karışı toprakla, taşlarla, kiremit ve tuğlalarla, doğasıyla kendisine has malzeme üretirken biz bunların ne kadarının farkındayız? Avrupadan tamamen kimyasal bileşenlerden oluşan çatı malzemeleri kullanırken hemen köydeki yan komşumuzun arka bahçesinde duran topraktan üretilmiş kiremitleri neden reddediyoruz?

Eskilerde, başrollerinde saygıdeğer sanatçılarımızdan Metin Akpınar, Zeki Alasya, Halit Akçatepe ve Kemal Sunal'ın oynadığı bir film vardır: "Köyden İndim Şehire". Filmde bir sahnede şu cümle geçer: "Galiba dünyada açlıktan ölen ilk milyonerler biz olacağız!" Türkiye'nin durumunu bir cümleyle sıdırmak diye buna derim ben. Zenginliğimizin ya farkında değiliz ya da yeterince yol almıyoruz. Yaşama ve çevremizdekilere ilgi gösteremeyecek kadar yoğun muyuz gerçekten?

Her malzeme, bulunduğu coğrafyanın, iklimini, kültürünü barındırır, bir kimlik taşır. Sadece oraya özgüdür. Belki Türk mimarlık anlayışının modern zamanlara, çağın ve teknolojinin geliştiği bu yarışa tutunamamasının nedeni, onu yeterince anlayamamış, sahiplenememiş olmasından kaynaklıdır. Her bir nesil bunlardan çok daha uzak bir anlayışla yetismeye devam etmektedir. Eğitimsizlik arttıkça 'Köyden İndim Şehire' mantığıyla dolu kişilerin sayısı da artacak ve değerlerimiz önemsenmeden yitip gidecektir. Yapı ve malzeme bilimi, mimarlığın temel olan birim, o sanatın, ürünün özünü oluşturur. Bu 'öz' öyle bir kavramdır ki her türlü insani duyguyu taşıyabilme potansiyelini sağlar. Sanatçının ana fikri de bu öze dayanmaktadır. Tasarımın arkasındaki tüm hikaye, temel olan o malzemeden, birimden başlar. Sanatçının kendi kararı olan o temel; belki bir gazetedir, belki bir ayakkabı, belki saman, belki de bir insan. Mimarlar için de bu böyledir. Konu geniş bir çeşitliliğe sahip olsa da biz malzeme birimlerine ulaşmak adına ahşap, toprak, doğal taş gibi yapı malzemelerini ele almayı hedeflemekteyiz.

Serbest Mimar Dergisi Yayın Komisyonu olarak mimarlığın tasarım dünyasında bu malzemelerin yerini sorgulama, dünyada ve Türkiye'de örneklerini araştırma niyetiyle yola çıktık. Bu yazımda konuya bir giriş yap-

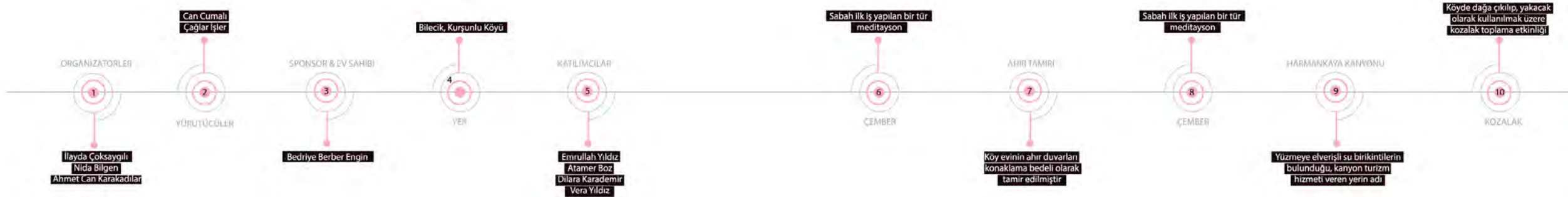
yola çıktık. Yazımda konuya bir giriş yapmayı hedefledim. Bizi bu güzel tartışmaya iten EASA (European Architecture Student Assembly)'nın düzenlediği toprak atölyesi tecrübelerimi sizlerle paylaşmak istedim. EASA gönüllülerden oluşan, yeni bir eğitim anlayışıyla tasarımcıları kucaklayan bir topluluk. Topluluk uluslararası olarak hareket etmekte, aynı anda 500 kişiye birden, farklı atölye çalışmaları yaparak süreci yönetmekte. Pandemi nedeniyle bu sene, her ülkenin kendi içerisinde atölye yapması kararlaştırıldı. Bu seneki Türkiye programı ise Bilecik, Kurşunlu Köyünde bir köy evinde "İlgisizlik(apathy)" temasına yönelik bir toprak atölyesi şeklinde kurgulandı.

EASA ile yolcuğumuz 25 Eylül tarihinde Bilecik'in Kurşunlu köyünde bir haftalık toprak atölyesi ile başladı. Ne bulduğumuz köy sıradan bir köydü, ne de kaldığımız ev! Kurşunlu Köyünde yaşayan "Toprağın Kadını", koyunları güderken, pazarda ürünlerini satarken bir yılda okuduğu 2700 kitapla "Sıra Dışı Okur" ödülüne layık görülen Bedriye Berber Ergin, bizlere ev sahipliği yaptı. Tabi ki bir şartı vardı: Ahır duvarlarını tamir edersek! Daha atölyeye başlamadan oluşan bu sıcak ortamın mimarıydı, kendisi. Bize evini, bahçesini, hikayeleriyle kendi yaşamını açmış biri olarak benim için çok değerli bir çalışan, üreten Anadolu kadını figürü oldu. Kendisi, sosyal medyayı etkin kullanmasıyla Kurşunlu Köyü'ne turizm kazandırmış. Eko turizm olarak tekrar yaşam bulan Kurşunlu Köyü halkı, son derece misafirperver, yardımsever komşuluklarıyla dikkat çekmekteydi. Böyle bir ortamda toprak üzerine bir atölye gerçekleştirmek, çok değerli bir süreçti. Atölyenin ana teması "İlgisizlik" olarak Türkçeye çevrilen "Apathy" idi. Bu anlamda toprak ile bu kavramı bağdaştırabileceğimiz bir süreç planlanmıştı. Atölye yürütücülerimiz, Mono Earth kurucuları, Can Cumalı ve Çağlar İşbilir sıkıştırılmış toprak tekniklerinden bahsettiler, toprağın kendilerine kazandırdığı anlam ve felsefeyi bizlerle paylaştılar.

Bu süreçte, sıkıştırılmış toprakta kullanılan kalıp tekniklerini, karışım oranları ve mal-

zeme kullanımını aktardılar. Ahır duvarlarını da tamir etmemiz gerekti. Bir haftalık bir programla hem eğlenip hem öğrendiğimiz süreç, bir Köy Enstitüsü dersi gibiydi. Teorik içerikleri öğrenip uygulamaya geçtiğimiz bir program izledik. Oynattıkları oyunlar, sohbet ve keşfetmeye dayalı sabah meditasyonları için ruhunu kazanmamız için ayrıca önemli bir etken oldu. Kısaca toprak deyip geçmedik. Biz şehirli için sadece toprak olabilir ama başka medeniyetler, başka kabileler, belki başka yaşamlar için toprağın önemi farklıydı. Kutsal bir şeydi. Doğa anaydı. Paganlar için bir din olabilecek kadar değerliydi, toprak. Dolayısıyla toprağı bir de o gözle inceleyebilmek, bir anlamda ruhu tekrar iyileştirmek gibiydi. Ana teması olan ilgisizlik kavramını "bir şey zıttıyla var olur" diyerek tersten ele almaya karar verdik ve tamamen ona ilgi gösterdik. Yapılan yapılmadığı zaman "İlgisizlik" ortaya çıkmaktaydı. Toprağı hem malzeme olarak hem de kavram olarak içimize sindirdiğimiz bir süreç oldu. Katılan herkes kendini, bir nesneye olan yaklaşımını değerlendirerek tekrar keşfetti. Her iki alanda öze yolculuk yaptık. Hem toprağı hem ruha...

Mimarlar olarak biz, yaşam tasarlıyoruz. Bir toplumun yaşayış tarzını belirleme gücünü bulunduruyoruz. Öyle bir meslek ki bu; kendinizi tanrıçılık(!) oynarken bulabiliyoruz. Böyle bir mesleğin parçasıyken doğanın nasıl tasarladığını öğrenmek çok değerli ve önemli. Dünyanın en iyi mimarı kimdir sorusuna bir cevaptır, doğa. Bizim de bu mesleğe olan saygımız için onu anlamamız, bir kez olsun özüne inmemiz gerekmez mi? Bizim için her yeni keşif sadece tecrübe kazanmak değildir. Bir keşif yolcuğunun en önemli noktası, eskisinden farklı bakan göze sahip olmaktır. Öyle ya, mimarlık da bir göz eğitimi değil midir? Oran ve orantıları, ritim ve estetiği sorgularız bir yandan. Güzel olan nedir sorusuna cevap ararız. İşte bir mimara bu yetiyi kazandıracak olan şey keşifleridir. Sorgulamasıdır. Bu atölyenin en önemli noktası çıkardığı bu yolculuk oldu. Görünen o ki, bu yola yeni başlamış bulunuyoruz. Bir sonraki sayımızda çağdaş bir yapı malzemesi 'toprak' ile karşınızda olacağız.

Serbest MİMAR Magazine - Issue 38

SUMMARY OF CONTENT

The 38th issue re-welcomes you with its rich content in themes.

The section of Desktop includes, as usual, a selection of uncompleted or ongoing projects. In this issue, the section will provide you information about the projects of several architectural offices such as Gökhan Aksoy Architects, HOD Architects, Architects, Artde Design and Architectural Office, EBC Architects, MS Başkent Architects, Ofis16 Architects and Architects.

The section News from SMDs (Associations of Self-Employed Architects) includes news about the activities of SMDs during the pandemic.

The section Collar Picture includes the writing of Mehmet Asatekin in memory of Enzo Mari who passed away recently and another one written by Özlem Erdoğan Erkaslan in memory of Ziauddin Bilgin who also passed away in recent time.

The section Good Events includes the Project of Subway Marking Tags executed by AnkaraAks, the products of EnelX JuicePole and JuiceBox designed by Koz Susani Design and awarded with Compasso d'Oro and the National Architectural Awards.

The section of Copyright includes two court decisions that would attract your attention.

In the section Competitions, you can read about the projects awarded in İzmir Main Transfer Centre Architectural Project Competition as well as about the projects that won the first prize in the seven regions included in the Competition of İstanbul is Yours Concerning the Designing of the Golden Horn Shoreline. The section also consists of an article which Ömer Selçuk Baz wrote about the Taksim Urban Design Competition, the competition process and the popular votin, as well as another article authored by Aytaç Özen about the Project Competition Regarding the Service Building, Market Place, Park Lot and the Immediate Surroundings organised by Torbalı Municipality.

The section New Projects includes the project of Via Green designed by Gökhan Aksoy Architectural Office and that of Dalsan Management Building executed by AZAKSU Architects. The third project included in this section is one of the Service Building of Antalya Metropolitan Municipality designed by Nurbin Paker Kahvecioğlu and Hüseyin Kahvecioğlu with the critical review written by Zeynep Esengil Ceylan.

The section From Around the Globe includes an apartment house project in Binh in Vietnam designed by Sanuki Daisuke Architects and the Panorama House project designed by TAOA in Beijing in China.

In the section We Were There, İlhan Kural shares the impressions he had on the trip which he made in Berlin in 2019.

The section Natural Materials includes the introductory article about a new part that will address the usage of natural materials in modern structures implemented in different techniques in some cases.

Translation: Çağla Mayda

Журнал “Свободный Архитектор”, выпуск 38-й.

СОДЕРЖАНИЕ

Снова рады встретиться с Вами в очередном 38-м выпуске нашего журнала.

В разделе “На рабочем столе”, как и всегда, мы рассказываем о проектах, работа над которыми продолжается в настоящее время. В этом выпуске узнаете о проектах таких архитектурных бюро как «Гекхан Аксой Мимарлык», «HOD Мимарлык», «H1N1 Мимарлык», «Артде Тасарым Мимарлык», «EBC Мимарлык», «MS Башкент Мимарлык», «Офис 16 Мимарлык», «»Байкан Мимарлык».

О событиях и мероприятиях, проведенных за последнее время в условиях пандемии отделениями “Объединения Свободных Архитекторов” мы расскажем в разделе “Новости “Объединения Свободных Архитекторов” (“SMD”).

В главе «Портрет» рассказывается о наших коллегах, к сожалению, безвременно от нас ушедших за последнее время. Здесь вы найдете очерк Озлем Эрдоуду Эркарслан, посвященный памяти Энзо Марини, а также Мехмету Айтекин и Зиябетдину Бильгин.

Следующая глава «Хорошее» повествует о проекте, разработанном «Анкара Акс» «Проект Metro Künyesi», а также о проекте, разработанном фирмой «Koz Susani Design» и удостоенном наград «Compasso d'Oro», «JuiceBox» и Международной Архитектурной Премии.

Ваше внимание в главе «Авторское право» привлекут два судебных решения, относительно некоторых вопросов архитектуры.

В главе «Конкурсы» мы расскажем о проектах получивших награду в конкурсе «İzmir Ana Transfer Merkezi Mimari Proje Yarışması», а также о проектах, ставшими победителями в 7 разделах конкурса «İstanbul Senin Haliç Kıyıları Tasarım Yarışması». Также Омер Селчук Баз расскажет о конкурсе «Taksim Kentsel Tasarım Yarışması», и вас ждет рассказ Айтач Озен о проекте здания мэрии Torbalı Belediye Hizmet Binası, и еще о конкурсе проектов рынка и парковки «Pazarıyeri ve Otopark ile Yakın Çevresi Proje Yarışması».

В третьей части серии статей главы «Путешествие в Современную Архитектуру» опубликована статья автора Дениза Гюнер «Nordik Modernizm(ler)in Mütevazı Başkenti Helsinki» о Хельсинки. А в продолжение, внимание читателя привлекут размышления куратора этой главы Фиген Кывылджим Чоракбаш о современной архитектуре.

В главе новое вы узнаете о проекте «Via Gren», авторами которого стала фирма «Gökhan Aksoy Mimarlık», и о проекте «Dalsan Yönetim Binası». Также Зейнеп Эсенгил Джейлан поделится своими мыслями о проекте авторов Нурбина Пакер Кахведжиоглу и Хусейна Кахведжиоглу «Antalya Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası» в городе Анталья.

В главе «В Мире» рассказывается о проекте ЖК «Vietnam/Binh Thanh», автором которого является фирма «Sanuki Daisuke Architects», и о проекте «Дом с видом» фирмы «ТАОА» в городе Пекин в Китае.

В главе «Мы там были» Ильхан Курал поделится своими воспоминаниями и впечатлениями о городе Берлин, который он посетил в 2019 году.

О производстве современных натуральных материалов и некоторых необычных технологиях, используемых при их производстве, вы узнаете в новой главе «Природные Материалы».

Переводы: Natalia Troshina Soylu

نلتقي معكم من جديد بمحتوى غني بالمواضيع في العدد 38

قسم **سطح المكتب**، كما هي العادة يحتوي على مختارات من المشاريع التي تم الانتهاء للتو من تصميمها او المشاريع المستمرة. تجدوا في هذا العدد مشروعات مثل: غوكهان أكسوي للهندسة المعمارية، HOD للهندسة المعمارية، H1N1 للهندسة المعمارية، Artde لتصميم الهندسة المعمارية، المكتب16 للهندسة المعمارية، ومكاتب بايكان للهندسة المعمارية.

قسم **مصلحة الارصاد الجوية التركية**: يحتوي هذا العدد على أنشطة وأخبار مصلحة الارصاد الجوية التركية خلال فترة الربيع.

قسم **صورة الياقه**، يحتوي هذا القسم على مذكرات كتبها محمد أساتيكين عن إنزو ماري، وأوزليم أردوغو إركسلان عن ضياء الدين بلجين الذي فقده مؤخرًا. ويتضمن القسم أيضًا على مقابلة مع راجيب بولوتش، أول مهندس لمدينة أتاكولي والذي فقده مؤخرًا.

قسم **الاشياء الجيده**، يحتوي هذا القسم على مشروع مترو أنقرة Aks، ومنتجات EnelX JuicePole الحائزة على جائزة Aks، ومنتجات JuiceBox التي صممها Compasso d'Oro وKoz Susani Design National Architecture Awards.

قسم **حقوق التأليف**، ينتظركم في هذا القسم قرارات قضائيان متعلقان بالعمارة نعتقد أنها سيثير اهتمامكم.

في **قسم المسابقة**، ستجد المشاريع الحائزة على جوائز لمسابقة المشروع المعماري لمركز النقل الرئيسي في إزمير، والمشاريع الحائزة على الجوائز الأولى من كل منطقة من المناطق السبعة المفتوحة للمنافسة في مسابقة اسطنبول لتصميم الساحل الذهبي الخاص بك. في القسم، يوجد أيضًا رسالة كتبها عمر سلجوق باز حول مسابقة تقسيم للتصميم الحضري، وعملية المنافسة وتنفيد التصويت العام، إضافة الى كتابة أيطاج اوزان على مبنى خدمة بلدية توربالى في جوار لسوق وموقف السيارات.

قسم **جولة إلى الأعمال المعمارية الحديثة**، الكتابة الثالثة من المسلسل؛ هنا تأتي "العاصمة المتواضعة للحدائق (هلسنكى) الاسكندنافية" لدينيز جونر. ينتظر منكم محرر القسم فيغين كيفيلجيم تشوراكايش مقالات جديدة والتي تستكشف الحديث في بقية المسلسل.

قسم **الجديد**، يوجد مشروع Via Green من تصميم غوكهان أكسوي للهندسة المعمارية ومشروع مبنى إدارة داسلان من تصميم أزأكسو للهندسة المعمارية. المشروع الثالث في القسم هو مبنى بلدية مدينة أنطاليا، صممه نوربين باكر كاهفيجي أوغلو وحسين كاهفيجي أوغلو؛ تم تضمينه مع انتقادات زينب إسنجيل جيلان.

قسم **من العالم**، يحتوي على مشروع مبنى في فيتنام/بينه ذاته من تصميم Sanuki Daisuke Architects، ومشروع منزل المناظر الطبيعية في الصين/يكين من تصميم TAOA.

قسم **كنا هناك**، يحتوي على انطباعات برلين من رحلة إيلهان كورال في العام 2019.

قسم **المواد الطبيعية**، يتضمن هذا القسم مقدمة لفصل جديد عن استخدام المواد الطبيعية في الهياكل المعاصرة وأحيانًا باستخدام تقنيات مختلفة.

الترجمة: Çağla Mayda